

HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

Tutkimus seurakunnan vapaaehtoistoiminnasta

Vapaaehtoistoimijoiden kokemusten analyysi

Juhana Lalli

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma (210 op)

Arvioitavaksi jättämisaika 11 / 2017

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Koulutusohjelman nimi

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Juhana Lalli	Sivumäärä 42 ja 26 liitesivua
Työn nimi Tutkimus seurakunnan vapaaehtoistoiminnasta. Vapaaehtoistoimijoiden kokemusten analyysi.	
Ohjaava(t) opettaja(t) Kimmo Lind	
Työn tilaaja ja/tai työelämäohjaaja Jyväskylän helluntaiseurakunta, nuorisopastori Jani-Matti Korpela.	
Tiivistelmä <p>Opinnäytetyö on tutkimus seurakunnan vapaaehtoistoimijoiden kokemuksista vapaaehtoistoiminnasta. Työn tarkoituksena on ollut kerätä kyselyn avulla vapaaehtoistoimijoiden kokemuksia eri puolilla Suomea vapaaehtoistoimintaa toteuttavista seurakunnista. Opinnäytetyön aineisto on koottu kyselyn vastauksista ja niiden perusteella työssä käsitellään seurakunnan vapaaehtoistoimintaa ja siihen liittyviä huomioita.</p> <p>Opinnäytetyö alkaa esittelemällä työn lähtötilanne. Sen jälkeen työssä käsitellään vapaaehtoistoiminnan tietoperustaa, jonka jälkeen esitellään opinnäytetyön kulku. Tästä siirrytään kyselyyn ja vastausten tuloksien analyysiin. Lopussa nostetaan muutama vapaaehtoistoiminnan jatkuvuuden kannalta olennainen asia.</p> <p>Opinnäytetyön tilaajana toimii Jyväskylän helluntaiseurakunta, mutta yhteistyössä on toiminut myös kyselyyn osallistuneet seurakunnat. Ilman näiden seurakuntien osallistumista, opinnäytetyö ei olisi onnistunut.</p>	
Asiasanat seurakunnat, vapaaehtoistoiminta, tutkimus, kokemukset, kehittäminen.	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Name of the Degree Programme

ABSTRACT

Author Juhana Lalli	Number of Pages 42 and 26 appendixes
Title The research of congregation volunteering. The analysis of volunteers experiences.	
Supervisor(s) Kimmo Lind	
Subscriber and/or Mentor Jyväskylä pentecostal church. Youth pastor Jani-Matti Korpela.	
Abstract <p>The thesis is a research of experiences of congregation volunteers' experiences in volunteering activity. The aim of this thesis was to collect volunteers' experiences using questionnaire from volunteers throughout different congregations in Finland. The material of the thesis is compiled from answers of questionnaire and based on them, the thesis processes congregation volunteering and observations related to them.</p> <p>Thesis begins by introducing the starting point of the work. After that the knowledge base of the volunteering is discussed. This is followed by the progression of the thesis. Then the questionnaire is covered and answers are analyzed. In the end a few point essential for the continuity of the volunteering are highlighted.</p> <p>The orderer of the thesis is Jyväskylä pentecostal church, but also the congregations that have been in co-operation have taken part in the questionnaire. Without the participation of these congregations, the thesis wouldn't have succeeded.</p>	
Keywords congregations, volunteering, research, experiences, developing	

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	5
2 LÄHTÖTILANNE	6
2.1 Opinnäytetyön tarve ja tarkoitus	6
2.2 Tavoitteet	7
2.3 Opinnäytetyön kysymykset ja menetelmät	8
3 TIETOPERUSTA	9
3.1 Seurakunnan vapaaehtoistoiminnan tutkimus	9
3.2 Vapaaehtoistoiminta seurakunnassa	10
3.3 Jyväskylän helluntaiseurakunnan vapaaehtoistoiminta	11
3.4 Osallisuus seurakunnan vapaaehtoistoimintaan	13
3.5 Vapaaehtoistoiminnan johtaminen	14
4 OPINNÄYTETYÖN KULKU	15
5 KYSELYN TULOKSET	15
5.1 Kyselyn tulokset	15
5.2 Vapaaehtoisten jakaantuminen	17
5.3 Kokemukset motivaatiosta	22
5.4 Kokemukset käytännöstä	28
5.5 Kokemukset osallisuudesta ja yhteenkuuluvuudesta	30
5.6 Kokemukset kehittämisestä	34
6 HAASTATTELU	36
7 KEHITTÄMINEN	37
7.1 Vapaaehtoisten motivointi	37
7.2 Palautteen kerääminen	38
8 POHDINTAA JA ARVIOINTIA	38
8.1 Opinnäytetyön oma arviointi	38
8.2 Opinnäytetyön tilaajan arviointi	39
LÄHTEET	41
LIITTEET	43

1 JOHDANTO

Opinnäytetyö ei ole laaja selvitys seurakunnan vapaaehtoistoiminnasta, vaan siinä pureudutaan yleisimpiin vapaaehtoistoiminnan osa-alueisiin, joita nostan tarkasteluun ja joihin yritän parhaani mukaan löytää kehitysehdotuksia. Näillä osa-alueilla tarkoitan vapaaehtoistoiminnassa useasti toistuvia toimintamalleja ja periaatteita, jotka määrittelevät ja ohjaavat vapaaehtoistoiminnan toteuttamista. Osa-alueisiin perehdyn tarkemmin luvussa 3, 5 ja 7. Pyrkimykseni on löytää ratkaisuja tekemäni kyselyn pohjalta ja aiempaa tutkimustietoa ja omaa kokemustani hyödyntäen. Kyselyn kautta olen saanut arvokasta tietoa vapaaehtoisilta heidän kokemuksistaan mukana vapaaehtoistoiminnassa. Opinnäytetyön tarkoitus on herättää ajatuksia ja tarjota ratkaisuja vapaaehtoistojoiden kokemuksista nousseisiin huomioihin vapaaehtoistoiminnan suunnitteluun, toteuttamiseen ja kehittämiseen seurakunnassa ja toimia työkaluna toimijoille ja toiminnan koordinoijille ja organisoijille.

Toimiessani neljän vuoden ajan Jyväskylän helluntaiseurakunnan vapaaehtoisena eri toimintamuodoissa, olen kerryttänyt kokemusta siitä ja se antoi hyvän pohjan ja motivaation tämän työn tekemiseen. Omat havaintoni ovatkin kyselyn ja haastattelun ohella tutkimuksen aineistonkeruumenetelmät, joilla olen pyrkinyt saamaan informaatiota ja ymmärtämään aiheesta nousevia kysymyksiä ja ongelmia ja löytämään niihin ratkaisuja. Olen aktiivisesti koko opinnäytetyön tekemisen ajan toiminut seurakunnassa vapaaehtoistoiminnassa, joten koen olleeni aitiopaikalla ja vaikka en ole koko tätä aikaa tehnyt suoranaisesti opinnäytetyötä, olen päässyt prosessoimaan tutkimusta muiden kanssa.

Kun puhun opinnäytetyössäni 'työstä', tarkoitan sillä ensisijaisesti omaa opinnäytetyötäni. Tällä pyrin välttämään liiallista toistoa ja tehdä tekstistä helpompaa ja mukavampaa lukea. Muihin opinnäytetöihin ja tutkimuksiin viitattaessa ilmaisen asian selkeästi.

2 LÄHTÖTILANNE

2.1 Opinnäytetyön tarve ja tarkoitus

Tarve opinnäytetyölle ilmeni konkreettisen tekemisen keskeltä. Olin ehtinyt olla jo muutaman vuoden mukana erilaisissa tehtävissä Jyväskylän helluntaiseurakunnan vapaaehtoistoiminnassa (pääosin nuorisotyön puolella), kun minulle tarjoutui tilaisuus tehdä aiheesta opinnäytetyö Humanistiselle ammattikorkeakoululle osana yhteisöpedagogi-opintoja. Ehdin näiden vuosien aikana kerryttää kuvaa seurakunnassa tehtävästä vapaaehtoistoiminnasta. Opintojeni edetessä minua on alkanut kiinnostaa vapaaehtoistoiminta ja sen tuomat mahdollisuudet niin seurakunnassa kuin osana yhteiskuntaa ja halusin tutkia aihetta enemmän. Koin seurakunnan oikeaksi ympäristöksi tähän, koska minua kiinnostaa seurakunnan tarjoama vapaaehtoistoiminta ja sen kehittäminen. Jyväskylän helluntaiseurakunnassa on jo pitkään tehty vapaaehtoistoimintaa. Kuitenkin tällä hetkellä näyttää siltä, että yhtenä suurimpana haasteena on saada ihmisiä osallistumaan ja sitoutumaan mukaan vapaaehtoistoimintaan, myös toiminnan monipuolisuus tuo oman haasteensa. Toimintaa tulee olla mielestäni riittävän monipuolisesti, jotta jokainen voi löytää paikkansa ja palvella haluamallaan paikalla, jos kuitenkin toimintaa on liikaa, siinä voi olla vaara, että kokonaiskuva hämärtyy ja tavoite johon toiminnalla pyritään, häviää. Uskon, että nämä samat haasteet ovat osa muitakin seurakuntia ja vapaaehtoistoimintaa tekeviä organisaatioita. Haasteet näkyvät siten, että järjestetyssä toiminnassa on vain pieni osa seurakunnassa kävijöistä ja/tai jäsenistä mukana. Näiden vuoksi päätin ryhtyä toimeen ja tehdä laadullisen opinnäytetyön, jonka tavoitteena on tarjota konkreettisia ratkaisuja seurakunnan vapaaehtoistoiminnan käytännön tekemiseen ja kehittämiseen. Toisin sanoen pyrin pukemaan sanoiksi omat ja muiden kokemukset vapaaehtoistoiminnasta ja löytämään sen kautta alueita joihin kannattaa kiinnittää huomiota.

Aiheen valinnan jälkeen aloin suunnittelemaan opinnäytetyön konkreettista tekemistä. Ensimmäiseksi otin yhteyttä Jyväskylän helluntaiseurakunnan nuorisopastoriin Jani-Matti Korpelaan ja esitin ajatuksen opinnäytetyön tekemisestä seurakuntaan. Kävimme ideointia parissa tapaamisessa ja päätimme että työtä kannattaa lähteä tekemään. Seuraavaksi keskustelin asiasta Humanistisen ammattikorkeakoulun leh-

torin kanssa, jonka jälkeen teimme sopimuksen opinnäytetyön tekemisestä. Ennen kuin menin kertomaan ideastani Jani-Matille, mietin kuinka opinnäytetyön aihetta olisi hyvä rajata. Koko seurakunnan vapaaehtoistoiminnan tutkiminen vaikutti liian työläältä ja laajalta, joten päätin keskittyä pääasiassa niihin havaintoihin, joita olen tehnyt toimiessani osana seurakunnan vapaaehtoistoimintaa ja kyselystä saamiini vastauksiin vapaaehtoistojoiden kokemuksista. Olen ollut mukana lähinnä seurakunnan nuorisotyössä ja olen muodostanut oman kuvan seurakunnan vapaaehtoistoiminnasta suurelta osin sieltä nousevista kokemuksista ja havainnoista. Vapaaehtoistoimintaa tehdään seurakunnassa monella eri tavalla eri ikäryhmissä ja pyrin ottamaan tarkastelussani huomioon koko seurakunnan laajuuden.

2.2 Tavoitteet

Ensisijaisena tavoitteena on, että kirjoittamisen päättyessä löytyy tieteellisen tutkimuksen ehdot täyttävä opinnäytetyö. Työn onnistumisen kannalta tavoitteita on jo useampi. Tavoitteena oli suunnitella tutkimuksen aineistonkeruuta varten riittävät menetelmät, jotka olivat kysely seurakuntiin ja haastattelu, joista lisää seuraavassa alaluvussa. Tavoitteena on selvittää opinnäytetyössä Jyväskylän helluntaiseurakunnan vapaaehtoistoimintaa ja seurakunnan vapaaehtoistoimintaa yleensä ja tarkastella sitä kyselyn vastausten, tietoperustan ja omien havaintojeni valossa. Mahdollisia ehdotuksia toiminnan kehittämiseen pyrin myös tuomaan ilmi. Suurimpana tavoitteena on tehdä kerätyn aineiston ja siitä tehdyn analyysin avulla työn tilaajalle ja yhteistyössä olleille seurakunnille opinnäytetyö, joka tarjoaa ajankohtaista tietoa seurakuntien vapaaehtoistoiminnassa olevien ihmisten kokemuksista ja näiden kokemusten perusteella nostaa tarkasteluun osa-alueita, joihin kannattaa toiminnassa kiinnittää huomiota.

Opinnäytetyö oli alun perin tarkoitus jäädä vain tilaaja-organisaatiolle eli Jyväskylän helluntaiseurakunnalle, mutta päädyin tekemään siitä sellaisen, joka mahdollistaa sen käytön yleisesti kaikissa vapaaehtoistoimintaa tekevissä seurakunnissa ja mahdollisesti muissakin vapaaehtoistoimintaa tuottavissa organisaatioissa.

2.3 Opinnäytetyön kysymykset ja menetelmät

Työn aiheena on seurakunnan vapaaehtoistoiminta, siitä nousevat kysymykset ja niiden perusteella valitut menetelmät ovat sidoksissa toisiinsa, joten päätin yhdistää ne kaksi aluetta yhden alaluvun yhteyteen. Tällä tavoin tätä yhtä isoa kokonaisuutta on helpompi prosessoida ja ymmärtää. Koska aihe on laaja ja tarkoitukseni ei ole työssä esitellä seurakunnan vapaaehtoistoimintaa yleisesti, vaan nostaa esille vapaaehtoistoimijoiden kokemuksia ja tarkastella niistä nousevia huomioita, olen pohtinut muutamia kysymyksiä, joiden perusteella aineistonkeruumenetelmät valittiin. Opinnäytetyö on osittain kvalitatiivinen eli laadullinen ja osittain kvantitatiivinen eli määrällinen tutkimus, jonka aineistonkeruumenetelmänä on käytetty pääasiassa kyselytutkimusta ja haastattelun kautta on kerätty lisätietoa aiheesta. Opinnäytetyö lähestyy enemmän jopa kehittämistutkimusta, jonka tavoitteena on saada muutos aikaan (Kananen 2017, 49). Näihin muutoksiin opinnäytetyö pyrkii tehdyn kyselyn vastauksen analyysin perusteella. Muutoksen arvioiminen ei kuitenkaan ole opinnäytetyön tavoitteena, vaan työ ennemminkin tarjoaa keinoja muutoksen saavuttamiseen.

Opinnäytetyön tutkimuksen kohteena on seurakunnan vapaaehtoistoiminnassa olevien vapaaehtoistoimijoiden kokemukset, joka on työn tutkimuskysymys. Kysely on suunniteltu vastaamaan tähän tutkimuskysymykseen. Kysely on koottu niiden kysymysten perusteella, jotka mielestäni vastaavat tutkimuskysymykseen. Kysymyksiä ovat: Mikä on vapaaehtoistoimijoiden määrä ja jakaantuminen (sukupuoli, ikä, paikkakunta, sitoutuneisuus) vapaaehtoistoiminnassa? Kuinka paljon vapaaehtoistoiminnassa on johtajia ja muita vapaaehtoisia? Mikä on motivoinut tulemaan mukaan vapaaehtoistoimintaan? Mitkä ovat parhaat kokemukset toiminnasta? Miten on kokenut käytännön toteutuksen? Mikä on kokemus osallisuudesta ja yhteenkuuluvuudesta? Mikä on kokemus vapaaehtoistoiminnan kehittämisestä? Nämä kysymykset voidaan jakaa myös teemoihin: Vapaaehtoistoimijoiden jakaantuminen, kokemukset käytännöstä, kokemukset osallisuudesta ja yhteenkuuluvuudesta, kokemukset kehittämisestä. Tarkemmin kyselystä, vastauksista ja niiden analyysistä luvussa 5.

Perustuen omiin havaintoihin, seurakunnan vapaaehtoistoiminnassa mukana olevien määrä on laskenut ja uusien saaminen mukaan on haasteellista. Mistä johtuu, että vapaaehtoistoiminnassa on mukana vain pieni osa seurakunnassa kävijöistä? Mitä

haasteita liittyä osallistamiseen ja osallistumiseen? Onko olemassa jotain erityistä "porkkanaa" joka saa ihmiset tulemaan mukaan toimintaan, vai ohjaako sitä jokin muu? Kyselyn vastaukset parhaimmillaan tarjoavat ajankohtaista tietoa siitä miksi ihmiset haluavat olla mukana. Opinnäytetyö voi tarjota näiden vastausten perusteella konkreettisia keinoja kyselystä nousevien aihe-alueiden prosessoimiseen omissa yhteisöissä ja niiden kehittämiseen ja arviointiin.

3 TIETOPERUSTA

Tämän luvun tarkoitus on esittää tietoperustaa tutkimuskysymyksen eri teemoihin. Nämä teemat ovat nähtävillä toteutetun kyselyn kysymyksissä. Parhaimmillaan tietoperusta ja kyselyn vastaukset täydentävä toisiaan. Tietoperusta tarjoaa teorian ja vapaaehtoistoimijoiden kokemukset kertovat miten teoria on näkynyt käytännössä.

3.1 Seurakunnan vapaaehtoistoiminnan tutkimus

Vapaaehtoistoimintaa on tutkittu seurakunnissa kuin seurakuntien ulkopuolellakin. Kuitenkin tutkimuksia etsiessäni suurin osa niistä kohdistuu muihin kuin hengellisiin organisaatioihin. Täysin samankaltaista tutkimusta, jota itse tein, en löytänyt. Tässä osiossa nostan esille muutamia tutkimuksia, joita olen verrannut tekemääni kyselyyn ja jotka liittyvät opinnäytetyön aiheeseen.

Kansalaisareena ry, HelsinkiMissio ja Kirkkohallitus (2015) ovat teettäneet vapaaehtoistyön tekemisestä Suomessa mielenkiintoisen tutkimuksen, jonka tilastotietoa vertasin oman kyselyni vastauksiin. Heidän tutkimuksessaan ei keskitytä seurakunnan vapaaehtoistoimintaan, vaan siinä kohderyhmänä on kaikki Suomen asukkaat. Tutkimuksen aineiston on kerännyt Taloustutkimus Oy.

Laura Karvisen ja Mari-Elena verhon (2009) opinnäytetyö 'Osallisuudesta osattomat? Nuorten aikuisten osallistaminen seurakunnan vapaaehtoistyöhön Jyväskylän rovastikunnassa' ilmentää mielestäni hyvin niitä samoja käsitteitä, joita olen itsekin pohti-

nut oman työni kohdalla. Mitä vapaaehtoistoiminta on? Miten osallisuus siihen määritellään? Hekin käyttivät työssään kyselyä, mutta kohderyhmän ikähaarukka on eri kuin itselläni.

Sari Prittinen ja Johanna Puhakka (2017) ovat tehneet opinnäytetyön aiheena 'Vapaaehtoisten kokemuksia vapaaehtoistoiminnasta Limingan seurakunnassa'. Heidän työnsä kohdistuu oman työni mukaisesti myös seurakunnan vapaaehtoistoimijoiden kokemuksiin.

3.2 Vapaaehtoistoiminta seurakunnassa

Mielenkiintoista onkin, onko mielekästä puhua vapaaehtoistyöstä vai vapaaehtoistoiminnasta. Käsitteenä näiden kahden lopullinen merkitys on sama ja vaikka käytännössä käytettäisiin kumpaakin käsitettä sekaisin, ei se aiheuttaisi hämmennystä, vaan jokainen varmasti ymmärtää mistä on kyse. Opinnäytetyössä olen kokenut selkeämmäksi puhua vapaaehtoistoiminnasta. Termi 'vapaaehtoistyö' muistuttaa työtä ja suorittamista, ja koska seurakunnassa tehtävässä vapaaehtoistoiminnassa ennen kaikkea korostuu toiminnan hengellinen puoli ja vapaaehtoisuus, on parempi puhua toiminnasta työn sijaan. Itselläni on kokemusta seurakunnan vapaaehtoistoiminnasta pääosin Jyväskylän helluntaiseurakunnasta ja hivenen muista seurakunnista. Työssä hyödynnän omia havaintojani vapaaehtoistoiminnasta.

Kyselyssä nousi esille huomio siitä, että monen vapaaehtoisen motivaationa tehdä vapaaehtoistoimintaa on 'kutsumus' (kts. kohta 5.2 kyselyn tulokset, taulukko 6). Tämä termi ei välttämättä heti avaudu kaikille ja etenkin kun verrataan vapaaehtoistoimintaa muihin vapaaehtoistoimintaa tuottaviin organisaatioihin, ei niissä yleensä puhuta kutsumuksesta motivaatiotekijänä. Kutsumuksella on vahva hengellinen aspekti. Siihen liittyy halu palvella seurakuntaa ja Jumalaa. (Akonniemi & Hirvilampi 2015, 57.) Kutsumus vapaaehtoistoimintaan tulee siis useimmiten uskosta Jumalaan ja sillä on merkittävä tekijä vapaaehtoisten kohdalla. Voidaan sanoa, että kutsumus palvella on jopa lähellä altruismia, jossa korostuu hyvän tekeminen epäitsekkäistä syistä (Tieteen termipankki 7.6.2016). Parhaimmillaan seurakunta vahvistaa tätä kutsumusta ja rohkaisee vapaaehtoistoimijoita etsimään aktiivisesti omaa kutsumustaan.

Seurakunnan vapaaehtoistoiminnassa on tärkeää olla periaatteet, jotka ohjaavat toimintaa ja muodostavat turvallisen pohjan sille. Tästä esimerkkinä Jyväskylän helluntaiseurakunta on tehnyt 'lapsi- ja nuoristyön turvaohjeiston', parantamaan toiminnan fyysistä, henkistä, sosiaalista ja hengellistä turvallisuutta, kuin myös selkeyttää vastuukysymyksiä ja tarjota toimintamalleja ongelmatilanteiden ennaltaehkäisyyn ja selvittämiseen (Jyväskylän helluntaiseurakunnan lapsi- ja nuorisotyön turvaohjeisto 2010, 2). Tämän lisäksi Jyväskylän helluntaiseurakunta järjestää aktiivisesti turvallisuuskoulutuksia vapaaehtoistojen toimijoille. Tietääkseni Jyväskylän helluntaiseurakunnalla ei ole laadittu varsinaisia vapaaehtoistoiminnan periaatteita. Osalla seurakunnista tällaiset saattavat olla tehtynä. Itse uskon, että suurimmassa osassa seurakunnista nämä periaatteet nousevat Raamatun opetuksista. Kristillisissä yhteisöissä Raamatua yleensä pidetään määräävänä ja määrittelevänä suunnannäyttäjänä. Tästä huolimatta vapaaehtoistoiminnalle voidaan tehdä erilliset periaatteet. Periaatteita voi pohtia omissa yhteisöissään esimerkiksi näiden teemojen kautta: Toiminnan vapaaehtoisuus, vapaaehtoistoimija toimii tavallisena ihmisenä, vapaaehtoistoiminta on tasa-arvoista, vapaaehtoistoiminnassa näkyy luottamuksellisuus, vapaaehtoistoiminta on luotettavaa (sitoutuminen ja pitkäjänteisyys), vapaaehtoistoiminta on palkaton, vapaaehtoistoimijoilla on oikeus tukeen ja ohjaukseen (Eläkeliitto ry 2008, 16-17). Jyväskylän helluntaiseurakunnan nuorisopastori Jani-Matti Korpela on asettanut nuorisotyölle neljä toimintaa ohjaavaa arvoa, jotka ovat: osallisuus, omistajuus, kokonaisvaltaisuus ja moninkertaistuminen (Korpela 2017). Näistä osa-alueista lisää liitteessä 3, joka löytyy opinnäytetyön lopusta.

3.3 Jyväskylän helluntaiseurakunnan vapaaehtoistoiminta

Opinnäytetyön tilaaja-organisaationa toimii Jyväskylän helluntaiseurakunta ja havaintoni seurakunnan vapaaehtoistoiminnasta suurelta osin tulee sieltä. Esittelen tässä seurakunnan vapaaehtoistoimintaa yleisesti. Jyväskylän helluntaiseurakunta toimii opinnäytetyössä esimerkkinä vapaaehtoistoimintaa toteuttava seurakuntana. Tarkoitukseni ei ole niinkään pureutua tarkastelemaan jotain erityistä toiminnan muotoa tai tiimiä, vaan esittää kuvaus millä tavalla vapaaehtoistoimintaa seurakunnassa toteutetaan. Osion tarkoituksena on myös antaa kuvaus opinnäytetyön tilaajasta ja vapaaehtoistoiminnasta, jota siellä tehdään. Tämän kuvauksen olen koontanut omien havain-

tojeni ja käsitykseni kautta. Jyväskylän helluntaiseurakuntaan kuuluu noin 1900 jäsentä (Huotari 2017, 6). Nämä jäsenet ovat Jyväskylän helluntaiseurakunta ry:n jäseniä ja kaikki eivät ole mukana seurakunnan vapaaehtoistoiminnassa. Aivan tarkkaa määrää on vaikea arvioida, koska vaihtuvuus seurakunnassa on nopeaa. Seurakunta ei myöskään pidä reaaliaikaista kirjaa vapaaehtoistoimijoista, joten tarkkaa lukumäärää ei ole tiedossa. Omien havaintojeni mukaan seurakunnassa toimii noin 200 aktiivista vapaaehtoistoimijaa. Koko seurakunnan vapaaehtoistoiminta jakaantuu erilaisiin työmuotoihin, jotka yleisesti määritellään ikäryhmittäin. Näitä ovat lapset, nuoret, työikäiset ja seniorit. Nämä ikäryhmät pitävät sisällään monia muita toimintamuotoja. Lapsityössä järjestetään sunnuntaijumalanpalvelusten aikana pyhäkouluja, joita ohjaavat yleensä vapaaehtoiset yhdessä seurakunnan työntekijän kanssa. Lapsityöhön kuuluu myös leiritointia ja erilaisia lapsille tarkoitettuja tapahtumia, kuten K7-illat, Supermix, Jippii-muskari, Sähkö-kuoro ja perhekerho. Nuorten ja nuorten aikuisten toiminta jakaantuu myös moniin eri toimintamuotoihin joita ovat: Tukikohta-illat (keski- ja nuorikokoukset), Varkit eli varhaisnuortentyö, KB (Kotibiilet), Lumina Campus, Moninpeli ja NiceDesign. Työikäisille järjestetään avioliittotyötä ja RistiAalto-tilaisuuksia. Seniorit järjestävät päivätilaisuuksia. JICF eli Jyväskylä International Christian Fellowship on seurakunnan kansainvälisen työn muoto, jota johtaa palkattu työntekijä (Jyväskylän helluntaiseurakunta 2017, osallistu-välilehti). Merkittävä vapaaehtoistoimintaa tekevä työmuoto seurakunnassa on diakonia, johon kuuluu päihde- ja vankilatyö, romanityö, sielunhoito ja vanhus- ja ystäväpalvelu (Jyväskylän helluntaiseurakunta 2017, diakonia-välilehti). Näiden lisäksi seurakunnassa toimii lukuisia eri teemoihin liittyviä tiimejä ja ryhmiä, kuten Israel- ja juutalaistyö, kuorot, solut eli säännöllisesti kokoontuvat pienryhmät, jotka toimivat seurakuntarakennuksen ulkopuolella yleensä kodeissa. Näiden ryhmien vetäjiä kutsutaan solujohtajiksi, joille seurakunta tarjoaa pääosin ilmaisen solunjohtajakoulutuksen. Kutsun kaikkien näiden toimintamuotojen kokonaisuutta seurakunnan vapaaehtoisverkostoksi tai yleisesti vapaaehtoistoiminnaksi. Kuka tätä toimintaa johtaa? Jyväskylän helluntaiseurakunnalla ei ole erikseen palkattua vapaaehtoistoiminnanjohtajaa, vaan vastuu on jaettu työmuotojen pastoreille, jotka ovat seurakunnan työntekijöitä. Pastorit vastaavat niin sanotusti seurakunnan operatiivisesta toiminnasta, jolloin he ovat päävastuussa työmuotojensa vapaaehtoisista. Jyväskylän helluntaiseurakunnalla on siis runsaasti erilaisia vaihtoehtoja toteuttaa kutsumustaan vapaaehtoistoiminnassa. Nostan tähän tarkasteluun yhden erityisen tilaisuuden, jossa toimii huomattava määrä

vapaaehtoisia, se on keskiviikko-iltaisin järjestettävä Tukikohta, joka on seurakunnan toinen jumalanpalvelus (Jyväskylän helluntaiseurakunta 2017, Tukikohta-välilehti). Tässä illassa toimii yleensä 15 tiimiä ja noin 30-40 vapaaehtoista. Näitä iltoja johtaa seurakunnan nuorisopastori yhdessä Tukari-tiimin (tiimi joka koostuu Tukikohta-iltoja toteuttavien tiimien johtajista ja edustajista) kanssa. Tukari-tiimi kokoontuu kerran kuussa suunnittelemaan seuraavia iltoja.

Jyväskylän helluntaiseurakunnan toiminta vaatii jatkuvasti suuren määrän vapaaehtoisia, jotta se voi tarjota mahdollisimman kattavasti toimintaa kaikille ja jotta seurakunnan järjestämät tilaisuudet voidaan järjestää. Seurakunnan nuorisopastori Jani-Matti Korpela onkin hyvin sanonut "Seurakunta ei toimisi päivääkään ilman vapaaehtoisia" (Korpela 2017).

3.4 Osallisuus seurakunnan vapaaehtoistoimintaan

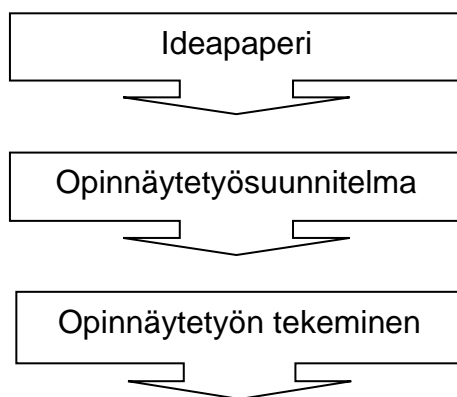
Osallisuus ja osallistuminen toimintaan ja muodostivat oman alueensa kyselyssä. Osallisuus ilmenee seurakunnan vapaaehtoistoiminnassa siten, että osallistujalla on kokemus olevansa osa yhteisöä. Petra Mäkelä (2017) artikkelissaan Ristin Voitossa ilmaisee asian mielestäni hyvin "osallisuuden kulttuuri tarkoittaa yhteisön omaksumia vuorovaikutus- ja toimintatapoja, jotka mahdollistavat sen kaikille jäsenille aidon osallisuuden kokemuksen". Seurakunnan vapaaehtoistoiminnassa tämä näkyy siinä, että ilmapiiri on ulospäinsuuntautunut ja kaikille halukkaille annetaan mahdollisuus osallistua mukaan toimintaan. Parhaimmillaan osallisuus näyttäytyy omistajuutena, jolloin ihminen ei pelkää koe olevansa osallinen, vaan kokee olevansa omistamassa yhdessä muiden kanssa (Korpela 2017). Omistajuutta on kantaa yhdessä vastuuta yhteisestä yhteisöstä. Valitettavan moni seurakunnan tilaisuuksiin osallistuva ei välttämättä osallistu mukaan seurakunnan vapaaehtoistoimintaan, jonka avulla nämä tilaisuudet toteutetaan. Thitz (2013) kertoo, että osallistumisella tarkoitetaan yleensä mukanaoloa toisten järjestämässä tilanteessa ilman omakohtaista panosta asiaan (Viirkorpi 1993, 22).

3.5 Vapaaehtoistoiminnan johtaminen

Vapaaehtoistoiminnan johtaminen tarkoittaa sitä, että vapaaehtoisille annetaan mahdollisuudet toimia ja tavoitella yhteisön päämääriä. Siinä suunnitellaan toimintaa ja tavoitteita, innostetaan ja motivoidaan vapaaehtoistojen, sekä koordinoidaan yhteisön vapaaehtoistoimintaa. Vapaaehtoistoiminnassa olevan johtajan työ on ihmisiin vaikuttamista ja inspirointia. Vapaaehtoistoiminnan johtaminen lähtee vision luomisesta ja sen viestinnästä. Visioon liittyvät yhteisön perustarkoitukset ja arvot, joiden pohjalta toimitaan. (Kuuluvainen 2015, 9.) Vapaaehtoistoiminnan johtaminen on käsitteenä mielenkiintoinen. Erityisesti seurakunta-kontekstissa. Miten seurakunnissa johdetaan vapaaehtoistoimintaa? Voiko vapaaehtoisia johtaa vapaaehtoiset? Jani-Matti Korpelan (Korpela, 2017) mukaan vapaaehtoisia voi johtaa vapaaehtoinen, mutta Jyväskylän helluntaiseurakunnan nuorisotyössä on parempi, jos joku tekee sitä päätoimisesti, eikä oman toimen ohella. Tämän uskon johtuvan siitä, että Jyväskylän helluntaiseurakunnan nuorisotyö on seurakunnan suurin työmuoto ja vapaaehtoisella ei ole riittävästi resursseja toimia tehtävässä päätoimisesti. Näissä käsitteissä on myös hyvä erottaa vapaaehtoisten johtaminen, vapaaehtoistoiminnan johtamisesta. Vapaaehtoisten johtaminen sisältää vapaaehtoistojen kannustamisen ja ohjaamisen. (Karreinen 2010, 93.) Vapaaehtoistoiminnan johtaminen tarkoittaa lähinnä toiminnan rakenteiden johtamista. Se miten johtajuus on jaettu, vaihtelee seurakunnittain. Suuremmissa seurakunnissa saattaa olla enemmän johtajia, verrattuna pienempiin. Myös se kuinka laajasti johtajuutta on valtuutettu vapaaehtoistojen, vaihtelee. Joku seurakunta voi kokea parhaimmaksi, että yksi henkilö toimii johtajana, toinen seurakunta taas on valtuuttanut johtajia enemmän. Tämä näkyy esimerkiksi erilaisina tiiminä ja niissä toimivina tiiminjohtajina. Se mikä on optimaalisin tapa toteuttaa johtajuutta seurakunnan vapaaehtoistoiminnassa, on seurakuntakohtaista. Kuitenkin, kuten itse olen usein todennut ”johtajuus on välttämätöntä siellä missä joukko ihmisiä toimii yhteistyössä keskenään”. Olen sen havainnut, että aina joku haluaa ottaa enemmän johtajuutta ja vastuuta kuin muut ja se on mielestäni hyvä asia.

4 OPINNÄYTETYÖN KULKU

Kuvio 1. Opinnäytetyön kulku

Työ jakaantui kolmeen vaiheeseen: ideapaperin tekemiseen, opinnäytetyösuunnitelman tekemiseen ja opinnäytetyön varsinaiseen tekemiseen. Ideapaperi-vaiheessa kehitin ideaa työlle ja kävin keskusteluita tilaajan ja lehtorin kanssa aiheen valinnasta. Ideapaperin sain valmiiksi lokakuussa 2017. Ideapaperin hyväksymisen jälkeen aloin tekemään opinnäytetyösuunnitelmaa, joka valmistui joulukuussa 2017. Tämän jälkeen aloitin varsinaisen opinnäytetyön tekemisen. Aloitin suunnittelemaan kyselyä seurakuntiin ja helmikuussa 2017 lähetin sen yhdeksään seurakuntaan. Pidin taukoa kesän 2017 opinnäytetyön kirjoittamiseen ja aloitin sen uudestaan syksyllä 2017, jolloin kirjoitin kyselyn analyysin ja suurimman osan opinnäytetyöstä. Työ valmistui marraskuun lopulla 2017.

5 KYSELYN TULOKSET

5.1 Kyselyn tulokset

Opinnäytetyön aineistona on toiminut keväällä 2017 toteutettu laaja kysely, johon osallistui yhteensä 9 seurakuntaa. Nämä ovat Jyväskylän helluntaiseurakunta, Kuo-

pion helluntaiseurakunta, Tampereen helluntaiseurakunta, Helsingin Saalem-seurakunta, Seinäjoen HOUM-seurakunta, Seinäjoen helluntaiseurakunta, Turun helluntaiseurakunta, Kotkan helluntaiseurakunta ja Jyväskylän evankelis-luterilainen seurakunta. Kyselyä purkaessa myös ilmeni, että kysely oli tavoittanut vastaajia muistakin seurakunnista, jotka eivät olleet alkuperäistä kohderyhmääni, tämä oli positiivinen yllätys.

Kyselyn tavoite opinnäytetyön kannalta oli kerätä mahdollisimman paljon hyödyllistä tietoa vapaaehtoistoimijoiden kokemuksista seurakunnan vapaaehtoistoinnasta. Näiden vastausten perusteella olen koonnut opinnäytetyöhön alueita, joihin vapaaehtoistoinnin suunnittelussa ja organisoinnissa kannattaa kiinnittää huomiota. Tämän osion tarkoituksena on analysoida kyselyn vastauksia ja perustella kysymyksistä saadun tiedon käyttöarvo.

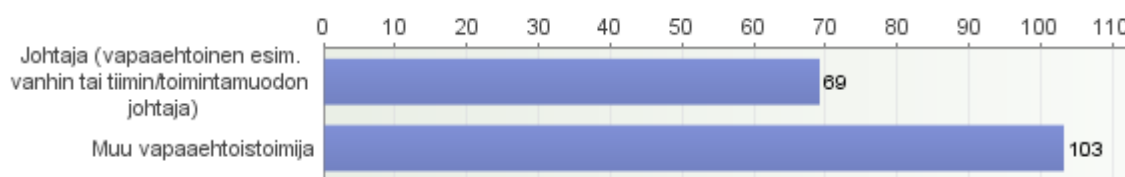
Kysely toteutettiin 7.3.-3.5.2017 välillä ja vastauksia tuli yhteensä 172. Ajanpuutteen ja liian laajan kohderyhmän vuoksi en kyennyt määrittelemään kuinka paljon kyselyyn osallistuneissa seurakunnissa toimii vapaaehtoisia yhteensä. Kysellessäni Jyväskylän helluntaiseurakunnasta eri vastuunkantajilta tarkkaa vapaaehtoisten määrää heidän tiimeistään, ilmeni ettei tarkkoja listoja yleensä ylläpidetä. Olin myös aikaisemmin vuodesta yhteydessä Jyväskylän evankelisluterilaiseen seurakuntaan samasta asiasta ja hekin ilmoittivat, ettei tarkkaa määrää ole tiedossa ja sitä on vaikea määritellä. Luulen, että tämä johtuu seurakunnan vapaaehtoistoinnin luonteesta. Vapaaehtoistoinnassa vaihtuvuus on välillä hyvinkin nopeaa. Myös toiminnassa on mukana aktiivisia ja passiivisia vapaaehtoisia, joten lopullisen tarkan lukumäärän tietäminen on hankalaa. Mielenkiintoinen havainto kyselyyn liittyen oli, että kyselyn linkkiä oli klikattu 689 kertaa lähettämättä vastausta. Pohdinnan aihe onkin, mikä on saanut noin suuren määrän ihmisiä avaamaan kyselyn mutta ovat kuitenkin luopuneet ajatuksesta vastata siihen. Voihan toki olla, että iso osa on vain halunnut mielenkiinnosta katsahtaa kyselyä, lainkaan haluamatta vastata siihen. Vai onko kysely tuntunut hankalalta tai liian raskaalta täyttää, onko se ollut mielenkiintoinen. Tavoitteeni oli tehdä kyselystä mahdollisimman kevyt ja helposti lähestyttävä, tietäen ettei kyselyihin vastata suurissa määrin. Tätä ei voi kuin spekuloida. Kun 689:ään vastaamatta jättäneeseen lisätään 172 vastaajaa, saadaan tieto ainakin siitä, kuinka monta ihmistä kysely on saavuttanut eli 861, vastausprosentti tästä määrästä on 20. Mikä on sitten

kyselyn kohderyhmän koko eli näissä yhdeksässä seurakunnassa toimivien vapaaehtoistoimijoiden kokonaismäärä? Kuten aiemmin totesin, tarkkaa määrää on erittäin vaikea arvioida, mutta jonkinlainen arvio on mahdollista tehdä. Keskimäärin voidaan olettaa, että jokaisessa seurakunnassa toimii noin 200 vapaaehtoista. Tietenkin tämä voi olla vähemmän tai enemmän, riippuu paljon seurakunnan koosta. Suurin piirtein kohderyhmän kooksi voidaan siis arvioida noin 1800 vapaaehtoistoimijaa ja kun tästä määrästä lasketaan vastausprosentti, on se silloin 9,6%. Tämä määrä ei vielä riitä kertomaan asian todellista puolta, mutta se voi antaa suuntaa. Muita huomioita joita tein kyselyn vastauksista, oli että vastaajista naisia oli huomattavasti enemmän kuin miehiä (kts. kuvia 2). Toinen huomio on se, että kyselyyn oli pääasiassa vastannut iältään nuoremmat (noin 18-40-vuotiaat) (kts. kuvio 3). Tämä ei kuitenkaan vaikuta siihen, että seurakunnissa todellisuudessa toimii paljon vanhempia vapaaehtoistoimijoita. Jostain syystä, tämä ikäryhmä eli vanhemmat toimijat, eivät vastanneet kyselyyn. Siihen saattaa vaikuttaa se, että kysely tehtiin ainoastaan netissä. Huomiona nouse esille myös se, että iso osa vastaajista koki toiminnan olevan rutinoitunutta (kts. kuvio 9). Tästä voidaan pohtia, pyritäänkö toimintaa aktiivisesti kehittämään ja hyödyntämään uusia tapoja ja malleja toiminnan toteuttamiseksi. Viimeisenä erityisenä huomiona tein sen, että vastaajat näyttivät jakaantuvan palautteen keräämistä koskevan kysymyksen kohdalla (kts. kuvio 11). Tämän voidaan nähdä liittyvän aiempaan huomioon toiminnan rutinoitumisesta. Aktiivisen palautteen keräämisen kautta, toiminnasta saadaan kehitysideoita, joiden avulla sitä voidaan kehittää. Pääasiassa vapaaehtoistoimijat ovat kokeneet toiminnan riittävän hyvänä. Kysely kuvioineen ja vastauksineen löytyy liitteenä opinnäytetyön lopusta.

5.2 Vapaaehtoisten jakaantuminen

Kuvio 2.

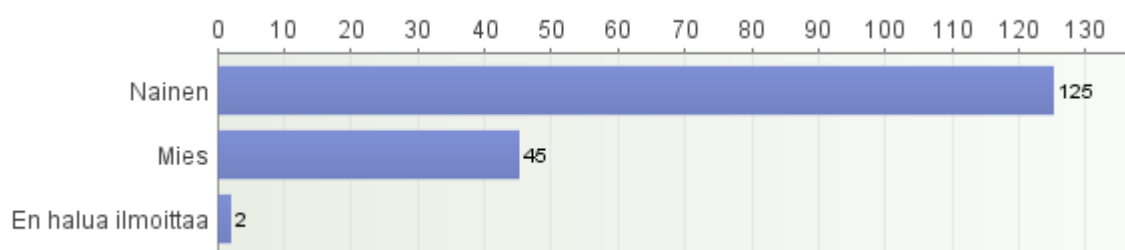
Kysymys 1: Palvelutehtäväni seurakunnassa? Olen...

Kyselyn ensimmäisen kysymyksen tavoitteena oli saada tietää, kuinka monta johtajaa vapaaehtoistoiminnassa on suhteessa muihin vapaaehtoistoimijoihin. Johtajalla on tarkoitettu nimenomaan vapaaehtoisjohtajaa, ei palkattua henkilöä. 'Muu vapaaehtoistoimija' voi olla henkilö, joka kuuluu tiimiin, muttei johda sitä, niin sanotusti "riivimies". Johtajia kyselyn mukaan on 69 (40,1%) ja muita vapaaehtoisia 103 (59,9%).

Kuvio 3.

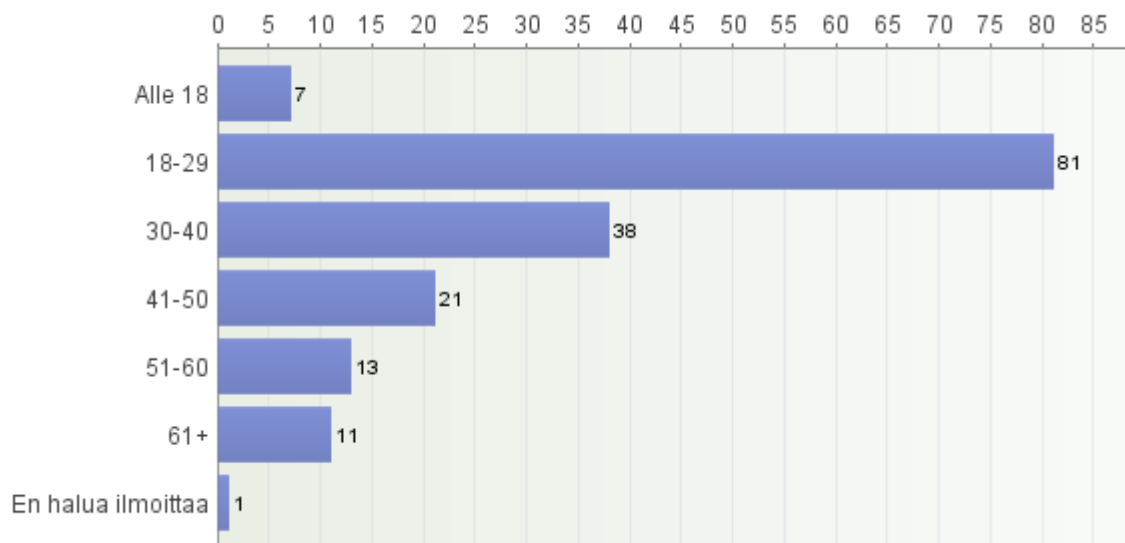
Kysymys 2: Sukupuoleni:

Kyselyn seuraavan kysymyksen tavoitteena oli selvittää sukupuolijakauma vapaaehtoistoimijoiden kesken. Lisäsin kysymykseen myös mahdollisuuden olla ilmoittamatta tietoa ja sitä näytti käyttävän 2 (1,2%) henkilöä. Vastaajista naisia oli 125 (72,7%) ja miehiä 45 (26,2%). Kyselyn vastausten perusteella naiset hakeutuvat miehiä enemmän seurakunnan vapaaehtoistoimintaan. Sama ilmiö, mutta vain koko Suomen mitataavalla ja vapaaehtoistyön kaikilla sektoreilla, nousee esiin Kansalaisareena ry:n, HelsinkiMission ja Kirkkohallituksen (2015) teettämässä kyselyssä (Vapaaehtoistyö Suomessa 2010 ja 2015, dia 7). Miten tämä näkyy sitten johtajuudessa. Kyselyn vastaajista naisjohtajia on 41 (23,8%) ja miesjohtajia 28 (16,3%). Vastausten perusteella voidaan todeta, koska naisia on miehiä enemmän vapaaehtoistoiminnassa, siksi heitä on myös enemmän johtajina. Tämä ilmiö (toiminnassa naisia enemmän kuin miehiä) on relevantti opinnäytetyön kannalta, se nostaa esiin kysymyksen vapaaehtoistoiminnan suunnittelussa; mitä asioita voidaan ottaa huomioon, jotta miehet kiinnostuisivat vapaaehtoistoiminnasta enemmän?

Kuvio 4.

Kysymys 3: Ikäni:

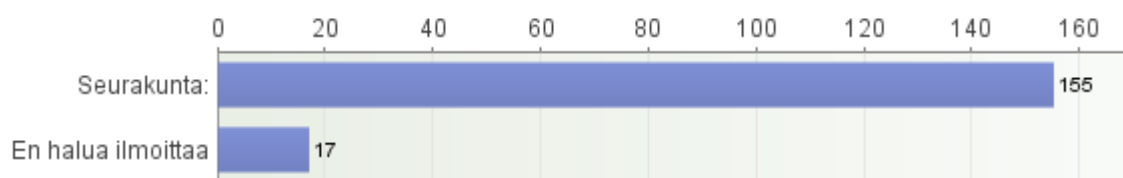
Kysymyksen tavoitteena on kartoittaa, minkä ikäisiä henkilöitä seurakunnan vapaaehtoistoiminnassa on mukana. Vastaajista alle 18-vuotiaita on 7 (4,1%), joista kaikki olivat naisia ja kukaan ei ollut johtaja. 18-29-vuotiaita on yhteensä 81 (47,1%), joista naisia 60 ja miehiä 19. Tämän ikäryhmän naisista johtajia on 19 ja muita vapaaehtoistoimijoita 41, miehistä johtajina toimii 9 ja muita vapaaehtoistoimijoita 10. 30-40-vuotiaita on yhteensä 38 (22,1%), joista naisia 21 ja miehiä 17. Tämän ikäryhmän naisista johtajia on 9 ja muita vapaaehtoistoimijoita 12, miehistä johtajia on 13 ja muita vapaaehtoistoimijoita 4. 41-50-vuotiaita on yhteensä 21 (12,2%), joista naisia on 16 ja miehiä 5. Tämän ikäryhmän naisista johtajia on 8 ja muita vapaaehtoistoimijoita 8, miehistä johtajia on 4 ja muita vapaaehtoistoimijoita 1. 51-60-vuotiaita on yhteensä 13 (7,5%), joista naisia 11 ja miehiä 2. Tämän ikäryhmän naisista johtajia on 2 ja muita vapaaehtoistoimijoita 9, miehistä johtajia on 2. Yli 61-vuotiaita on yhteensä 11 (6,4%), joista naisia 9 ja miehiä 2. Tämän ikäryhmän naisista johtajia on 3 ja muita vapaaehtoistoimijoita 6, miehistä johtajia on 2. Ikäänsä ei halunnut ilmoittaa 1 (0,6%).

Kyselyn vastaajien perusteella voidaan todeta, että suurin osa seurakunnan vapaaehtoistoiminnassa mukana olevista on iältään 18-29-vuotiaita. Taas 41-vuodesta eteenpäin on jo huomattavasti vähemmän ja vähintään on alle 18-vuotiaita ja yli 61-vuotiaita. Kun näitä kyselyni tuloksia vertaa Kansalaisareena ry:n, HelsinkiMission ja Kirkkohallituksen (2015) teettämään kyselyyn, huomataan, että tilanne on päinvastainen. Siinä vanhempien ihmisten (50-79 v.) osuus vapaaehtoistoiminnassa suh-

teessa nuorempiin (25-34 v.) on huomattavasti suurempi (Vapaaehtoistyö Suomessa 2010 ja 2015, dia 7). Opinnäytetyöhön tästä saa hyödyllisen näkökulman. Keskittykö seurakuntien vapaaehtoistoiminta pääosin nuorten ja nuorten aikuisten rekrytointiin ja heille ominaisen toiminnan suunnitteluun, jääkö vanhempi sukupolvi sivummalle seurakunnan vapaaehtoistoiminnassa. Kun vapaaehtoistoimintaa suunnitellaan, on siinä otettava huomioon seurakunnan kaikki ikäryhmät. Huomioon täytyy ottaa se, onko kyselyni saavuttanut seurakuntien vanhempaa väestöä. Kysely toteutettiin pelkästään netissä ja kaikilla vanhemman sukupolven edustajilla, ei välttämättä ole osaamista tai mahdollisuutta vastata, myöskään kyselyn mainostus ei välttämättä saavuttanut heitä.

Kuvio 5.

Kysymys 4: Missä seurakunnassa teet vapaaehtoistoimintaa?

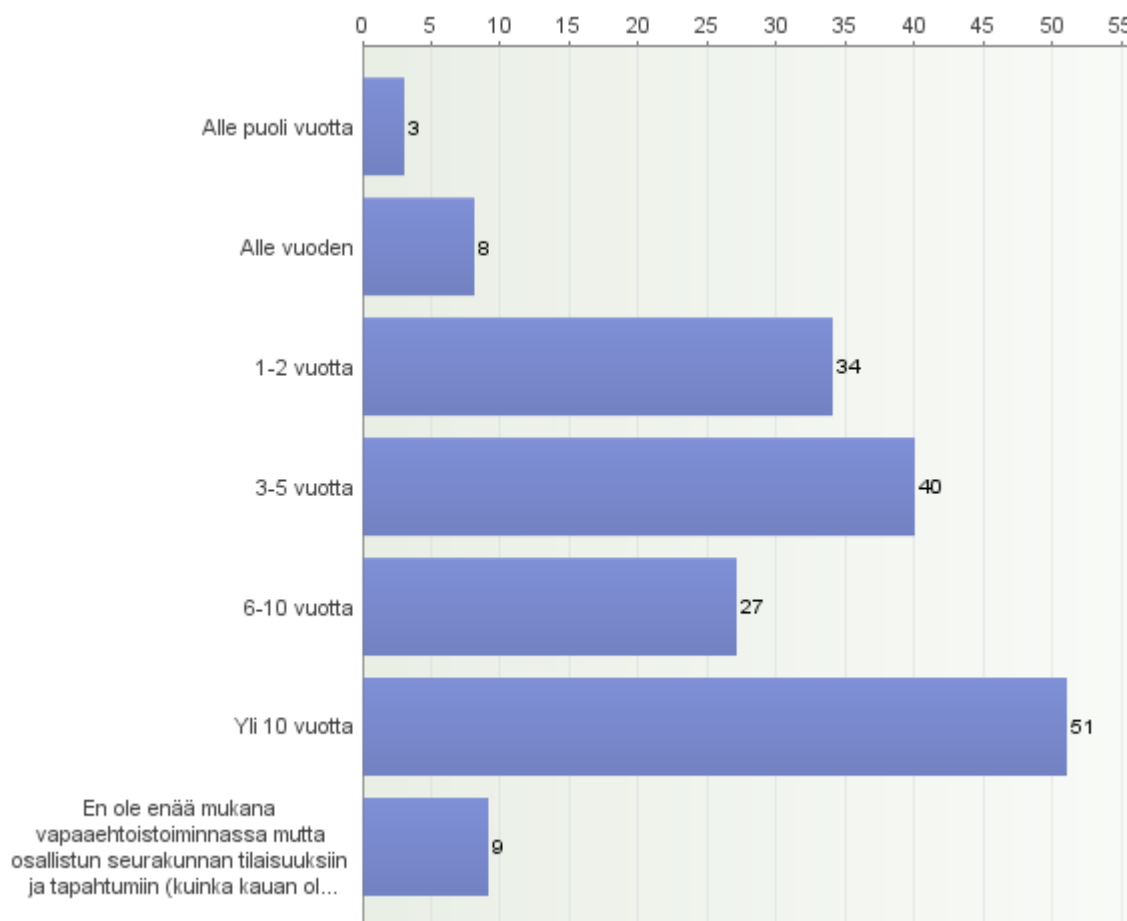
Kysymyksen tarkoituksena on saada selville, miten vastaajat jakaantuvat seurakunnittain. Kysymyksen asettamisen tausta-ajatuksena oli, että siten voidaan vertailla seurakunnittain tehtävää vapaaehtoistoimintaa. Lisäsin tämä kysymyksen myös sen vuoksi, että kyselyyn vastanneet seurakunnat saavat tiedon siitä, kuinka moni heidän seurakunnistaan osallistui kyselyyn. Lupasin lähettää valmiin opinnäytetyön jokaiselle kyselyyn osallistuneelle seurakunnalle. Vastaajat ryhmittyvät seurakunnittain seuraavasti, suluissa vastausprosentti: Jyväskylän helluntaiseurakunta 50 (29,1%), muut määrittelemättömät seurakunnat (vastaukset joista ei voida päätellä, mistä vastaaja on) 29 (16,9%), HOUM-srk 25 (14,5%), Helsingin Saalem-seurakunta 21 (12,2%), Jyväskylän evankelisluterilainen seurakunta 9 (5,2%), Tampereen helluntaiseurakunta 7 (4,1%), Kuopion helluntaiseurakunta 5 (2,9%), Seinäjoen helluntaiseurakunta 1 (0,6%), Jyväskylän vapaaseurakunta 1 (0,6%), Vaajakosken babtistiseurakunta 1 (0,6%), Missio Church Jyväskylä 1 (0,6%), Lahden helluntaiseurakunta 1 (0,6%), Kemin helluntaiseurakunta 1 (0,6%), SUHE-srk 1 (0,6%), Alajärven helluntaiseurakunta 1 (0,6%), Metrokappeli seurakunta 1 (0,6%).

Näiden vastausten perusteella ei voida tehdä mitään seurakuntakohtaisia tarkkoja johtopäätöksiä. Voidaan todeta, että kysely antaa suuntaa yleisellä tasolla seurakunnissa tehtävästä vapaaehtoistoiminnasta.

Jättäessäni vastaajille mahdollisuuden itse kertoa -omin sanoin- missä seurakunnassa he palvelevat, aiheutti se haasteen kysymyksen analyysin kohdalla. Osa vastaajista ei ollut ilmaissut selkeästi omaa seurakuntaansa, vaan laittanut esim. 'helluntaiseurakunta', 'vapaaseurakunta' tai laittanut kaupungin/kunnan nimen. Tämänkaltaisen vastauksen perusteella ei voida mitenkään tietää, mihin helluntaiseurakuntaan vastaaja kuuluu. Kysymys olisi toiminut selkeämmin, jos olisin asetellut valmiiksi vastaukset, sen perusteella mihin seurakuntaan lähetin kyselyn ja mahdollisesti vielä vastausvaihtoehdon 'muu seurakunta kuin yllä olevat'.

Kuvio 6.

Kysymys 5: Kuinka kauan olet ollut mukana seurakunnan vapaaehtoistoiminnassa?

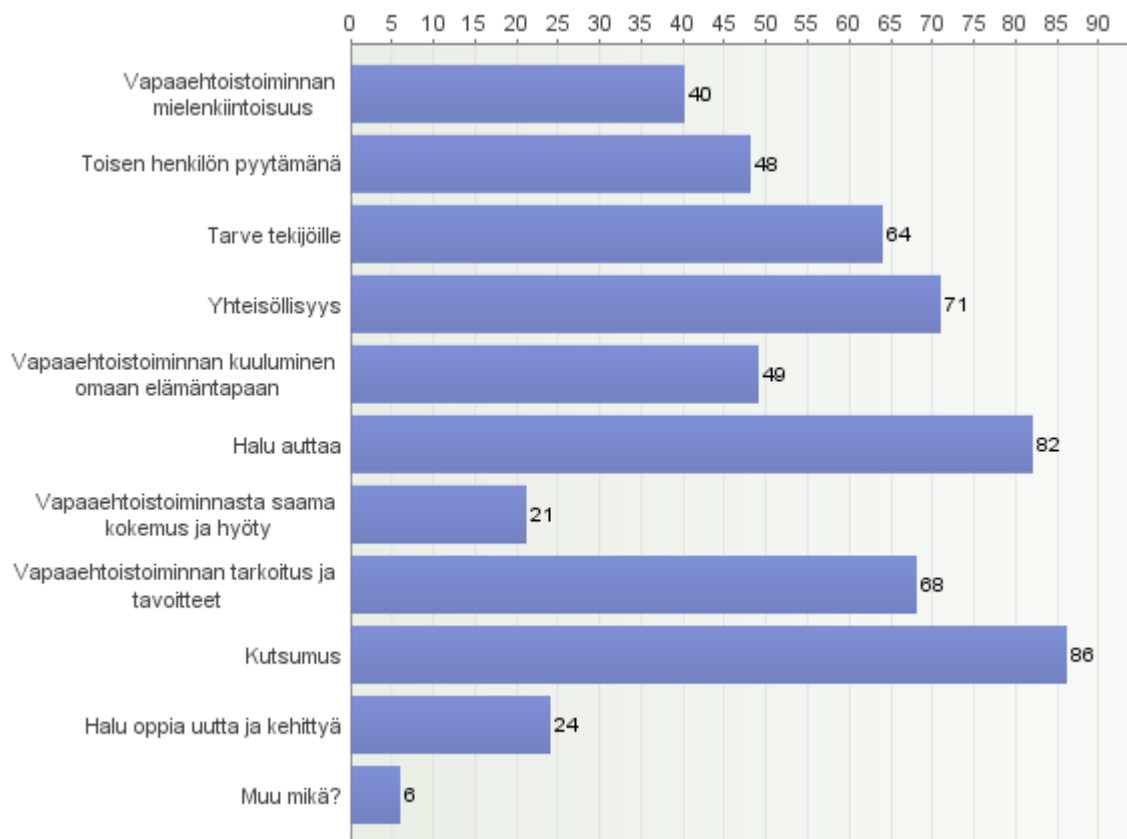

Kysymyksen tavoitteena on kartoittaa vastaajien sitoutumista seurakunnan vapaaehtoistoimintaan. Vastaukset ryhmittivät seuraavasti, suluissa vastausprosentti suhteessa kaikkiin vastaajiin: Alle puoli vuotta yhteensä 3 (1,7%), joista naisia on 1 ja miehiä 2, joista johtajia ei ollut ketään. Alle vuoden yhteensä 8 (4,7%), joista naisia on 7 ja miehiä ei yhtään ja yksi ei halunnut ilmoittaa sukupuoltaan, joista johtajia on 1. 1-2 vuotta yhteensä 34 (19,8%), joista naisia on 24 ja miehiä 9 ja yksi ei halunnut ilmoittaa sukupuoltaan, joista johtajia on 11. 3-5 vuotta yhteensä 40 (23,3%), joista naisia on 29 ja miehiä 11, joista johtajia on 16. 6-10 vuotta yhteensä 27 (15,7%), joista naisia on 18 ja miehiä 9, joista johtajia on 10. Yli 10 vuotta yhteensä 51 (29,7%), joista naisia on 38 ja miehiä 13, joista johtajia on 29. Ne jotka eivät enää ole mukana mutta osallistuu seurakunnan toimintaan 9 (5,2%). Mielenkiintoista on myös huomata, että vastaajista yli 10 vuotta vapaaehtoistoiminnassa mukana olleista, joita on yhteensä 51 on 18-40-vuotiaita 29 (18-29-vuotiaista 11 ja 30-40-vuotiaista 18). Kun taas yli 51-vuotiaita on yhteensä 14 (51-60-vuotiaita 5 ja yli 61-vuotiaita 9).

5.3 Kokemukset motivaatiosta

Kuvio 7.

Kysymys 6: Mikä sai sinut tulemaan mukaan seurakunnan vapaaehtoistoimintaan?

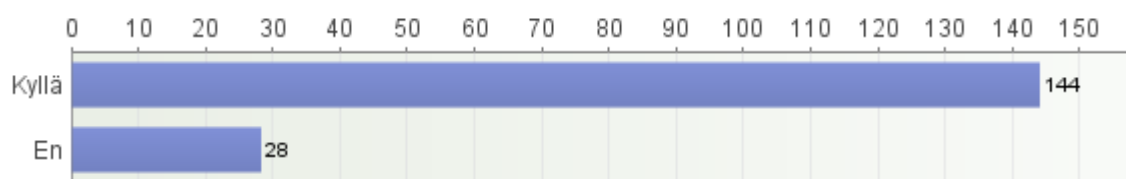

Kysymyksen tarkoituksen on selvittää miksi vastaajat ovat halunneet aloittaa vapaaehtoistoiminnan. Mitkä ovat olleet ne suurimmat tekijät, jotka ovat vaikuttaneet päätöksen tulla mukaan toimintaan. Nämä tekijät ovat järjestyksessä suurimmasta pienimpään, suluissa vastausprosentti suhteessa kaikkiin vastauksiin: kutsumus yhteensä 86 (50%), halu auttaa yhteensä 82 (47,7%), yhteisöllisyys yhteensä 71 (41,3%), vapaaehtoistoiminnan tarkoitus ja tavoitteet yhteensä 68 (39,5%), tarve tekijöille yhteensä 64 (37,2%), vapaaehtoistoiminnan kuuluminen omaan elämäntapaan yhteensä 49 (28,5%), toisen henkilön pyytämänä yhteensä 48 (27,9%), vapaaehtoistoiminnan mielenkiintoisuus yhteensä 40 (23,3%), halu oppia uutta ja kehittyä yhteensä 24 (14%), vapaaehtoistoiminnasta saama kokemus ja hyöty yhteensä 21 (12,2%) ja muut yhteensä 6 (3,5%) joita ovat: integroituminen seurakuntaan, kuuluminen nuoristyön malliin, usko Jeesukseen, vakaumuksen myötä tullut halu palvella seurakuntaa, halu kasvaa kutsumuksessa ja Jumalan tuntemisessa, pienessä seurakunnassa täytyi järjestää nuorten toiminta itse. Johtajien ja muiden vapaaehtoistojien osalta vaikuttimet olivat hieman erilaiset. Johtajilla (vastaajia 69) kolme tärkeintä ovat, suluissa vastausprosentti johtajien keskuudesta: kutsumus yhteensä 47

(68,1%), yhteisöllisyys yhteensä 30 (43,5%) ja vapaaehtoistoiminnan tarkoitus ja tavoitteet yhteensä 29 (42%). Muilla vapaaehtoistoimijoilla (vastaajia 103) ne ovat, suhussa vastausprosentti muiden vapaaehtoistoimijoiden keskuudesta: halu auttaa yhteensä 55 (53,4%), yhteisöllisyys yhteensä 41 (39,8%) ja tarve tekijöille yhteensä 40 (38,8%). Molemmat ryhmät ovat nostaneet tärkeäksi motivaattoriksi yhteisöllisyyden. Muuten ryhmillä korostuvat eri asiat. Näiden vastausten perusteella voidaan sanoa, että johtajilla on muita vapaaehtoistoimijoita voimakkaampi kutsumus ja tavoitteellisuus vapaaehtoistoimintaa kohtaan. Tämä on johtajille ominainen piirre. Kehittämisen kannalta on hyödyllistä tietää mitkä asiat motivoivat eri tehtävissä toimivia tai tehtäviin haluavia.

Kuvio 8.

Kysymys 7: Koetko olevasi aktiivisesti mukana seurakunnan vapaaehtoistoiminnassa?

Kysymyksen tarkoituksena on haastaa vastaajaa miettimään omaa sitoutumistaan vapaaehtoistoimintaan. Oman kokemukseni ja havaintoni mukaan, ihmisten osallistuminen seurakunnan vapaaehtoistoimintaan on hyvin vaihtelevaa. Aktiivisella sitoutumisella tarkoitetaan säännöllistä osallistumista. Säännöllinen on tietenkin hyvin subjektiivisesti määriteltävissä ja halusin jättää sen vastaajan vastuulle. 144 (83,7%) vastaajista on mielestään mukana aktiivisesti seurakunnan vapaaehtoistoiminnassa ja taas 28 (16,3%) vastaajaa ei näin koe. Johtajista 66 (95,7%) kokee olevansa aktiivinen ja 3 (4,3%) ei koe. Muista vapaaehtoistoimijoista 78 (75,7%) kokee palvelevansa aktiivisesti ja 28 (27,2%) ei koe. Naisten kohdalla (vastaajia yhteensä 125) 103 (82,4%) kokee olevansa aktiivinen ja 22 (17,6%) ei koe. Miesten kohdalla (vastauksia yhteensä 45) 41 (91,1%) kokee olevansa aktiivinen ja 4 (8,9%) ei koe. Vastausten perusteella suurin osa vapaaehtoisista kokevat omasta mielestään osallistuvansa aktiivisesti toimintaan, oli kyseessä johtaja tai muu vapaaehtoinen. Johtajien kohdalla voidaan kuitenkin nähdä hivenen parempaa aktiivisuutta suhteessa muihin vapaaeh-

toisiin. Tähän voi vaikuttaa myös johtajien kokemus kutsumuksesta tehtävään (taulukko 6).

Kysymys 8: Mikä on ollut paras/parhaat kokemuksesi mukana seurakuntasi vapaaehtoistoiminnassa?

Tämän kysymyksen asetin avoimeksi, koska halusin antaa vastaajille mahdollisuuden kertoa omin sanoin, mitkä kokemukset seurakunnan vapaaehtoistoiminnassa ovat motivoineet heitä eniten. Näitä kokemuksia voidaan hyödyntää vapaaehtoistoiminnan suunnittelussa. Vastaukset tarjoavat tietoa vapaaehtoistoiminnan ilmiöistä ja miten ne ovat vaikuttaneet toimijoihin. Oheen olen listannut vastaajien kokemuksia johtajien ja muiden vapaaehtoisten näkökulmasta. Pyrin nostamaan tähän suoria lainauksia vastaajilta, mutta joidenkin vastausten kohdalla olen joutunut hieman tiivistämään tai muokkaamaan vastausta, selkeyden kannalta. Kaikki vastaukset ovat nähtävissä kyselyssä, joka löytyy liitteenä opinnäytetyön ohesta.

Johtajat:

- "Paras kokemus on ehdottomasti se, että mukanaolo vapaaehtoistoiminnassa on lisännyt huomattavasti omaa kokemustani yhteenkuuluvuudesta muiden seurakunnan jäsenten ja erityisesti muiden vapaaehtoisten kanssa. Toiminnan kautta on tutustunut uusiin ihmisiin ja päässyt syventämään ihmissuhteita. Vapaaehtoistoiminta on myös auttanut löytämään oman paikan seurakunnassa, minkä ansiosta seurakunta tuntuu entistä enemmän kodilta ja paikalta, johon tuntee kuuluvansa."
- "Yhteisöllisyyden kokeminen ja se että oma panos vie työtä eteenpäin ja auttaa."
- "Yhteisöllisyys ja Jumalan kohtaaminen yhdessä ihmisten kanssa."
- "Ihmisiltä saatu palaute toiminnan tärkeydestä."
- "Yhteinen tekeminen perheen kanssa."
- "Seurakuntayhteyden kokeminen."
- "Yhteistyössä tehdyt tapahtumat ja ilmapiiri, jossa työtä tehdään. On ilo olla mukana, kun luotetaan ja samalla ollaan tarvittaessa valmiita auttamaan ja tu-

kemaan. Saa nähdä miten joku rohkaistuu ottamaan uusia askeleita ja löytää kiinnostavan palvelupaikan. Omalta osaltaan voi olla tukemassa ja rohkaisemassa toisia. Saa jakaa mitä itse osaa/on oppinut. Ihmisten kohtaaminen ja keskustelut.”

- ”Koen, että olen päässyt kehittämään omia johtajuustaitojani, saanut uusia ystäviä ja olen saanut kasvaa terveessä hengellisyydessä, jossa myös identiteettini on vahvistunut yhteisössä. Yksittäiset kokemukset ovat upeita omassa sunnuntaissamme, mutta mahtavinta on kokea ottavansa yhdessä seurakuntana pieniä askeleita kohti yhteistä visiotamme ja olla näkemässä Suomen tasolla työmme vaikutus ja merkitys tähän hetkeen ja tulevaisuuteen.”
- ”Kutsumuksen vahvistuminen, se että seurakunnasta on tullut koti ja uusiin ihmisiin tutustuminen.”
- ”Kutsumuksen syveneminen, jumalasuhteen syveneminen, uskon syveneminen. Sen oppiminen, että Jeesus rakastaa minua huolimatta siitä, teenkö jotain srk:ssa vai en.”
- ”Kokenut olevani hyödyksi ihmisille ja yhteisölle.”
- ”Olen saanut toteuttaa Jumalalta saamaani kutsumusta. Olen voinut olla hyödyksi srk:n toiminnassa. Olen oppinut tuntemaan paljon seurakunnan jäseniä. Olen kokenut, että minuun luotetaan. Olen saanut kasvaa hengellisesti palvelessani seurakuntaa eri tehtävissä. Olen saanut paljon ystäviä vapaaehtoistöiden kautta. Olen oppinut sitoutumaan niihin tehtäviin, joissa olen mukana ollut. Olen kokenut suurta iloa siitä, että olen voinut palvella monissa eri tehtävissä.”
- ”Tilanteet, joissa on saanut kokea olevansa Jumalan käytössä.”
- ”Parhaita kokemuksia ovat olleet ne, kun olen voinut oman ammattitaitoni kautta olla palvelemassa seurakuntaa. Myös se, kuinka on saanut kasvaa itse mentoroivien johtajien siipien suojassa, oppien ja vastuu kasvanut ajan myötä. Lisäksi itse on voinut nähdä, kuinka omat tiimiläiset ovat päässeet lähemmäksi Jumalaa ja kasvaneet itse johtajuuteen.”

Hyvin monelle johtajalle kokemukset ovat olleen erittäin henkilökohtaisia oman uskossa kasvamisen kohdalla ja parhaimmillaan seurakunta auttaa tämän kutsumuksen vahvistamisessa.

Muut vapaaehtoiset:

- ”Palkitsevinta on se, kun näkee miten oma työ vaikuttaa muihin ihmisiin ja tekee hyvää. Parasta on yhdessä tekeminen, yrittäminen ja erehtyminen ja niistä oppiminen. Niiden kautta muodostuu uskomattomia ihmissuhteita.”
- ”On mukava päästä palvelemaan Jumalaa yhdessä muiden kanssa.”
- ”Tunne, että saan tehdä jotain merkityksellistä.”
- ”Aito yhteys ja keskinäinen rakkaus.”
- ”Kokee itse olevansa paremmin osa seurakuntaa ja tutustuu helpommin ihmisiin. Aiemmin oli vaikean tuntuista päästä mukaan porukkaan. Tulee hyvä mieli, kun tekee jotain yhteiseksi hyväksi.”
- ”Seurakunta on ikään kuin iso perhe, jossa jokaisella on mahdollisuus antaa oma työpanoksensa yhteiseksi hyväksi.”
- ”Tutustuminen uusiin ihmisiin.”
- ”Itseni ylittäminen ja muiden palveleminen omilla lahjoilla mitä on suotu. Palvelemisesta saa hyvän mielen itselle ja monesti myös muille.”
- ”Parasta on ehdottomasti se, kun saa kokea palvelevansa Jumalan asettamilla paikoilla! Parasta on myös se, että saan seurakunnan vapaaehtoistoiminnassa toteuttaa itseäni ja käyttää (ja kehittää!) minulle suotuja lahjoja ja kykyjä, ja omalla panoksellani tuoda osuuteni tilaisuuden tekniseen ja sisällölliseen laatuun.”
- ”Autetuilta ihmisiltä saadut kiitokset.”
- ”Vapaaehtoisena työntekijänä seurakunta tuntuu olevan läheisempi.”
- ”Se kuinka saa palvella suurempaa tarkoitusta, eikä sitä matkaa tarvitse tehdä yksin. Saa olla mukana perheessä ja nähdä kuinka jumala toimii.”
- ”Yhdessä tekeminen on kivaa ja toiminta on merkityksellistä, hyvän tekemistä.”

Yhteisöllisyys ja yhdessä tekeminen on myös muiden vapaaehtoistoimijoiden keskeinen positiivinen kokemus. Moni vastaaja on ilmaissut kokemuksiaan palvelemisen näkökulmasta. Uskon tämän liittyvän henkilökohtaiseen kutsumukseen, joka tulee suhteesta Jumalaan, se antaa kokemuksille merkityksellisyyden etenkin seurakunnan vapaaehtoistoiminnassa.

5.4 Kokemukset käytännöstä

Taulukko 1.

Kysymys 9: Kokemuksesi seurakunnan vapaaehtoistoiminnassa: Käytännön toteutus

Vastaajien määrä: 172

	Eri mieltä	Osittain eri mieltä	En osaa sanoa	Osittain samaa mieltä	Samaa mieltä	Yhteensä	Keskiarvo
Toimintaa on riittävästi	1	11	6	45	109	172	4,45
Olen oppinut uusia asioita	1	4	5	46	116	172	4,58
Toiminta on ollut riittävän haastavaa	0	4	12	53	103	172	4,48
Toiminta on liian rutinoitunut (kankeaa/jäykkää)	41	54	17	50	10	172	2,62
Laitteet ja resurssit ovat riittävät	7	49	17	70	29	172	3,38
Koen että minulle on tiedotettu tarpeellisista asioista	7	26	12	68	59	172	3,85
Sisäinen viestintä on ollut sujuvaa	11	41	14	57	49	172	3,53
Tiedot ovat tulleet ajoissa	13	45	6	65	43	172	3,47
Voin osallistua viestintään helposti	5	27	18	61	61	172	3,85
Yhteensä	86	261	107	515	579	1548	3,8

Kysymyksen tarkoituksena on selvittää asteikolla eri mieltä – samaa mieltä, miten vapaaehtoiset ovat kokeneet vapaaehtoistoiminnan käytännöt. Käytännöillä tarkoitetaan toimintaa yleensä, resursseja ja viestintää. Kysymyksen asettamisella pyritään saamaan tietoa, miten vapaaehtoistoiminnan alueet on koettu seurakunnissa yleensä. Aikomukseni ei ole analysoida vastauksia seurakuntakohtaisesti, koska kyselyyn vastanneista seurakunnista ei tullut riittävästi vastauksia, jotta voidaan tehdä seurakuntakohtaisia päätelmiä. Tähän ei myöskään mielestäni ole tarvetta sen vuoksi, koska luulen, että useimmissa seurakunnissa -teologioista huolimatta- vapaaehtoistoimintaa tehdään miltei samalla tavalla, tällä tarkoitan sitä, että itse vapaaehtoistoiminnan käytännöt eivät vaihtelee seurakunnissa, vaikka opilliset asiat olisivatkin erilaiset. Analyysin selkeyden kannalta, olen laskenut yhteen osittain samaa mieltä ja samaa mieltä ja osittain eri mieltä ja eri mieltä vastaukset ja niistä yhteisen vastausprosentin.

Kysymyksen väitteet

'Toimintaa on riittävästi' tarkoittaa, että vastaaja kokee seurakunnassaan olevan riittävä vapaaehtoistoiminnan tarjontaa, johon on mahdollista osallistua. Kaikista vastaajista 154 (89,5%) on osittain samaa mieltä/samaa mieltä, että toimintaa on riittä-

västi ja 12 (10%) on osittain eri mieltä/eri mieltä. Vastausten perusteella voidaan sanoa, että vapaaehtoistoimijat ovat yleisesti tyytyväisiä toiminnan riittävyteen.

'Olen oppinut uusia asioita' tarkoittaa, että vastaaja oppinut vapaaehtoistoiminnassa ollessaan uusia taitoja. Uusia asioita voi olla esimerkiksi miksaus-laitteiden käyttäminen tai juontaminen ym. Kaikista vastaajista 162 (94,2%) on osittain/samaa mieltä ja osittain eri mieltä/eri mieltä on 5 (2,9%). Vastausten perusteella suurin osa vapaaehtoistoimijoista on mielestään ainakin osittain oppinut uusia asioita, ollessaan mukana vapaaehtoistoiminnassa.

'Toiminta on ollut riittävän haastavaa' tarkoittaa, että vapaaehtoistoiminta on tarjonnut tilanteita, jossa omaa osaamista on testattu, joka on mahdollistanut uuden oppimisen. Kaikista vastaajista 156 (90,7%) on osittain/samaa mieltä ja osittain eri mieltä on 4 (2,3%), eri mieltä ei ole kukaan. Vastausten perusteella voidaan todeta, että suurin osa vapaaehtoistoimijoista ainakin osittain pitää toimintaa riittävän haastavana. Pohdinnan aihe onkin, vaikuttaako toiminnan haastavuus siihen, että vapaaehtoistoimijat ovat oppineet uusia asioita (kts. edellinen kappale).

'Toiminta on liian rutinoitunut (kankeaa/jäykkää)'-väittämän tarkoitus on herättää vastaajaa miettimään, onko oman seurakunnan vapaaehtoistoiminta liian rutinoitunutta. Kysymyksen voi periaatteessa ymmärtää objektiivisesti tai subjektiivisesti, mutta kyselyssä, sillä on ollut tarkoitus tarkastella toimintaa objektiivisesti, ei siis arvioida omaa toimintaa. Kaikista vastaajista 60 (34,9%) on osittain samaa/samaa mieltä, osittain eri mieltä/eri mieltä on 95 (55,2%) ja 17 (9,9%) ei osaa sanoa. Suurin osa vastaajista on sitä mieltä, ettei toiminta ole liian rutinoitunutta, mutta kuitenkin yli kolmasosan mielestä se on.

'Laitteet ja resurssit ovat riittävät'-väittämän tarkoitus on selvittää mitä mieltä vastaajat ovat oman seurakuntansa käytännön puitteista. Tarjotaanko vapaaehtoistoimijoille riittävät välineet tehdä toimintaa. Kaikista vastaajista 99 (55,6%) on osittain samaa/samaa mieltä, osittain eri mieltä/eri mieltä on 56 (32,6%) ja 17 (9,9%) ei osaa sanoa. Yli puolet vastaajista on tyytyväinen seurakuntansa tarjoamiin resursseihin, noin kolmasosa ei ole.

'Koen että minulle on tiedotettu tarpeellisista asioista'-väittämän tarkoituksena on kerätä tietoa siitä, ovatko vapaaehtoistoimijat saaneet riittävästi informaatiota toimissaan tehtävissään. Kaikista vastaajista 127 (73,8%) on osittain samaa mieltä/samaa mieltä, osittain eri mieltä/eri mieltä on 33 (19,2%). Vastausten perusteella voidaan todeta, että suurin osa kokee, että hänet pidetään ajan tasalla ja noin viidesosa toivoisi sitä lisää.

'Sisäinen viestintä on ollut sujuvaa' tarkoittaa, että vapaaehtoistoimijat ovat tyytyväisiä esimerkiksi tiimin sisällä tapahtuvaan tiedonvälitykseen. Sitä voi olla vaikka vastuuvoorojen jakaminen tai palavereista tiedottaminen. Kaikista vastaajista 106 (61,6%) on osittain samaa/samaa mieltä, osittain eri mieltä/eri mieltä on 51 (30,2%). Vastausten perusteella yli puolet vastaajista ovat sitä mieltä, että sisäinen viestintä toimii ja noin kolmasosa toivoisi sitä kehitettävän.

'Tiedot ovat tulleet ajoissa'-väittämän tarkoitus on kerätä vapaaehtoistoimijoilta lisää tietoa sisäisestä viestinnästä ja etenkin siitä, kokevatko toimijat, että tiedotus on tapahtunut ajallaan. Tämä kysymys lähinnä täydentää edellistä. Kaikista vastaajista 108 (62,8%) on osittain samaa/samaa mieltä, osittain eri mieltä/eri mieltä on 58 (33,7%). Vastausten perusteella yli puolet kokee saavansa tiedot ajoissa, mutta hieman kolmasosa toivoisi sitä kehitettävän.

'Voin osallistua viestintään helposti'-väittämän tarkoituksena on kerätä vapaaehtoisilta tietoa, kokevatko he viestinnän vuorovaikutuksellisenä, vai onko se enemmän yksipuolista. Kaikista vastaajista 122 (70,9%) on osittain samaa/samaa mieltä, osittain eri mieltä/eri mieltä on 32 (18,6%). Mikä on huomattavaa tässä kysymyksessä verrattuna muihin tämän osion kysymyksiin, 'en osaa sanoa'-vastauksia on tässä väittämässä eniten eli 18 (10,5%). Suurin osa vastaajista on sitä mieltä, että he voivat osallistua viestintään helposti ja taas hieman alle viidesosa ei mielestään voi. 'En osaa sanoa'-vastauksen antajat voivat olla esimerkiksi niitä, jotka eivät ole jostain syystä tietoisia millä kanavilla viestintää käydään.

5.5 Kokemukset osallisuudesta ja yhteenkuuluvuudesta

Taulukko 2.

Kysymys 10: Kokemuksesi seurakunnan vapaaehtoistoiminnassa: Osallisuus ja yhteenkuuluvuus

Vastaajien määrä: 172

	Eri mieltä	Osittain eri mieltä	En osaa sanoa	Osittain samaa mieltä	Samaa mieltä	Yhteensä	Keskiarvo
Näkemyksiäni vapaaehtoistoiminnasta on kuunneltu	3	11	20	49	89	172	4,22
Olen saanut riittävästi ohjausta	8	21	10	67	66	172	3,94
Omien näkemysten esille tuomiseen rohkaistaan	7	18	20	47	80	172	4,02
Koen tulleei kohdatuksi	5	13	11	64	79	172	4,16
Yhteistyö muiden vapaaehtoisten kanssa on sujunut hyvin	0	4	2	63	103	172	4,54
Yhteistyö työntekijöiden kanssa on sujunut hyvin	0	9	2	55	106	172	4,5
Olen saanut riittävän perehdytyksen tehtävään/tehtäviin	7	20	13	64	68	172	3,97
Koen että kuulun osaksi seurakuntamme yhteisöä	3	15	9	36	109	172	4,35
Koen että minua arvostetaan ja minut huomioidaan	1	16	16	47	92	172	4,24
Olen päässyt osallistumaan suunnitteluun ja päätöksentekoon	6	22	11	59	74	172	4,01
Suosittelen seurakuntani vapaaehtoistoimintaa muillekin ja pyydän heitä mukaan siihen aina kun on mahdollisuus	2	11	13	61	85	172	4,26
Yhteensä	42	160	127	612	951	1892	4,2

Kysymyksen tavoitteena on kerätä vapaaehtoistoimijoiden kokemusten avulla tietoa, miten toimijat ovat kokeneet seurakunnan vapaaehtoistoiminnassa osallisuuden ja yhteenkuuluvuuden. Nämä ovat asioita jotka jo aiemmin kyselyssä nousivat voimakkaasti esille (kts. taulukko8).

Kysymyksen väitteet

'Näkemyksiäni vapaaehtoistoiminnasta on kuunneltu'-väittämän tarkoituksena on kertoa, kokeeko vastaaja, että häntä on kuunneltu seurakunnan vapaaehtoistoiminnassa. Tämä voi tarkoittaa kuulluksi tulemisen kokemista muilta vapaaehtoistoimijoilta ja johtajilta. Aidosti kuulluksi tulemisen kokemus auttaa toiminnan kehittämisessä ja innostaa vapaaehtoisia osallistumaan kehittämiseen. Kaikista vastaajista 138 (80,2%) on osittain samaa mieltä/samaa mieltä, osittain eri mieltä/eri mieltä on 14 (8,1%). Huomattavaa tässä on 'en osaa sanoa'-vastaajien määrä, joka on 20 (11,6%). Tästä voidaan päätellä, että osa kokee, ettei toiminnassa näy, vaikka heitä olisikin kuunneltu. Kuitenkin vastausten perusteella suurin osa kokee, että heidän näkemyksiään on kuunneltu.

'Olen saanut riittävästi ohjausta' kertoo vastaajien kokemuksen riittävästä perehdytyksestä, mutta tässä yhteydessä sillä tarkoitetaan lähinnä ohjausta toiminnan aika-

na. Kaikista vastaajista 133 (77,3%) on osittain samaa mieltä/samaa mieltä, osittain eri mieltä/eri mieltä on 29 (16,9%). Vastausten perusteella valtaosa saa riittävästi ohjausta tehtävänsä. Vajaa viidesosa kokee saaneensa liian vähän.

'Omien näkemysten esille tuomiseen rohkaistaan' kartoittaa lähinnä, kuinka johtotehtävissä olevat vapaaehtoistoimijat ovat innostaneet ja rohkaisseet muita vapaaehtoisia tuomaan esille ideoitaan. Väittämän tarkoituksena on täydentää jo aiemmin kysytyä kuulluksi tulemisen kokemusta. Kaikista vastaajista 127 (73,8%) on osittain samaa mieltä/samaa mieltä, osittain eri mieltä/eri mieltä on 25 (14,5%). Huomattavaa myös tässä väittämässä on se, että 'en osaa sanoa'-vastausten määrä on 20 (11,6%). Pohdinnan aihe onkin, kerätäänkö palautetta kaikissa seurakunnissa aktiivisesti. Kuitenkin suurin osa on asiaan melko tyytyväinen.

'Koen tulleeni kohdatuksi' tarkoittaa kokemusta, jossa vapaaehtoistoimijalle on jäänyt tunne siitä, että hänet on huomattu ja huomioitu. Kaikista vastaajista 143 (83,1%) on osittain samaa mieltä/samaa mieltä, osittain eri mieltä/eri mieltä on 18 (10,5%). Valtaosalla on kokemus kohdatuksi tulemisesta. Noin kymmenys ei näin koe.

'Yhteistyö muiden vapaaehtoisten kanssa on sujunut hyvin'-väittämän tarkoituksena on kerätä tietoa siitä, miten vapaaehtoinen on kokenut yhteistyön muiden vapaaehtoisten kanssa. Yhteistyöllä voidaan tarkoittaa toimimista samassa tiimissä tai toimintamuodossa. Se voi olla myös samassa projektissa toimimista. Kaikista vastaajista 166 (96,5%) on osittain samaa mieltä/samaa mieltä, osittain eri mieltä on 4 (2,3%), eri mieltä ei ole kukaan. Suurin osa vastaajista kokee yhteistyön sujuvana. Hyvin pieni osa ei ole tähän tyytyväinen.

'Yhteistyö työntekijöiden kanssa on sujunut hyvin' kartoittaa vapaaehtoisten kokemusta yhteistyöstä seurakunnan työntekijän kanssa. Työntekijällä tässä yhteydessä tarkoitetaan lähinnä seurakunnan pastoria. Kaikista vastaajista 161 (93,6%) on osittain samaa mieltä/samaa mieltä, osittain eri mieltä on 9 (5,2%), eri mieltä ei ole kukaan. Suurin osa vastaajista on sitä mieltä, että yhteistyö työntekijöiden kanssa sujuu hyvin. Pieni osa kaipaa siihen vastausten perusteella kehitystä.

'Olen saanut riittävän perehdytyksen tehtävään/tehtäviin' kartoittaa sitä, kokeeko vapaaehtoinen saaneensa riittävän perehdytyksen sitä tehtävää varten, jossa hän toimii. Tämä väittämä täydentää aiempaa väittämää, jossa kysyttiin riittävästä ohjauksesta. Kaikista vastaajista 132 (76,7%) on osittain samaa mieltä/samaa mieltä, osittain eri mieltä/eri mieltä on 27 (15,7%). Suurin osa kokee saaneensa riittävän perehdytyksen. Määrä on melkein sama kuin niiden kohdalla, jotka eivät kokeneet saaneensa riittävästi ohjausta (kts. aiempaa).

'Koen että kuulun osaksi seurakuntamme yhteisöä' kartoittaa vastaajien kokemusta yhteenkuuluvuudesta. Kohdellaanko vapaaehtoistoimijaa arvokkaana osana seurakuntaa, vai onko hän vain tarpeellinen suorittaja. Tämän väittämän tarkoituksena on täydentää vapaaehtoistoimijan kokemusta kohdatuksi tulemisesta. Kaikista vastaajista 145 (84,3%) on osittain samaa mieltä/samaa mieltä, osittain eri mieltä/eri mieltä on 18 (10,4%). Vastausten perusteella voidaan sanoa, että valtaosa kokee osallisuutta omasta seurakunnastaan. Reilu kymmenys on eri mieltä.

'Koen että minua arvostetaan ja minut huomioidaan'-väittämän tarkoitus on mennä vielä syvemmälle kohdatuksi tulemisen kokemuksessa ja huomioimisessa. Arvostuksen kokeminen vaatii aktiivista rakentavaa vuorovaikutusta. Kaikista vastaajista 139 (80,8%) on osittain samaa mieltä/samaa mieltä, osittain eri mieltä/eri mieltä on 17 (9,9%). Vastausten perusteella suurin osa seurakunnan vapaaehtoistoimijoista kokee, että heitä huomioidaan ja arvostetaan. Vajaa kymmenys on asiasta eri mieltä.

'Olen päässyt osallistumaan suunnitteluun ja päätöksentekoon' kartoittaa vapaaehtoisten kokemusta siitä, että heidät on pyydetty mukaan toiminnan kehittämiseen ja heidän mielipiteitään on kysytty. Heille on myös annettu mahdollisuus päättää asioista. Kaikista vastaajista 133 (77,3%) on osittain samaa mieltä/samaa mieltä, osittain eri mieltä/eri mieltä on 28 (16,3%). Vastausten perusteella suurin osa on kokenut päässeensä mukaan suunnitteluun ja päätöksentekoon.

'Suosittelen seurakuntani vapaaehtoistoimintaa muillekin ja pyydän heitä mukaan siihen aina kun on mahdollisuus' kertoo vapaaehtoisten asennoitumisesta oman seurakuntansa vapaaehtoistoimintaa kohtaan ja halusta rakentaa sitä. Kaikista vastaajista 146 (84,9%) on osittain samaa mieltä/samaa mieltä, osittain eri mieltä/eri mieltä on

13 (7,6%). Vastausten perusteella suurin osa vapaaehtoistoimijoista haluaa suositella seurakuntansa vapaaehtoistoimintaa myös muille. Vajaa kymmenen prosenttia ei ole samaa mieltä asiasta.

5.6 Kokemukset kehittämisestä

Taulukko 3.

Kysymys 11: Kokemuksesi seurakunnan vapaaehtoistoiminnassa: Vapaaehtoistoiminnan kehittäminen

Vastaajien määrä: 172

	Eri mieltä	Osittain eri mieltä	En osaa sanoa	Osittain samaa mieltä	Samaa mieltä	Yhteensä	Keskiarvo
Vapaaehtoistoimintaa pyritään kehittämään jatkuvasti	5	19	25	66	57	172	3,88
Vapaaehtoistoimintaa arvioidaan jatkuvasti	12	32	43	53	32	172	3,35
Vapaaehtoistoiminta on kehittynyt viime aikoina	3	21	39	66	43	172	3,73
Palautetta kerätään aktiivisesti	23	54	40	34	21	172	2,86
Vapaaehtoistoiminnan visio tuodaan selkeästi esille	12	38	24	52	46	172	3,48
Koen että olen päässyt mukaan kehittämään seurakunnan vapaaehtoistoimintaa	13	19	31	49	59	171	3,71
Yhteensä	68	183	202	320	258	1031	3,5

Kysymyksen tarkoituksena on kerätä vapaaehtoisilta tietoa, miten he ovat kokeneet seurakuntansa vapaaehtoistoiminnan kehittämisen ja kuinka se on huomioitu.

Kysymyksen väitteet

'Vapaaehtoistoimintaa pyritään kehittämään jatkuvasti' kartoittaa vapaaehtoistoiminnan tavoitteellisuutta. Onko vapaaehtoistoimijoilla kokemus siitä, että toiminnalle asetetaan tavoitteita ja järjestetään tilaisuuksia ja keskusteluja, joissa näitä käydään läpi. Kaikista vastaajista 123 (71,5%) on osittain samaa mieltä/samaa mieltä, osittain eri mieltä/eri mieltä on 24 (14%). Huomattavaa on myös 'en osaa sanoa'-vastausten määrä, joka on 25 (14,5%). Suurin osa on vastausten perusteella sitä mieltä, että toimintaa pyritään kehittämään jatkuvasti. Osa on kuitenkin eri mieltä ja osa ei osaa sanoa, joten onko osassa seurakunnista tavoitteellista vapaaehtoistoimintaa näkyvillä.

'Vapaaehtoistoimintaa arvioidaan jatkuvasti' kartoittaa onko vapaaehtoistoiminnassa mukana olevat kokeneet, että toimintaan suhtaudutaan kriittisesti ja se epäselvät asi-

at noteerataan ja otetaan käsittelyyn. Kaikista vastaajista 85 (49,4%) on osittain samaa mieltä/samaa mieltä, osittain eri mieltä/eri mieltä on 44 (25,6%). 'En osaa sanoa'-vastauksia on 43 (25%). Vastausten vaihtelu voi johtua myös kysymyksen asetelusta. Väittämästä ei välttämättä heti avaudu vastaajalle, mitä arvioinnilla tarkoitetaan.

'Vapaaehtoistoiminta on kehittynyt viime aikoina' kartoittaa vapaaehtoisten kokemusta omassa seurakunnassaan, siitä onko vapaaehtoistoiminnassa ollut uudistuksia, joilla toimintaa pyritään kehittämään. Kaikista vastaajista 109 (63,4%) on osittain samaa mieltä/samaa mieltä, osittain eri mieltä/eri mieltä on 24 (14%). 'En osaa sanoa'-vastauksia on 39 (22,7%). Yli puolet on vastausten perusteella sitä mieltä, että vapaaehtoistoiminnassa on huomattu kehitystä. Osa on eri mieltä ja osa ei osaa sanoa.

'Palautetta kerätään aktiivisesti' kartoittaa sitä, kokeeko vapaaehtoistoimijat, että palautetta vapaaehtoistoiminnan laadusta kerätään aktiivisesti. Tämä on usein niiden vastuulla, jotka toimivat johtajina vapaaehtoistoiminnassa. Kaikista vastaajista 55 (32%) on osittain samaa mieltä/samaa mieltä, osittain eri mieltä/eri mieltä on 77 (44,8%) ja 'en osaa sanoa'-vastauksia on 40 (23,3%). Suurin osa vastaajista on sitä mieltä, että palautetta ei kerätä tarpeeksi aktiivisesti.

'Vapaaehtoistoiminnan visio tuodaan selkeästi esille' kartoittaa sitä, että seurakunta on asettanut vapaaehtoistoiminnalle selkeän vision, joka ilmaistaan kaikille toiminnassa mukana oleville selkeästi. Kaikista vastaajista 98 (57%) on osittain samaa mieltä/samaa mieltä, osittain eri mieltä/eri mieltä on 50 (29,1%). Reilu puolet vastaajista on sitä mieltä, että toiminnalle on asetettu selkeä visio. Vajaa kolmannes on eri mieltä.

'Koen, että olen päässyt mukaan kehittämään seurakunnan vapaaehtoistoimintaa' kartoittaa onko vastaaja konkreettisesti ollut mukana kehittämässä seurakunnan vapaaehtoistoimintaa. Kaikista vastaajista 108 (62,8%) on osittain samaa mieltä/samaa mieltä, osittain eri mieltä/eri mieltä on 32 (18,6%) ja 'en osaa sanoa'-vastauksia on 31 (18%). Suurin osa vastaajista kokee päässeensä mukaan kehittämään vapaaehtoistoimintaa. Osa on eri mieltä ja vajaa viidennes ei osaa sanoa.

Tämän osion kysymysten kohdalla oli mielestäni yllättävän paljon 'en osaa sanoa'-vastauksia. Johtuuko tämä siitä, että seurakunnan vapaaehtoistoiminnan kehittämistä ei suoranaisesti puhuta... En osaa sanoa.

6 HAASTATTELU

Opinnäytetyötä varten toteutin haastattelun, jonka kautta keräsin tietoa Jyväskylän helluntaiseurakunnan nuorisotyön vapaaehtoistoiminnasta. Haastattelussa sivuttiin myös koko seurakunnan vapaaehtoistointaa. Haastattelun tarkoituksena oli kerätä sellaista tietoa, jota ei itselläni ollut entuudestaan Jyväskylän helluntaiseurakunnan vapaaehtoistoiminnasta, kuten myös yleisesti seurakunnan vapaaehtoistoiminnasta. Haastattelu toimii myös opinnäytetyön aineistona ja lähteenä. Haastatteluja käytetään menetelmänä laadullisessa tutkimuksessa (Kananen 2017, 88). Tämä tuo omaan opinnäytetyöhöni laadullisen näkökulman.

Päätin tehdä haastattelusta puolistrukturoidun teemahaastattelun, joka keskittyi vain yhteen teemaan eli seurakunnan vapaaehtoistointaan. Teemahaastattelulle ominaista on etukäteen mietityt aiheet, joista keskustellaan (mt., 88). Suunnittelin kysymykset ennakkoon mutta siten, että haastateltava sai vastata kysymyksiin omin sanoin eli haastateltavan ei tarvinnut valita valmiista vastausvaihtoehdoista. Haastattelun teema voidaan jakaa karkeasti muutamaaan osa-alueeseen: Haastateltavan oma tausta seurakunnan vapaaehtoistoiminnassa, Jyväskylän helluntaiseurakunnan nuorisotyön vapaaehtoistointa ja Jyväskylän helluntaiseurakunnan vapaaehtoistointa yleisesti. Haastattelu ei pelkästään vastannut siihen millä tavalla vapaaehtoistointaa toteutetaan Jyväskylän helluntaiseurakunnan nuorisotyössä, vaan antoi myös hyviä näkökulmia vapaaehtoistoiminnan toteuttamiseen seurakunnassa. Haastattelu toteutettiin 17.5.2017 ja haastateltavana oli Jyväskylän helluntaiseurakunnan nuorisopastori Jani-Matti Korpela. Olen saanut häneltä luvan käyttää haastattelua osana opinnäytetyötä. Haastattelu löytyy opinnäytetyön liitteistä.

7 KEHITTÄMINEN

Tämän osion tarkoituksena on nostaa esille konkreettisia kehityskohteita seurakunnan vapaaehtoistoiminnassa. Kehityskohteet on koottu opinnäytetyön kyselyn tuloksesta ja sen analyysistä, mutta myös omien havaintojen kautta. Seurakunnan vapaaehtoistoiminnassa on varmasti paljon kehitettävää jatkuvasti ja mielestäni

7.1 Vapaaehtoisten motivointi

Kyselyn kolme suurinta vapaaehtoisten motivaation kannalta merkittävintä tekijää ovat: kutsumus, halu auttaa ja yhteisöllisyys (kts. luku 5.3, taulukko 6). Moni seurakunnan vapaaehtoistoimintaan hakeutuva kokee usein kutsumusta palvella seurakuntaan ja Jumalaa. Toteaisin, että vapaaehtoistoimijoiden kutsumus vapaaehtoistoimintaan on yksi merkittävimmistä motivaatiotekijöistä. Seurakunnan toiminta perustuu Jumalan vaikuttamaan uskoon ja se saa seurakuntalaiset tulemaan yhteen. Monelle osallistuminen seurakunnan vapaaehtoistoimintaan on samalla osa henkilökohtaista Jumalasuhdetta ja Jumalanpalvelusta. Uskon, että monella seurakunnassa kävijällä on halu auttaa ja osallistua seurakunnan toimintaan. Haasteena on se, miten nämä halukkaat tavoitetaan. Tähän on kyllä olemassa erilaisia menetelmiä kuten rekrytointi-tilaisuudet, missä esitellään seurakunnan toimintaa ja voi tavata vastuunkantajia. Toinen keino on laittaa tiedot toiminnoista seurakunnan nettisivuille, jonka yhteyteen liittää ilmoittautumislomakkeen. Tämä ohjaa halukkaita etsimään tietoa toiminnasta silloin kuin heille on paras ajankohta. Toimiva tapa on myös kysyä suoraan henkilöltä. Tärkeää on myös huomioida, että vapaaehtoistoimijoiden halua auttaa motivoidaan jatkuvasti toiminnassa. Vapaaehtoistoimijasta ei saa tulla itsestäänselvyyttä. Yhteisöllisyys nousi kyselystä merkittävästi esille, etenkin 'parhaat kokemukset vapaaehtoistoiminnassa'-osiossa. Kyselyn perusteella suurin osa on tyytyväinen osallisuuden kokemukseen vapaaehtoistoiminnassa. Näiden motivaatioiden tiedostaminen on tärkeää. Ihmisten löydettyä itselleen innostavia ja hyödyllisiä toimintamahdollisuuksia, he ovat sitoutuneita ja tyytyväisiä. (Karreinen 2010, 35.)

7.2 Palautteen kerääminen

Teettämäni kyselyn mukaan (kts. luku 5.2, taulukko 11) suurin osa vastaajista oli sitä mieltä, ettei palautetta kerätä tarpeeksi. Vapaaehtoistoiminnassa, kuten kaikessa toiminnassa palautteen keräämien on erittäin olennaista ja sitä kannattaa pyytää kaikilta vapaaehtoisilta ja hyödyntää kehittämisessä (Kierrätyskeskus 2014, 6). Syitä palautteen vähäiselle keräämiselle saattaa olla esimerkiksi toiminnan rutinoituminen. Samat asiat ollaan tehty samalla tavalla jo pitkän aikaa, joten ei nähdä tarvetta muuttaa toimintatapoja. Aktiivisessa palautteen keräämisessä merkittävässä roolissa ovat ne, jotka toimivat johtavissa tehtävissä vapaaehtoistoiminnassa. Tämänkaltaisilla asioilla on tapana valua ylhäältä alaspäin eli kriittisimmässä roolissa on se taho, joka on päävastuussa vapaaehtoistoiminnan organisoimisesta, sen vastuulla on aktiivisesti kerätä palautetta ja kouluttaa muita johtajia tähän. Toiminnan kehittämisen kannalta palaute on oleellista. Se myös viestii vapaaehtoisimijoille, että toimintaa halutaan kehittää ja heidän kokemuksistaan ollaan kiinnostuneita.

8 POHDINTAA JA ARVIOINTIA

8.1 Opinnäytetyön oma arviointi

Opinnäytetyöni tavoitteena oli kartoittaa seurakunnissa vapaaehtoistoiminnassa olevien ihmisten kokemuksia ja muodostaa niistä analyysi. Työssä myös käsitellään kyselyn perusteella nousevia teemoja ja nostetaan pari havaintoa kehittämisen kannalta. Opinnäytetyö ei ole laaja selvitys seurakunnan vapaaehtoistoiminnasta ja henkilöiden kokemuksista siitä, vaan pikemminkin suuntaa antava teos, josta voi olla hyötyä vapaaehtoistoiminnan suunnittelussa. Työ tarjoaa ajankohtaista kokemustietoa suoraan seurakunnan vapaaehtoistoiminnan kentältä. Pääsinkö mielestäni tavoitteen? Kyllä. Opinnäytetyön pääaineisto koostui kyselystä, johon vastasi mielestäni riittävästi vapaaehtoistoimijoita, vastaamaan opinnäytetyön kysymyksiin. Työn tekeminen on ollut antoisa, mutta haastava tehtävä. Tekemisen motivaatiota on lisännyt se, että olen toiminut samalla itse vapaaehtoisena seurakunnan vapaaehtoistoimin-

nassa. Miten opinnäytetyö liittyy yhteisöpedagogin tehtäviin? Kun hain vuonna 2015 opiskelemaan yhteisöpedagogiksi, minua motivoi suuresti se, että yhteisöpedagogi voi toimia seurakuntatyössä. Seurakunta ja seurakunnan vapaaehtoistoiminta on mielestäni hedelmällistä työkenttää yhteisöpedagogille, koska yhteisöpedagogi on kansalaistoiminnan ja nuorisotyön asiantuntija. Nämä kaksi aluetta näkyvät seurakunnissa merkittävästi. Olen kiitollinen, että olen saanut olla palvelemassa Jyväskylän helluntaiseurakuntaa ja myös muita seurakuntia Suomessa tämän työn osalta. Kiitos myös opinnäytetyöni ohjaajalle Humanistisessa ammattikorkeakoulussa, joka on antanut hyviä neuvoja työn edistymisen kannalta.

8.2 Opinnäytetyön tilaajan arviointi

Opinnäytetyön loppuvaiheilla pyysin tilaajalta eli Jyväskylän helluntaiseurakunnan nuorisopastori Jani-Matti Korpelalta arvioinnin opinnäytetyöstä. Liitän sen tähän osioon.

Tilaajan arviointi Juhana Lallin opinnäytetyöstä ”Tutkimus seurakunnan vapaaehtoistoiminnasta – vapaaehtoistoimijoiden kokemusten analyysi”.

Opinnäytetyö antaa meille erittäin tärkeää tietoa seurakunnallisen vapaaehtoistoiminnan nykytilasta yleensä sekä toimijoiden kokemuksista seurakunnallisessa vapaaehtoistoiminnassa toimimisesta. Työssä on otettu kattavasti huomioon vapaaehtoistoiminnan eri puolia ja lomakkeen kysymykset ovat mielestäni relevantteja.

Työssä annetaan myös hyviä kehitysehdotuksia tulevaisuuteen. Vapaaehtoisten motivointi, tukeminen ja palautteen säännöllinen kerääminen heiltä ovat kaikki alueita, joita tulee jatkossa kehittää. Erityisesti Jyväskylän helluntaiseurakunnassa haluamme panostaa aiempaa enemmän juuri palautteen keräämiseen vapaaehtoisilta. Tähän tämä opinnäytetyö antoi vahvan sysäyksen.

Näin tilaajan näkökulmasta olisi ollut mielenkiintoista, jos työssä olisi verrattu tätä tutkimusta aiempiin tutkimuksiin vielä laajemmin. Se olisi antanut vielä tarkemman kuvan siitä, millä osa-alueilla olemme onnistuneet ja millä emme suhteessa muihin.

Kaiken kaikkiaan erittäin hyvä ja käyttökelpoinen tutkimus, josta tulee olemaan varmasti pitkään hyötyä meidän seurakunnalle, kun mietimme mihin asioihin vapaaehtoistoiminnassamme tulee keskittyä lähitulevaisuudessa

Jani-Matti Korpela

Nuorisopastori, Jyväskylän helluntaiseurakunta

P. 050 4099 177

jani-matti.korpela@jklhelluntaisrk.fi

LÄHTEET

- Akonniemi, Marja-Terttu & Hirvilampi, Minna 2015. Vapaaehtoistyö Soini Missiossa. Diakonia-ammattikorkeakoulun opinnäytetyö.
https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/101952/akonniemi_marja-terttu_hirvilampi_minna.pdf?sequence=1&isAllowed=y.
- Eläkeliitto ry 2008. Auttamisen iloa. Palvelevan vapaaehtoistoiminnan opas.
- Huotari, Anna 2017. Hellarikynnyksen madaltaminen. Saavutettavuuden lisääminen Jyväskylän helluntaiseurakunnan nuorisotyössä. Humanistisen ammattikorkeakoulun opinnäytetyö.
http://theseus.fi/bitstream/handle/10024/127068/Huotari_Anna.pdf?sequence=1&isAllowed=y.
- Jyväskylän helluntaiseurakunta 2017. Diakonia-välilehti. Viitattu 17.11.2017.
<http://www.jklhelluntaisrk.fi/tutustu/diakonia/>.
- Jyväskylän helluntaiseurakunta 2017. Osallistu-välilehti. Viitattu 17.11.2017.
<http://www.jklhelluntaisrk.fi/osallistu/>.
- Jyväskylän helluntaiseurakunta 2017. Tukikohta-välilehti. Viitattu 17.11.2017.
<http://www.jklhelluntaisrk.fi/osallistu/nuoret/tukikohta/>.
- Jyväskylän helluntaiseurakunta 2010. Lapsi- ja nuorisotyön turvaohjeisto. Versio 3.1.
- Kananen, Jorma 2017. Laadullinen tutkimus pro graduna ja opinnäytetyönä. Jyväskylän ammattikorkeakoulun julkaisuja -sarja: Jyväskylä.
- Kansalaisareena ry & HelsinkiMissio & Kirkkohallitus 2015. Vapaaehtoistyö Suomessa 2010 ja 2015. Viitattu 4.11.2017.
http://www.kansalaisareena.fi/Vapaaehtoistyö_Suomessa_2010ja2015.pdf.
- Karvinen, Laura & Verho, Mari-Elena 2009. Osallisuudesta osattomat? Nuorten aikuisten osallistaminen seurakunnan vapaaehtoistyöhön Jyväskylän rovastikunnassa. Diakonia-ammattikorkeakoulun opinnäytetyö.
https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/4370/Karvinen_Laura_Verho_Mari-Elena.pdf?sequence=1&isAllowed=y.
- Karreinen, Lari 2010. Yhdeksäs askel: Vapaaehtoisten johtaminen. Teoksessa Meri Tennilä (Toim.) 10 askelta parempaan vapaaehtoistoimintaan. Helsinki: Vihreä Sivistysliitto ry, 93-103.
- Karreinen, Lari 2010. Kolmas askel: Vapaaehtoisten eri motivaatioiden huomiointi. Teoksessa Meri Tennilä (Toim.) 10 askelta parempaan vapaaehtoistoimintaan. Helsinki: Vihreä Sivistysliitto ry, 34-41.
- Kierrätyskeskus 2014. Onnistunut vapaaehtoistoiminta - Opas toiminnan kehittäjälle. Vapaaehtoistyö yleishyödyllisessä yhteisössä -hanke. Lönnberg & Promo.
- Korpela, Jani-Matti 2017. Haastattelu 17.5.2017. Haastattelija Juhana Lalli.
- Kuuluvainen, Salla 2015. Vapaaehtoistyön johtaminen. Sivistysliitto Kansalaisfoorumi SKAF ry. Helsinki
- Mäkelä, Petra 2017. Ristin Voiton artikkeli 'Avoin ja tasavertainen vuorovaikutus luo osallisuuden kulttuuria seurakuntayhteisössä'

Prittinen, Sari & Puhakka, Johanna 2017. Vapaaehtoisten kokemuksia vapaaehtoistoiminnasta Limingan seurakunnassa. Diakonia-ammattikorkeakoulun opinnäyte-työ.

[https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/123843/Vapaaehtoisten%20kokem-
uk-
sia%20vapaaehtoistoiminnasta%20Limingan%20seurakunnassa.pdf?sequence=1](https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/123843/Vapaaehtoisten%20kokem-
uk-
sia%20vapaaehtoistoiminnasta%20Limingan%20seurakunnassa.pdf?sequence=1).

Tieteen termipankki 7.6.2016. Altruismi. Viitattu 17.11.2017.

<http://www.tieteentermipankki.fi/wiki/Filosofia:altruismi>.

Thitz, Päivi 2013. Seurakunta osallisuuden yhteisönä. Akateeminen väitöskirja. Dia-
konian ammattikorkeakoulu. [http://epublications.uef.fi/pub/urn_isbn_978-952-493-
214-1/urn_isbn_978-952-493-214-1.pdf](http://epublications.uef.fi/pub/urn_isbn_978-952-493-
214-1/urn_isbn_978-952-493-214-1.pdf).

LIITTEET

Liite 1. Sähköposti seurakuntiin

Hei,

Olen yhteisöpedagogiopiskelija Humanistisessa ammattikorkeakoulussa Jyväskylässä. Teen opinnäytetyötä Jyväskylän helluntaiseurakuntaan aiheena vapaaehtoistoiminta. Opinnäytetyön produktina syntyy vapaaehtoistoiminnan opas seurakunnan käyttöön. Työssä tutkin vapaaehtoistoimintaa ja kuinka sitä toteutetaan seurakunnassa.

Työn tilaaja on Jyväskylän helluntaiseurakunta mutta pyrin tekemään oppaasta yleispätevän, jota voidaan soveltaa muissakin seurakunnissa. Jotta saan mahdollisimman laadukkaan tutkimuksen aikaiseksi, olen päättänyt toteuttaa kyselyn eri seurakuntiin Suomessa, joissa tehdään vapaaehtoistoimintaa.

Kyselyn tarkoituksena on tutkia seurakuntalaisten kokemuksia vapaaehtoistoiminnasta osallisuuden ja yhteenkuuluvuuden näkökulmista. Kyselyn tavoitteena on kartoittaa mitkä asiat toimivat hyvin ja missä on kehitettävää. Myös se antaa vapaaehtoistoimijoille mahdollisuuden vaikuttaa toiminnan laatuun ja luonteseen. Kysely vastataan anonyymisti, joten henkilötietoja ei kerätä. Kysely on tarkoitettu kaikille vapaaehtoistoiminnassa mukana oleville (esim. työntekijät, tiiminvetäjät, vapaaehtoistoimijat).

Opinnäytetyöstä on tehty yhteistyösopimus yhdessä Humanistisen ammattikorkeakoulun ja Jyväskylän helluntaiseurakunnan kanssa. Tutkimuksessa huomioidaan eettiset näkökulmat.

Huomiota kiinnitetään vastaajien tietojen keräämiseen ja niiden käsittelyyn. Vastausten perusteella ei voida yhdistää tietoja henkilöihin. Esimerkiksi vastauksista ei ilmene mistä paikkakunnalta tai seurakunnasta vastaaja on. Sähköpostiosoitteita ei myöskään kerätä. Nostan tähän yhteistyösopimuksesta erään huomionarvoisen kohdan:

”Mikäli opinnäytetyö sisältää liikesalaisuuksia tai muita julkisuuslaissa salassa pidettäväksi määrättyjä tietoja, on opinnäytetyön raportti laadittava niin, että tietojen luottamuksellisuus säilyy. Tarvittaessa salassa pidettävät tiedot on jätettävä työn tausta-aineistoon. Opinnäytetyön osapuolet (opiskelija, tilaaja ja opinnäytetyön ohjaaja) sitoutuvat pitämään salassa kaikki opinnäytetyön tekemisessä ja sitä edeltävissä tai sen jälkeisissä neuvotteluissa esiin tulevat luottamukselliset tiedot ja asiakirjat sekä pidättäytymään käyttämästä hyväkseen toisen osapuolen ilmaisemia luottamuksellisia tietoja ilman erillistä lupaa.”

Kysely toteutetaan nettikyselynä ja siihen vastataan lomakkeen kautta, josta lähetän erillisen linkin (voi upottaa nettisivuille tai jakaa eteenpäin). Kysymysten tekeminen on vielä hiontaa vaille valmis, joten pyrin lähettämään kyselyn maaliskuun alussa. Vastausaikaa on huhtikuun loppuun asti.

Siunaavin terveisin,

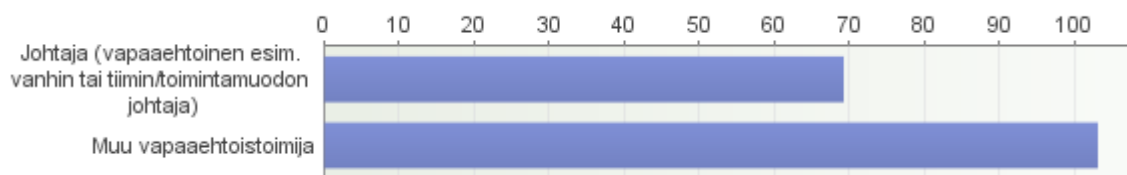
Juhana Lalli
Yhteisöpedagogiopiskelija
Humanistinen ammattikorkeakoulu & Jyväskylän helluntaiseurakunta

Liite 2. Kysely seurakuntaan

Kysely seurakuntiin

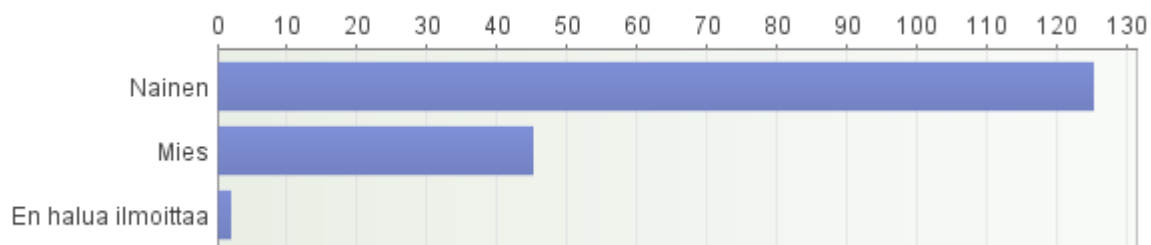
1. Palvelutehtäväni seurakunnassa? Olen...

Vastaajien määrä: 172

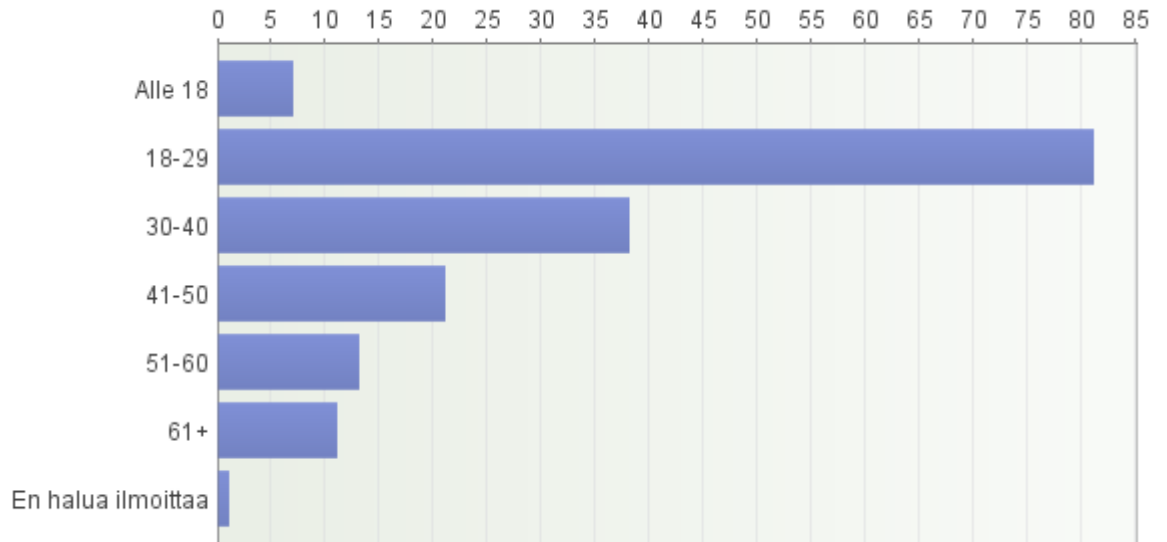
2. Sukupuoleni:

Vastaajien määrä: 172

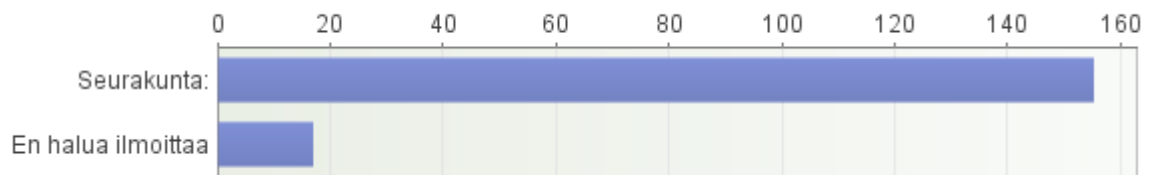
3. Ikäni:

Vastaajien määrä: 172

4. Missä seurakunnassa teet vapaaehtoistoimintaa?

Vastaajien määrä: 172

Avoimet vastaukset: Seurakunta:

- Jyväskylän vapaaseurakunta
- Helluntaiseurakunta
- Jyväskylän helluntaiseurakunta
- Jyväskylän helluntaiseurakunta
- Jyväskylä helluntai srk
- Missio Church Jyväskylä
- vuosien varrella useita, nyt Tampere
- Jkl helluntaisrk
- Jyväskylän helluntaiseurakunta
- Helluntaiseurakunta
- Jyväskylän helluntaiseurakunta
- Jkl hel srk
- Jyväskylän helluntaiseurakunta
- Jkl Helluntai srk
- Jyväskylän Helluntaiseurakunta
- Suhe
- JKL Helluntaisrk
- Jyväskylän helluntaisrk
- Jyväskylän helluntaiseurakunta
- helluntai
- Vaajakosken Baptistisrk
- Jkl:n helluntaiseurakunta
- JKL helluntaiseurakunta

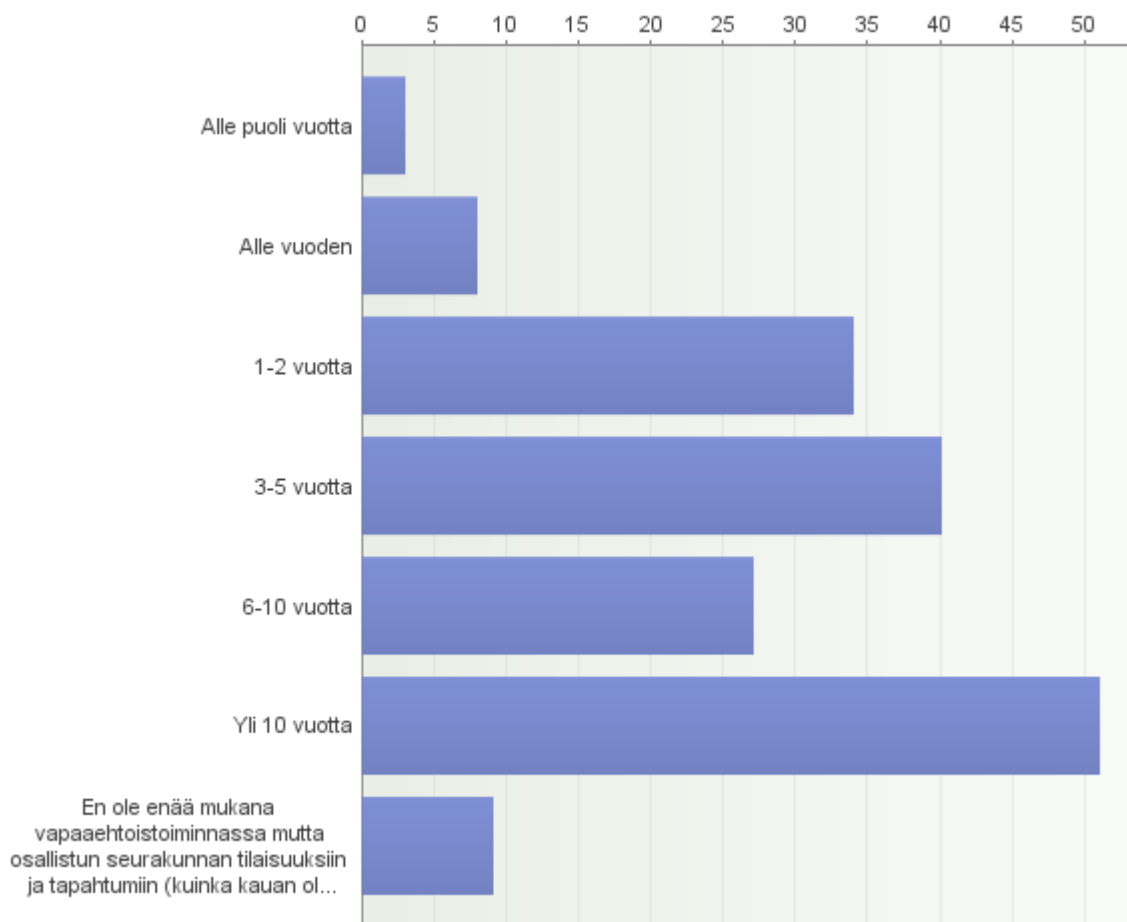
- Lahden Vapaaseurakunta
- helluntaiseurakunta
- Jyväskylän helluntaiseurakunta
- Jyväskylän helluntaiseurakunta
- Jyväskylän helluntaiseurakunta
- Houm
- Jyväskylän Helluntaiseurakunta
- Helluntaiseurakunta
- Houm
- Houm
- Helluntaiseurakunta
- Houm
- Houm
- Houm
- Jyväskylän helluntaiseurakunta
- Houm
- JKL helluntaisrk
- Houm Church
- Houm
- Houm chruch
- Jyväskylän helluntaisrk
- Jyväskylän Helluntaiseurakunta ja Kemin Helluntaiseurakunta
- Jyväskylä Helluntaisrk
- Jkl helluntai srk
- Vapaaseurakunta
- Helluntai srk
- Jyväskylän Helluntaiseurakunta
- Jyväskylän KohtaamisPaikka
- Helluntaisrk
- Helluntaisrk
- Helluntaiseurakunta, Jyväskylä
- Helluntai
- Jyväskylän helluntaiseurakunta
- Jyväskylän Helluntaiseurakunta
- Jyväskylän helluntaiseurakunta
- Jyväskylän helluntaiseurakunta
- Helsingin Saalem-srk
- Helsingin Saalem
- Jyväskylän helluntaiseurakunta
- Helsingin Saalem
- Jyväskylän ev.lut.srk
- Houm church
- Helsingin Saalem-srk
- Saalem Hki
- Jyväskylän evl
- Saalem Hki
- Jyväskylän seurakunta
- Lähetysseurakunta
- Helsingin Salem srk
- Jyväskylän seurakunta
- Jyväskylän ev.lut seurakunta
- Houm
- saalem
- Helsingin Saalem
- Jyväskylän helluntaiseurakunta
- Jyväskylän helluntaiseurakunta
- Helsingin Saalem-seurakunta
- Helsingin Saalem
- Helsingin Saalem
- Seinäjoen helluntaiseurakunta
- Jyväskylän ev. lut. seurakunta
- Helsingin Saalem-srk

- Helsingin saalem
- Helsingin Saalem
- Saalem
- Helsingin Saalem srk
- Jyväskylän helluntaiseurakunta
- Jyväskylän helluntaiseurakunta
- helluntaiseurakunta
- Saalem Helsinki
- Fidan lähetystorilla (Helsingin Saalem)
- helsingin Saalem Näkinkujalla
- Saalem, Helsinki
- Tampereen helluntaiseurakunta
- Jyväskylän hellunaiseurakunta
- Jyväskylän seurakunta
- Tampereen helluntaiseurakunta
- saalem
- Jyväskylän helluntaiseurakunta
- Houm church
- Jkl hsrk
- Metrokappeli
- helluntaisrk
- Jyväskylän helluntaiseurakunta
- Helsingin Saalem-seurakunta
- saalem
- Jyväskylän helluntaiseurakunta
- Jyväskylän Helluntaiseurakunta
- Houm Church
- Houm Church
- Houm Church
- Jyväskylän helluntaiseurakunta
- Helluntai seurakunta, jkl
- Helsingin Saalem-seurakunta
- Houm
- Jyväskylän Helluntaiseurakunta
- Jyväskylän helluntaiseurakunta
- Jyväskylän helluntaiseurakunta
- kuopio
- korpilahti, keljonkangas
- ev.lut.palokka
- ev.lut
- Jyväskylän helluntaiseurakunta
- Kuopion Helluntaikirkko
- Houm church
- HOUM
- Houm Church
- Houm
- Tampereen helluntaiseurakunta
- Tampere
- Kuopion helluntaiseurakunta Eelim
- Helluntaiseurakunta
- Eelim, Kuopion helluntaiseurakunta
- Houm church
- Houm srk seinäjoki
- Info/baby
- Houm church
- Houm church
- Tampereen helluntaisrk.
- Toisella paikkakunnalla oleva helluntaisrk, sekä hetken Jkl helluntaisrk
- Kuopio Eelim
- Tampere
- Tampereen helluntaisrk
- Kuopion helluntaiseurakunta

- Tampereen Helluntaiseurakunta
- Helluntaiseurakunta
- Jyväskylän helluntaiseurakunta
- Sonkajärvi
- Jyväskylän helluntaisrk
- Tampereen Helluntaiseurakunta
- Alajärven helluntaiseurakunta
- Jyväskylän helluntaiseurakunta

5. Kuinka kauan olet ollut mukana seurakunnan vapaaehtoistoiminnassa?

Vastaajien määrä: 172

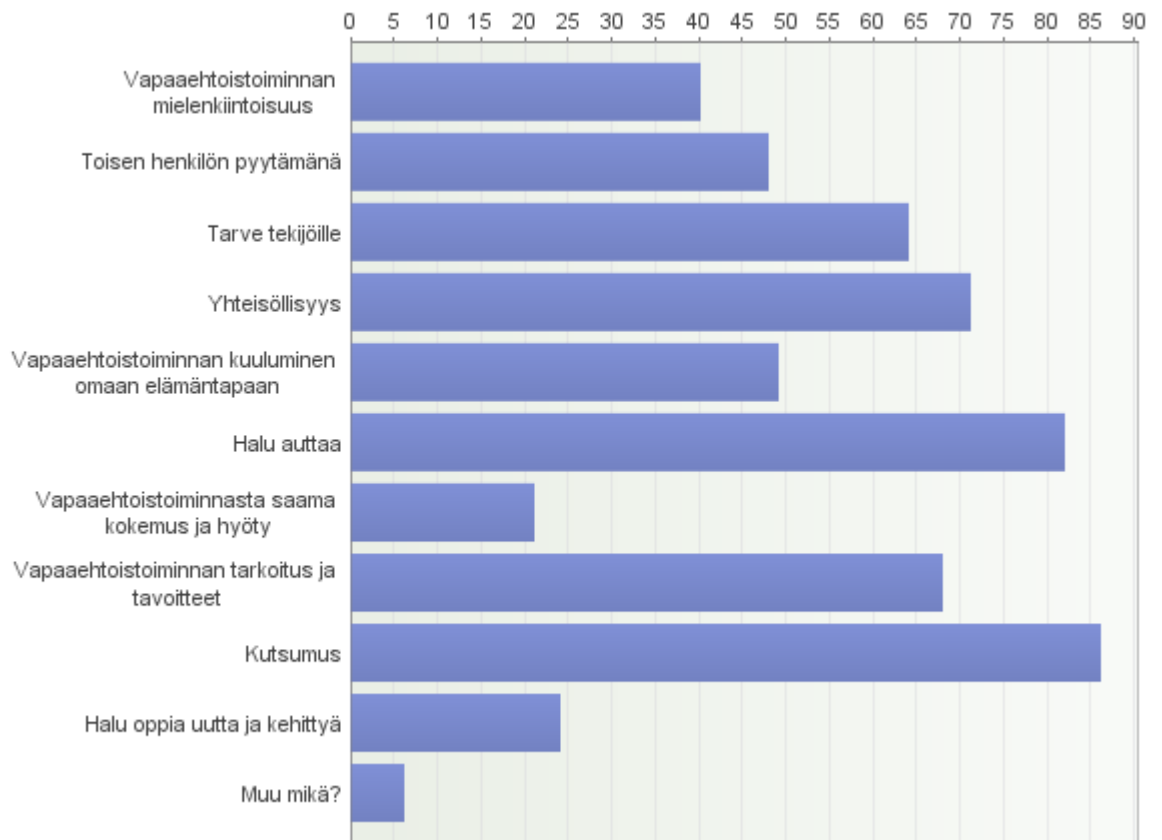

Avoimet vastaukset: En ole enää mukana vapaaehtoistoiminnassa mutta osallistun seurakunnan tilaisuuksiin ja tapahtumiin (kuinka kauan olit mukana toiminnassa?)

- leireillä ja muutamia kertoja keittiöllä
- yli 10 vuotta
- 13 vuotta
- N. 3 vuotta
- 6 vuotta
- yli 10 vuotta
- Vaihdellen ollut vuosia mukana, välillä pois toiminnasta ja nyt mukana taas.
- Ehkä 3 vuotta
- 5

6. Mikä sai sinut tulemaan mukaan seurakunnan vapaaehtoistoimintaan?

Vastaajien määrä: 172

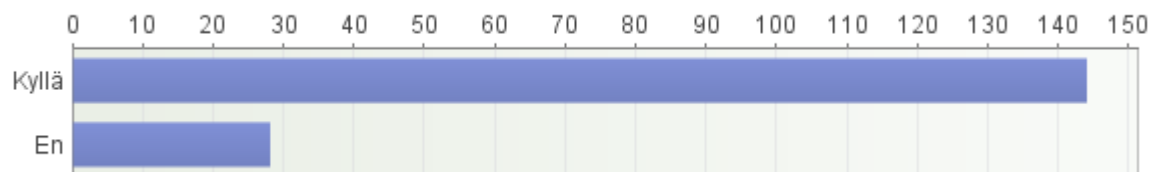

Avoimet vastaukset: Muu mikä?

- Pienessä seurakunnassa jos halusi nuorten toimintaa, sitä ei ollut ellei järjestänyt itse
- Halusin integroitua seurakuntaan
- se kuului nuorisotyön malliin
- usko Jeesukseen.
- Vakaamuksen myötä tuleva halu palvella seurakuntaa
- Halu kasvaa kutsumuksessa ja Jumalan tuntemisessa. Jumala toimii paikallisen seurakunnan kautta, tämä on ainoa tapa edistää Jumalan valtakuntaa omalla paikkakunnalla.

7. Koetko olevasi aktiivisesti mukana seurakunnan vapaaehtoistoiminnassa?

Vastaajien määrä: 172

8. Mikä on ollut paras/parhaat kokemuksesi mukana seurakuntasi vapaaehtoistoiminnassa?

Vastaajien määrä: 172

- Kohtaamiset
- Palkitsevinta on se, kun näkee miten oma työ vaikuttaa muihin ihmisiin ja tekee hyvää. Parasta on yhdessä tekeminen, yrittäminen ja erehtyminen ja niistä oppiminen. Niiden kautta muodostuu uskomattomia ihmissuhteita.
- Lasten kesäleirit ja niillä ollut tiimityö ja yhteisöllisyys.
- Kun saa nähdä, miten esimerkiksi lapset ovat syttynyt evankeliumille.
- On mukava päästä palvelemaan Jumalaa yhdessä muiden kanssa.
- Tunne, että saa tehdä työtä Jumalan valtakunnan edistämiseksi. Yhteisöllisyyden kokemus seurakuntaperheenä. Lasten kohtaaminen Jumalan rakkauden äärellä.
- Tukikohdat
- Lastenleirit ovat olleet todella antoisia.
- Jyväskylän Helluntaisrk:ssa varhaisnuorten työssä vuosina 80-90-luvulla ja kuinka sai nähdä miten Jumala toimii nuorten keskuudessa. Missio Church Jyväskylässä vuodesta 2008 mukana ylistyksessä ja silloin tällöin juontotehtävissä. Mahtavaa kokea Pyhän Hengen läsnäolo ja profetaalinen vaikutus palvelutyössä. Voi sanoa, että antaessaan saa!
- Se kun yhdessä hyvin toimivan tiimin kanssa saadaan toteutettua iso projekti, jota on edeltänyt pitkä valmistelu. Olennaista on, että tiimiin kuuluu innostuneita, osaavia ja idearikkaita ihmisiä.
- Tunne, että saan tehdä jotain merkityksellistä
- Paras kokemus on ehdottomasti se, että mukanaolo vapaaehtoistoiminnassa on lisännyt huomattavasti omaa kokemustani yhteenkuuluvuudesta muiden seurakunnan jäsenten ja erityisesti muiden vapaaehtoisten kanssa. Toiminnan kautta on tutustunut uusiin ihmisiin ja päässyt syventämään ihmissuhteita. Vapaaehtoistoiminta on myös auttanut löytämään oman paikan seurakunnassa, minkä ansiosta seurakunta tuntuu entistä enemmän kodilta ja paikalta, johon tuntee kuuluvansa.
- Uuden oppiminen, kokeileminen
- Kokee itse olevansa paremmin osa seurakuntaa ja tutustuu helpommin ihmisiin. Aiemmin oli vaikean tuntuista päästä mukaan porukkaan. Tulee hyvä mieli kun tekee jotain yhteiseksi hyväksi.
- Aito yhteys ja keskinäinen rakkaus
- yhteisöllisyys, yhdessä aikaan saaminen, luovuus, hetket jolloin kokee työnsä merkitykselliseksi
- Yleinen hyvä ilmapiiri vastuunkantajien kesken.
- Oman paikan ja kutsumuksen löytyminen. Se kuinka näkee miten omilla teoilla voi vaikuttaa toisen elämään ja kasvuun.
- On voinut käyttää omaa lahjaa lahjan antajalle. On voinut kehittää sitä, kehittyä itsekkin. On nähnyt sisältäpäin ja kokenut henk.koht.miten paljon aikaa, vaivaa ja tarmoa pitää laittaa itsestään, jotta toiminta sujuu/toteutuu. On tullut opittua paljon muilta kokeneemmilta kanssatyöskenteleviltä, saanut paljon tuttuja ja ystäviä. Saanut tuntea että jokainen on tärkeä, jokaisen panostus on arvokasta. Jokaisen olisi tehtävä, nähdä vaivaa. Kriittisointi ja arvostelu laskee kun itsekin hikoilee.
- Yhteisöllisyyden kokeminen ja se että oma panos vie työtä eteenpäin ja auttaa.
- Kun on voinut tehdä jotain mitä osaa toisten hyväksi ja saanut siitä kiitostakin.
- Sellaiset on parhaita missä työ onnistuu ja saa hyvää palautetta.
- Yhdessätekeminen
- Näitä on paljon. Seurakunta on ikään kuin iso perhe, jossa jokaisella on mahdollisuus antaa oma työpanoksensa yhteiseksi hyväksi. Aloitin vapaaehtoistoiminnassa nuorena, noin 17-vuotiaana, pienistä jutuista. Sittemmin tutuksi ovat tulleet eri osa-alueet aina siivouksesta ja keittiöstä juontamiseen ja kokousten suunnitteluun. Olen kokenut, että srk on antanut eväitä erilaisiin tehtäviin, mm. tämänhetkisten opintojen opetusharjoittelussa huomasi tämän selkeästi.
- Tutustuminen uusiin ihmisiin ja ilo tehdä jotain toisten hyväksi.
- Saada palvella siinä paikalla muita, missä kulloinkin olen!
- Parasta on ollut se, että saa ihan vaan olla mukana seurakunnan toiminnassa eli palvelemassa. Tietää että tekee jotain hyödyllistä ja on avuksi. Se on myös ollut hyvä tapa ko-

kea kuuluvansa seurakuntaan, ja tutustua uusiin ihmisiin paremmin.

- yhdessä tekeminen
- Lastenleireillä kesällä iltavesperit ja leiriolympialaiset, iltanuotiot. Ylkkäbändissä soittaminen, valopöydän edelläkävijänä oleminen.
- Yhteisöllisyys ja Jumalan kohtaaminen yhdessä ihmisten kanssa.
- Yhteisöllisyys, muihin tutustuminen ja läheisempien suhteiden kehittyminen on ollut antoisimpaa ja parasta.

Itse palvelen musiikissa, se on kehittänyt soittajana sekä kasvattanut myös hengellisesti. Jumalan läsnäolon tunteminen tekemisessä saa jatkamaan.

- Yhteisöllisyyden tunne ja seurakuntayhteyden kokeminen.
- Uusiin ihmisiin tutustuminen, omien lahjojen käyttäminen ja kannustus jota olen saanut toisilta. Ja ylipäätään se, että minut on otettu mukaan palvelemaan.
- Kun näkee miten oma panos vaikuttaa toisten elämään. Ihmiset löytää uskon Jumalaan ja oman kutsun.
- Tutustuminen uusiin ihmisiin.
- Yhteyden kokeminen. Monesti on palkitsevaa nähdä jos voi olla avuksi jollekin.
- Se, kun saa olla mukana ihmisten matkalla Jeesuksen kanssa tai johdattaa ihmiset löytämään Hänet. Auttaminen ja kuunteleminen. Yhteinen tekeminen perheen kanssa.
- Ihmisiltä saatu palaute toiminnan tärkeydestä.
- Vapaaehtoistoiminnan kautta on tutustunut muihin seurakuntalaisiin.
- Jokainen joka löytänyt uuden suunnan elämälleen on palkinto vapaaehtoistyöstä. Ihmisten elämien muuttuminen on parasta.
- Jep
- Ihmisille ilon tuominen
- Tulin uutena niin koko 1,5 kokemus on ollut hyvä. Olen päässyt hyvin mukaan seurakuntaan. Se tuntuu kodilta ja minulle mukana oleminen on tärkeää. Tykkään käytännön hommista ja on ihanaa että saa palvella Jumalaa sillä lailla
- Se että saan olla osaltani rakentamassa Jumalan valtakuntaa.
- Yhteistyössä tehdyt tapahtumat ja ilmapiiri, jossa työtä tehdään. On ilo olla mukana kun luotetaan ja samalla ollaan tarvittaessa valmiita auttamaan ja tukemaan. Saa nähdä miten joku rohkaistuu ottamaan uusia askeleita ja löytää kiinnostavan palvelupaikan. Omalta osaltaan voi olla tukemassa ja rohkaisemassa toisia. Saa jakaa mitä itse osaa/on oppinut. Ihmisten kohtaaminen ja keskustelut.
- Koen, että olen päässyt kehittämään omia johtajuustaitojani, saanut uusia ystäviä ja olen saanut kasvaa terveessä hengellisyydessä jossa myös identiteettini on vahvistunut yhteisössä. Yksittäiset kokemukset ovat upeita omassa Sunnuntaissamme, mutta mahtavinta on kokea ottavansa yhdessä seurakuntana pieniä askeleita kohti yhteistä visiotamme ja olla näkemässä Suomen tasolla työmme vaikutus ja merkitys tähän hetkeen js tulevaisuuteen.
- Yhdessä tekeminen ja suurten tavoitteiden täytyminen
- Se että näkee kuinka itse voi olla vaikuttamassa jonkun toisen hengelliseen elämään vaan soittamalla pianoa ja laulamalla. Onnistumisen kokemukset ja kasvu omalla palvelupaikalla innostaa myös antamaan enemmän ja enemmän.
- Yhteys
- Parhaita kokemuksia ovat ne, joissa olen voinut todella auttaa avun tarpeessa olevaa, esimerkiksi antamalla vaateavustuksia. Vapaaehtoistyössä voi myös turvallisesti harjoitella eri taitoja ja päästä kokemaan ja näkemään sellaisia paikkoja, joita ei muuten näkisi, esimerkiksi vankilavierailut ovat tällaisia kokemuksia.
- Kun on saanut yhdessä tehdä ja kaikilla on saavat motiivit.
- Kun on saanut nähdä sen että toiminnallani on tarkoitus, en tee ns merkityksetöntä työtä ja saan palvella siinä mihin minut on kutsuttu
- Se ainakin,että tuntee olevansa tarpeellinen ja tuntee kuuluvansa joukkoon,voi tehdä sitä työtä mihin on kutsumus.
- Kun on saanut huomata, että oma työ tuo muille iloa
Ja hyötyä.
- Lasten ilon näkeminen
- Tällä hetkellä palvelen seurakunnassani useassa eri tiimissä. Hienoja hetkiä on aina, kun tajuaa tekevänsä merkityksellistä työtä: jokin toimii erityisen jouhevasti, joku kiittää palkoksestani tai voin nähdä konkreettisia tuloksia. Uusiin ihmisiin tutustuminen on ollut hienoa ja pääasiallin syy, miksi alunperin lähdin mukaan palvelutiimeihin. Lisäksi omaan seurakuntaan kotiutuminen alkoi vasta, kun aloin palvelemaan tiimeissä.

- Ymmärrys siitä, että seurakunta ovat ne ihmiset, erilaiset ihmiset eri elämäntilanteissa. Jokaisella on paikkansa seurakunnassa ja Jumalan maailmassa.
-
- Uusiin ihmisiin tutustuminen
- Tutustuminen toisiin ihmisiin ja kokemus yhteisestä seurakuntaperheestä. Omien lahjojen käyttäminen seurakunnan hyväksi ja muiden ilahduttaminen niiden kautta.
- Yhdessä tekeminen

- Pitämäni leirit.
- Olla perheessä ja tehdä yhdessä ja myös oma kasvu
- Se tunne kun saa yhdessä olla mukana tekemässä seurakunnasta yhteistä kotia, jossa kaikilla olisi hyvä olla.

- Kutsumuksen vahvistuminen, se että seurakunnasta on tullut koti ja uusiin ihmisiin tutustuminen.
- Saa auttaa muita ja olla hyödyksi.
- Tutustuminen uusiin ihmisiin
- Kutsumuksen syveneminen, jumalasuhteen syveneminen, uskon syveneminen. Sen oppiminen, että Jeesus rakastaa minua huolimatta siitä, teenkö jotain srk:ssa vai en.
- Parhaat kokemukset ovat olleet hyvän palautteen saaminen ja se että on saanut olla tekemässä Jumalan valtakunnan työtä
- Parhaat kokemukset ovat olleet niitä, joissa iso projekti on tullut huippuunsa (esim tapahtumissa tapahtuman viimeiset hetket) ja on nähnyt sen innon ja onnen, jonka projektissa mukana oleminen on saanut tekijöissä aikaan.
- Eväät elämään -keräyksen järjestäminen oli erittäin antoisaa. Siinä sai kokea mielenkiintoisia kohtaamisia. Myös aktiossa mukana oleminen oli silmiä avaavaa ja mieltä avartavaa.
- Yhteisöllisyys ja näkyvät tulokset.
- Tutustuminen erilaisissa elämäntilanteissa, vaikeissakin, oleviin ihmisiin. Yhteistyö toisten vapaaehtoisten kanssa palkitsevaa, mahtava ystäväjoukko tullut sitä kautta. Vaikeuksissa olevien ihmisten kohtaaminen asettaa omankin elämän arvot kohdalleen.
- Ihmisten tavoittaminen
- Olen mukana eniten musiikitoiminnassa, ja parhaita hetkiä ovat olleet tilaisuudet, joissa on yhdistynyt ihana Pyhän Hengen läsnäolo, upea musiikki sekä vahva yhteishenki.
- Se, kun olen saanut uuden käviän tuntemaan olonsa seurakunnassa tervetulleeksi.
- Kokenut olevani hyödyksi ihmisille ja yhteisölle.
- Joskus kun on saanut aikaan toiminnan, jossa on itse ollut vain ohjailemassa ja suunnittelemassa kokonaisuuksia, ja tiimiläiset huomaavat että pystyvät itse tekemään hienoja asioita ja vastaamaan asioista.
- Palveluoperaatio Saapas ja sen ihanat tyypit :)
- Parasta on huomata kuinka itse voimaantuu kun autaa muita.
- Olen saanut toteuttaa Jumalalta saamaani kutsumusta. Olen voinut olla hyödyksi srk:n toiminnassa. Olen oppinut tuntemaan paljon seurakunnan jäseniä. Olen kokenut että minuun luotetaan. Olen saanut kasvaa hengellisesti palvellessani seurakuntaa eri tehtävissä. Olen saanut paljon ystäviä vapaaehtoistöiden kautta. Olen oppinut sitoutumaan niihin tehtäviin, joissa olen mukana ollut. Olen kokenut suurta iloa siitä, että olen voinut palvella monissa eri tehtävissä.
- -Parasta on kun ihminen saa avun on sitten kyse hengellisistä tai käytännön asioista.
- -Keskinäinen rakkaus ja kunnioituksen ilmapiiri.
- -Pyhän Hengen toiminta ja läsnäolo.
- Osallistuminen lähetystiimin kanssa kauneimpien joululaulujen näytelmään, isojen kirkkokahvien järjestelyt yhdessä toisten vapaaehtoisten emäntien kanssa. Olen myös tykännyt tulkata suomenkielistä puhetta englanniksi nuorten aikuisten illoissa kansainvälisille osallistujille. Viihdyn nuorten aikuisten illoissa ja muissakin seurakunnan tapahtumissa myös keittiöapulaisena
- Kuuluvuus johonkin
-
- tutustuminen eri ihmisiin
- Asioiden kehittäminen yhdessä.
- Että voin olla osallisena suuremmissa tehtävissä omassa seurakunnassa ja kohdata ihmisiä, jotka kaipaavat ihmisiä eikä ohjelmaa!

- Parasta on ollut yhteenkuuluvuuden ja yhteisöllisyyden tunne.
- Varmastikin yhteisöllisyys ja yhteistyö eli muilta saama tuki omassa osuudessa
- Tilanteet, joissa on saanut kokea olevansa Jumalan käytössä: kun joku on kertonut saaneensa rohkaisua puheeni tai lauluni kautta tai olen kokenut esirukoushetkessä Jumalan läsnäoloa ja puhetta.
- Olen tutustunut uusiin ihmisiin ja saanut mielenkiintoisia kokemuksia. Olen oppinut voittamaan vaikeuksia. Antaessani muille olen saanut jotain itsekin.
- Kun oli vahtimestarina GLS-johtajuuskonferenssissa ja kun laitettiin "huonoimpaan" tehtävään seisomaan kylmään marraskuiseen säähän parkkihallin oven ulkopuolelle tarkistamaan, että autohalliin ajaa vain luvan saaneet ja konferenssin pääpuhujaja Bill Hybels tulee auton kyydissä, hymyilee ja nostaa käden tervehtiäkseen. Puhujan amerikkalaisella kulttuuritaustalla oli vaikutusta, mutta silti tuossa sai esimerkin hyvästä johtajuudesta, joka huomio tasavertaisesti "alhaisimmatkin".
- Itseni ylittäminen ja muiden palveleminen omilla lahjoilla mitä on suotu. Palvelemisesta saa hyvän mielen itselle ja monesti myös muille.
- Mahdollisuus olla vaikuttamassa seurakunnan toimintaan ja omien lahjojen likoon laittaminen sekä lähimmäisten kohtaaminen.
- Kun olen käynyt katsomassa vanhuksia sairaalassa. Myös ystävänä toimiminen vanhuksen kotona, häntä auttaen erilaisissa asioissa on ollut hyvin siunattua. Lisäksi ystäväpalvelun koordinaattorina toimiessani koin suurta iloa ja riemua.
- osittain on saanut yhteenkuuluvuuden tunteen yhteisen asian eteenpäin viemisessä
- Kun saan palautetta, että se mitä teen, on todella rohkaissut ja auttanut jotakin toista ihmistä elämässä eteenpäin.
- ..
- Sielunhoidossa/rukouspalvelussa Jumalalta saatu vastaus ja apu. Usein asiakkaan asia on se jonka on juuri aiemmin itse käynyt läpi.
- Kokemus siitä, että työ on merkityksellistä.
- Se, että saa olla mukana Jumalan missiossa omalta pieneltä osaltaan. Vapaaehtoistoiminnan kautta olen myös löytänyt oman paikkani seurakunnassa ja on hienoa palvella paikallisseurakuntaa niillä lahjoilla, mitä Jumala on antanut. Olen saanut myös monta hyvää ystävää seurakunnan vapaaehtoistoiminnan kautta.
- Olen tutustunut ihmisiin sitä kautta ja saanut ystäviä seurakunnasta. Haluan ja pyrin mahdollistaa tämän kokemuksen myös muille.
- Uusien juttujen kokeileminen ja sen huomaaminen, että minullahan onkin taitoja tehdä tällaisia asioita!
- Olen rukous ja paastoringissä ja rukousvastaukset ovat olleet hienoimpia kokemuksia ja että ihmiset vastaavat pelastuskutsuun.
- On tullut tunne että työ on ollut siunaukseksi minulle.
- ihmisten kohtaaminen, esirukous ja Jumalan siunaus ja voitelu palvelutyön yllä
- kuulumus,
- Kun on päässyt mukaan tekemään asioita jotka kokee merkitykselliseksi.
- Parasta on ehdottomasti se, kun saa kokea palvelevansa Jumalan asettamilla paikoilla!
- Parasta on myös se, että saan seurakunnan vapaaehtoistoiminnassa toteuttaa itseäni ja käyttää (ja kehittää!) minulle suotuja lahjoja ja kykyjä, ja omalla panoksellani tuoda osuuteni tilaisuuden tekniseen ja sisällölliseen laatuun. Palvelen paikoilla, joista huonosti hoidettuna tulee herkästi sanomista. Onnistuessani koen etuoikeutettua palvelemisen iloa, josta saa parhaimmillaan myös kehuja ja kiitosta!
- Autetuilta ihmisiltä saadut kiitokset
- Jos onnistuu toimimaan toisia varten ja mahdollistamaan heidän kasvuaan
- paastoa yhdessä srk:n puolesta
- Vapaaehtoisena työntekijänä seurakunta tuntuu olevan läheisempi
- Se kuinka saa palvella suurempaa tarkoitusta, eikä sitä matkaa tarvitse tehdä yksin. Saa olla mukana perheessä ja nähdä kuinka jumala toimii.
- :)
- Tiimin sisäinen yhteys, kun tehdään työtä yhdestä sydäimestä Jeesukselle
- Ystäväystyminen uusien ihmisten kanssa. Hyvä mieli. Yhdessä tekemisen ilo
- Tunnen olevani hyödyksi seurakunnassa enkä pelkkä "vapaamatkustaja", joka osallistuu seurakunnan toimintaan vain katselijana ja kuuntelijana.
- Isojen tapahtumien järjestelyt, nuorten aikuisten toiminnassa mukana oleminen, solutyö (solunjohtajana toimiminen)
- ilo, että saa auttaa muita. Saa välittää muille Jumalalta tulevaa juuri sille ko. ihmiselle/ ihmisille

- Se kun muhun on uskottu, ja mua on kannustettu. Ja se et on nähny Jumalan avaavan ovia sellasiin tuömuotoihin jotka itellä on sydämellä ja kutsumuksena. Ja kans se et näkee sen toiminnan vaikutuksia. Plus kans et huomaa kasvavan itse uskovana ja rohkautuu kokeilee uusiakin asioita. Menee eteenpäin elämässä.
- Koen, että olen kasvanut ihmisenä sekä johtajana kun olen vuosien ajan tehnyt vapaaehtoistyötä. Uskon, että palveleva elämänasenne on antanut hyviä valmiuksia työelämään sekä kaikkiin elämän vuorovaikutussuhteisiin.

Tähtihetkiä ovat usein ne hetket, kun eri sukupolvien edustajat tekevät töitä yhdessä, oppiva toisiltaan ja saavat yhteisiä onnistumisen kokemuksia.

- -Muiden ihmisten vahvistaminen oman osaamisen/kutsun kautta.
- -Itseni vahvistuminen palvellessani omalla osaamisellani/kutsumuksellani.
- Asiat hoidetaan niin ammattimaisesti, että siinä kehittyi ihan omassa työhönkin liittyvissä asioissa! :)
- Olla avuksi ihmisille ja antaa rakkautta muille.
- En osaa sanoa yksittäistä parasta kokemusta, koska jokainen palvelukerta on aina paras omalla tavallaan. Hienointa on, että saan palvella seurakuntaa sillä osaamisella ja niillä lahjoilla, joita minulle on Luojani antanut. Paavalin sanoin tuon seurakuntaan kulloinkin sen, mitä minulla sillä kertaa on tuotavaa.
- Saanut tutustua uusiin ihmisiin ja tehdä pieniä tekoja Jumalan palvelutyön puitteissa.
- Johtamani lapsikuoron lapset juurtuvat Jeesukseen.
- Yhteiset onnistumisen kokemukset, keskinäinen välittäminen ja hauskanpito, toisen henkilön kasvun ja rohkautumisen seuraaminen, uskon jakaminen arjessa ja juhlassa sekä yhteinen unelmointi ja tavoitteiden asettaminen.
- Kohtaamiset ihmisten kanssa ja palvelumuotojen kautta saadut uudet ihmissuhteet.
- En muista
- Paras kokemus on nähdä kuinka oman palvelutyön kautta tapahtuu muutosta ja kasvua muissa ihmisissä, koko seurakunnassa ja kaupungissa.
- Siivous ollut parasta koska se on näköalapaikka seurakunnan toimintaan ja siitä näkee sen hyödyn heti. Lisäksi siinä on voinut olla sekä alaisena että johtajana, se on hyvin monipuolinen palvelu. Kaikki muutkin työni ovat mielenkiintoisia.
- - Yhteyden kokemus, kuuluminen
- - kohtaamiset ihmisten kanssa
- En osaa sanoa
- ilo
- yhdessä tekeminen on kivaa ja toiminta on merkityksellistä, hyvän tekemistä
- Yhteisöllisyys
- Aito ilo mikä syntyy sekä itsessä että avun saajassa
- Koti-seurakuntaa on ilo palvella Pyhän Jumalan edessä. Se kasvattaa ihmisenä ja kristittynä, antaa tekemisen ja palvelun ilon. Lisäksi voi kokea konkreettisesti olevan osa arvokasta Seurakuntaperhettä.
- Tilaisuuksissa käyvien auttaminen, opastaminen ja ilon levittäminen oman vapaaehtois-toiminta pisteen kautta.
- yhteishenki joka sunnuntai
- Tutustuminen muihin seurakunnan vapaaehtoiisiin
- Yhteiset tapahtumat, jossa on saanut olla palvelemassa
- Parhaita kokemuksia ovat olleet ne, kun olen voinut oman ammattitaitoni kautta olla palvelemassa seurakuntaa. Myös se, kuinka on saanut kasvaa itse mentoroivien johtajien siipien suojassa, oppien ja vastuu kasvanut ajan myötä. Lisäksi itse on voinut nähdä, kuinka omat tiimiläiset ovat päässeet lähemmäksi Jumalaa ja kasvaneet itse johtajuuteen.
- Se että kokee että on voinut auttaa toista eteenpäin uskonelämässä tai elämän kysymyksissä tai auttaa konkreettisesti tai kokenut olevansa Jumalan käytössä
- Kaikki seurakunnan toiminnassa mukana oleminen on ollut opettavaa ja kasvattavaa. Nyt erityisesti vanhimmistoon tutustuminen on ollut opettavaista ja nuorisosekä varkkityössä mukana oleminen.
- Yhteisöllisyys
- Kun on huomannut, että omalla työllä on ollut merkitystä ja arvoa toisille ihmisille.
- On ILO palvella Jumalaa hänen antamallaan lahjoilla.
- auttamisen halu
- Yhteisöllisyys, uusi upea seurakunta, joka on tämän ajan ihmisiä varten ,innostuneet tiimit, terve srk kulttuuri. Toimintaa kehitetään koko ajan ja ei jäädä rutiineihin, vaan teh-

- dään asioita aina uudella tavalla.
- Palvella muita ihmisiä (auttaa), muiden tiimiläisten kanssa tullu tutummaksi
 - Avun tuottamisen tunne ja omien visioiden toteutus
 - Mahdollisuus käyttää omia lahjojaan evankeliumin hyväksi
 - Olen ollut eri työmuodoissa lapsesta asti, yli 40 vuotta. Parhaita kokemuksia on monenlaisia. Oman kutsumuksen löytäminen on yksi tärkeimmistä. Myös yhteisöllisyys on liittynyt jotenkin kaikkeen palvelutyöhön.
 - Yhdessä tekemisen meininki, oman kehittymisen huomaaminen, työhön saatu tuki
 - Se on ollut parasta, että on saanut tehdä omilla lahjoillaan ja antaa omasta ajastaan. Kun on vielä nähnyt ja saanut kuulla, että se on siunannut vastaanottajaa, niin se on palkitsevaa. Haluan toimia vapaaehtoisesti, koska näen, että on tarvetta.
 - Yhteenkuuluvuuden tunne, mukana olevien positiivinen asenne ja tahtotila.
 - Se, että on välillä saanut kokea kuuluvansa joukkoon. On mukava auttaa muita ja kannustaa muita
 - Parasta on ilman mujuta se kun pystyy auttamaan ihmisiä saamaan oivalluksia ja tekemään hyviä ratkaisuja oman elämänsä suhteen. Antoisaa on myös nähdä seurakunnallisen työn eteneminen ko. työalueella
 - Kun huomaa että ihmiset tulevat siunatuksi.
 - Yhdessä tekemisen kautta muodostuva yhteisöllisyys ja ja yhteys.
 -
 -
 - Omat valinnat ovat osoittautuneet johdattuneen kokonaisuuteen hyvin sopivaksi. Muilta saatu positiivinen palaute rohkaisee ja ilostuttaa aina. Myös se yhdessä palveleminen, tekeminen ja oleminen on parasta.
 -
 - Nauru, yhdessäolo.
 - Kun Jumala siunaa ja ihmiset saavat avun asioihinsa.
 - Kohtaamiset toisten ihmisten kanssa, yhdessä tekemisen ilo, tapahtumien järjestäminen
 - Isot musiikkiproduktiot
 - Puhtaasti omalta kannaltani katsottuna vapaaehtoistyön tekeminen on ollut valtavan antoisaa ja opettavaista, enkä osaa mainita mitään yksittäistä kokemusta. Itseni kehittäminen on minulle tärkeää, ja seurakunnassa toimiminen on edesauttanut tämän päämäärän saavuttamista monin tavoin. Olen saanut varmuutta yleisön edessä puhumiseen ja muuhun esiintymiseen, sosiaaliset taitoni ovat kehittyneet, olen oppinut tekemään ja organisoimaan käytännön töitä, olen saanut kokemusta myyjän työstä jne.
 - Kesäleirillä iloiset lapset sekä ohjaajien saunavuorot päivän päätteeksi

9. Kokemuksesi seurakunnan vapaaehtoistoiminnassa: Käytännön toteutus

Vastaajien määrä: 172

	Eri mieltä	Osittain eri mieltä	En osaa sanoa	Osittain samaa mieltä	Samaa mieltä	Yhteensä	Keskiarvo
Toimintaa on riittävästi	1	11	6	45	109	172	4,45
Olen oppinut uusia asioita	1	4	5	46	116	172	4,58
Toiminta on ollut riittävän haastavaa	0	4	12	53	103	172	4,48
Toiminta on liian rutinoitunut (kankeaa/jäykkää)	41	54	17	50	10	172	2,62
Laitteet ja resurssit ovat riittävät	7	49	17	70	29	172	3,38
Koen että minulle on tiedotettu tarpeellisista asioista	7	26	12	68	59	172	3,85
Sisäinen viestintä on ollut sujuvaa	11	41	14	57	49	172	3,53
Tiedot ovat tulleet ajoissa	13	45	6	65	43	172	3,47
Voin osallistua viestintään helposti	5	27	18	61	61	172	3,85
Yhteensä	86	261	107	515	579	1548	3,8

10. Kokemuksesi seurakunnan vapaaehtoistoiminnassa: Osallisuus ja yhteenkuuluvuus

Vastaajien määrä: 172

	Eri mieltä	Osittain eri mieltä	En osaa sanoa	Osittain samaa mieltä	Samaa mieltä	Yhteensä	Keskiarvo
--	------------	---------------------	---------------	-----------------------	--------------	----------	-----------

	Eri mieltä	Osittain eri mieltä	En osaa sanoa	Osittain samaa mieltä	Samaa mieltä	Yhteensä	Keskiarvo
Näkemyksiäni vapaaehtoistoiminnasta on kuunneltu	3	11	20	49	89	172	4,22
Olen saanut riittävästi ohjausta	8	21	10	67	66	172	3,94
Omien näkemysten esille tuomiseen rohkaistaan	7	18	20	47	80	172	4,02
Koen tulleei kohdatuksi	5	13	11	64	79	172	4,16
Yhteistyö muiden vapaaehtoisten kanssa on sujunut hyvin	0	4	2	63	103	172	4,54
Yhteistyö työntekijöiden kanssa on sujunut hyvin	0	9	2	55	106	172	4,5
Olen saanut riittävän perehdytyksen tehtävään/tehtäviin	7	20	13	64	68	172	3,97
Koen että kuulun osaksi seurakuntamme yhteisöä	3	15	9	36	109	172	4,35
Koen että minua arvostetaan ja minut huomoidaan	1	16	16	47	92	172	4,24
Olen päässyt osallistumaan suunnitteluun ja päätöksentekoon	6	22	11	59	74	172	4,01
Suosittelen seurakuntani vapaaehtoistoimintaa muillekin ja pyydän heitä mukaan siihen aina kun on mahdollisuus	2	11	13	61	85	172	4,26
Yhteensä	42	160	127	612	951	1892	4,2

11. Kokemuksesi seurakunnan vapaaehtoistoiminnassa: Vapaaehtoistoiminnan kehittäminen

Vastaajien määrä: 172

Vapaaehtoistoimintaa pyritään kehittämään jatkuvasti	5	19	25	66	57	172	3,88
Vapaaehtoistoimintaa arvioidaan jatkuvasti	12	32	43	53	32	172	3,35
Vapaaehtoistoiminta on kehittynyt viime aikoina	3	21	39	66	43	172	3,73
Palautetta kerätään aktiivisesti	23	54	40	34	21	172	2,86
Vapaaehtoistoiminnan visio tuodaan selkeästi esille	12	38	24	52	46	172	3,48
Koen että olen päässyt mukaan kehittämään seurakunnan vapaaehtoistoimintaa	13	19	31	49	59	171	3,71
Yhteensä	68	183	202	320	258	1031	3,5

12. Palaute: Vapaata sanaa...

Vastaajien määrä: 65

- Pienessä seurakunnassa käy helposti niin, että jos ehdottaa jotain niin odotus on että sen toteuttaa itse. Resurssit ovat tosi rajalliset ja seurakunnan tuki on vähäistä. Pieni seurakunta on yhteisöllinen, mutta usein samat vapaaehtoiset toimivat aktiivisesti monessa eri toiminnoissa. Vaarana on väsyminen. Tsemppiä oppariin ja oppaan tekoon, sille varmasti on tarvetta!
- Lasten parissa tehdyssä vapaaehtoistyössä koen tulleet hyvin kohdatuksi. Minut otetaan huomioon ja minun mielipiteitäni kysytään, ja niitä sekä osaamistani arvostetaan. Minua myös pyydetään muihin tehtäviin.

Itse olen kuitenkin koittanut päästä seurakunnassa nuorten yhteisöön sisälle, koska olen itsekkin nuori. Vapaaehtoistoimintaan osallistuminen on osin johtunut tästäkin. Osallistumisesta huolimatta koen, että kohtaaminen on hyvin pintapuolista tai teennäistä. On ikävää kohdata usein samoja ihmisiä, jotka itse näkee kuuluvan vahvasti yhteisöä, jossa toimii, heidän kuitenkin muistamatta edes koskaan nähneensä sinua. Se vie voimia osallistua tällaiseen vapaaehtoistoimintaan tai seurakunnan tapahtumiin ylipäänsä.

- Jyväskylän Helluntaisrk:n ja Missio Church Jyväskylän lapsi- ja nuorisotyö on mielestäni ollut tervettä ja perustunut hyvin Jumalan Sanan periaatteisiin. Osoituksena siitä on, että nuorisoa on paljon suhteessa srk:n jäsenmäärään. Ja yhteistyö srk:n välillä on ollut rakentavaa ja nuorisotyötä edistävää.
- Ytimekäs kysely! :)
- Koin vapaaehtoistyön merkitykselliseksi niin kauan kun ymmärsin sen olevan Jumalan tahdonmukaista. Nykyään en ole enää varma kenen tahtoa seurakunnassani tahdotaan toteuttaa. Tuntuu siltä, että kaikki se hyvä työ mikä vuosien aikana tehtiin valuu nyt hukkaan. Se mikä rakennettiin nyt puretaan. Paljon toimintaa vain toiminnan vuoksi.
- Tiimien rakenteet eivät ole tiedossa. Ei tiedä kuka on vastuussa mistäkin ja mitä kautta tieto kulkee keneltä kenelle. Selkeä visio mitä varten tiimit ovat olemassa ei välity heille ketkä tiimeissä palvelevat, eivätkä kaikilla ole samat motiivit. Kaikilla vapaaehtoisilla ei myöskään ole valmiuksia työskennellä palvelutehtävissä, joissa he ovat vision toteuttamiseksi, enkä tiedä valvotaanko tätä mitenkään. Delegointovaikeudet näkyvät vapaaehtoisille johtajien väsymyksenä ja huolimattomuutena. Vapaaehtoiskato työllistää ahkeria ja tunnollisia, jolloin palvelumotiivit ovat taas ikäänkuin väärät. Miten riviseurakuntalaisen saisi motivoitua löytämään palvelupaikkansa? Onko ongelma jossain rakenteita korkeammalla?
- Seurakunnassa on valitettavasti viime vuosina ollut näkyvissä vastuunkantamisessa "pakeneminen"-ilmiö. Jonkinlainen sitoutumiskammo. Syntyy sellainen kierre, jossa jo jossakin toiminnassa olevat vastuuhenkilöt ottavat vastuuta muistakin vastuutehtävistä, sillä "ei ole" tekijöitä. Jos jokainen ottaisi jonkinlaista vastuuta yhteisössämme, niin koko seurakuntaruumis olisi oikeasti käytössä. Sitoutumista ja vastuunkantoa enemmän (opeuksiinkin). Kumminkin huomaamatta sitä saa enemmän kuin mitä antaa. Palveleva mieli ja sydän ovat Jumalan mieleen. Palvelemaan muita palvelemme Jumalaa!

- Usei tuntuu, että vapaaehtoimintaan haalitaan ihmisiä niin paljon kuin vain saadaan, ja jos joku jostain syystä jää pois/sivuun, ihmisestä ei olla huolissaan vaan siitä kuka hänen työnsä tekee. Eli todellinen tekijöistä välittäminen on hukassa.
- Mielestäni vapaaehtoistoiminta on seurakunnan tärkeä elementti ja luo osallisuutta. Selkeät rakenteet, viestintä ja vastuunkanto ovat toiminnan haasteita. Erityisesti viestinnän suunnittelu ja vuorovaikutus eri toimijoiden kesken voisi helpottaa vapaaehtoisten taakkaa ja luoda turvaa sekä positiivisuutta vapaaehtoisuuteen. Tosi hyvin tehty kysely!
- Olen toiminut vapaaehtoisena eniten omassa kotiseurakunnassani. Tulen paikkakunnalta, jossa on aktiivinen srk, mutta kuitenkin pienempi kuin opiskelukaupunkini srk. Opiskelumaan lähtiessäni yritin ensin päästä sisälle ja mukaan vapaaehtoistyöhön, mutta tuntui, että olisi pitänyt tuntea "oikeita" ihmisiä voidakseen täysipainoisesti osallistua. Olen ilmaissut kiinnostukseni toimia eri työmuodoissa ja koen, että voisin antaa opiskelemissa ja kotisrk:ssa oppimaani yhteiseksi hyväksi, mutta mahdollisuuksia ei silti ole tarjoutunut. Silti puhutaan, että tekijöitä tarvittaisiin lisää. Tuntuu kuitenkin, että srk:iin muodostuu herkästi ns. sisäpiiri, johon aktiivisimmat kuuluvat, ja he tekevät suuren osan työstä. Ulkopuolelta tulevien on vaikea päästä mukaan.
- Oma kokemukseni on, että vaikka kaikki vapaaehtoiset tulevat toimeen todella hyvin jne., niin jonkinlainen yhteisöllisyys ja motivaatio silti puuttuu. Vain tietyt ihmiset tekevät paljon (tai liikaa), ja monesti tuntuu että tehdään vaan koska "on pakko", eikä välttämättä innostus ja yhteisöllisyys aina näy. Eli jonkinlainen innostus ja se "suurempi näky" (=motivointi) joka innostaa tekemään puuttuu, mutta en silti tiedä mikä siihen auttaisi tai miten se muuttuisi.. Ehkä jollain tasolla se ei aina -nimenomaan käytännössä- näy, miten paljon vapaaehtoisia arvostetaan ja miten tärkeää työtä he tekevät.
Jotkut taas saattavat ihan vaan kokea liian suurta kynnystä tulla mukaan palvelemaan suureen seurakuntaan jossa ei tunne ketään. Varmasti myös seurakunnan yleinen kulttuuri tähänkin vaikuttaa.
- Usein tehtävät jää tietyjen ihmisten tehtäviksi, vaikka seurakuntaan kuuluisikin todella monta muuta jäsentä. Samat ihmiset (pieni porukka koko srk verrattuna) pyörittävät koko toimintaa
- Homma toimii muuten, mutta rakenteita suojellaan ihmisten uhalla, eli rakenteet pysyy mutta kun ihmiset väsyvät niin ne korvataan uusilla.
- Olemme melko uusi seurakunta, joten moni asia on parin vuoden aikana hakenut vasta paikkaansa, mutta eteenpäin ollaan onneksi menty hurjasti.
- Vapaaehtoistoimintaan tarvitaan motivaattoreita, olisi hyvä jos kunkin työpanos voisi saada arvostusta ja kannustusta, onhan kysymyksessä kuitenkin vapaaehtoistyö. Erilaisten näkemysten huomioonottaminen on mielestäni tarpeen. Tapojen, joilla vapaaehtoistoimintaa tehdään, ei tulisi liiaksi jämähtää paikoilleen. Uskon että vapaaehtoistoiminnan käytännön tapoihin vaikuttaa paljon johtavan/johtavien henkilön/-iden näkemykset asioista. Toki on toiminnalla oltavakin joku johtava henkilö, muutenhan toiminnalta voisi mennä järjestys. Palautteen kerääminen on mielestäni hyvä idea, on hyvä jos toimintatapoja voidaan tarkastaa välillä.
- Yhdessä tekemisessä on voimaa! Saa uusia kokemuksia ja ystäviä. Palvelemalla saa itsekin enemmän kuin vaan osallistumalla. Vapaaehtoistoimintaan ei tule helposti uusia mukaan, eivät halua sitoutua. Korkea ikä vapaaehtoisissa, tarvitaan nuoria mukaan. Vapaaehtoistoimintaan mukaan tuleminen yksi syy on yhteisöllisyys, halu kuulua syvemmillä tasolla johonkin porukkaan.
- Vapaaehtoistyö on antanut itselleni enemmän kuin palvelupaikan seurakunnassa. Koen, että olen osa perhettä jossa minua rakastetaan ehdoitta, olen löytänyt tarkoituksen omalle elämälleni, saanut läheisemmin Jumala suhteen, sekä koen olevana osana jotain merkittävää joka muuttaa maailmaa. Koen tulevani kuulluksi, ja silti vaikka olemme iso seurakunta, olemme onnistuneet pysymään pienenä jonne on helppo tulla. Koen että työlläni on tarkoitus ja pystyn toteuttamaan isompaa seurakunnan visiota toimintani kautta.
- Joskus tuntuu että ei ehkä löydy luottamusta srk johtajilta siihen että osaan ja kykenen. Joskus tulee positiivista palautetta, mutta sitä voisi tulla useamminkin.
- Minun työni on ollut itselleni palkitsevaa ja koen että olen ollut seurakunnalle tarpeellinen.
- Monesti seurakunnissa on paljon tekemistä ja vähän tekijöitä. Itsellä se johti väsymiseen tiimin johtajan tehtävissä. Muuten seurakunnan vapaaehtoistyössä toimiminen on antanut valtavasti. Opettanut uusia taitoja, kasvattanut palvelijana sekä vienyt lähemmäksi Jumalaa.
- Kyselyyn vastaaminen oli haastavaa, sillä monessa tiimissä palvellessani eri tiimeissä asiat toimivat eri tavoin saman seurakunnan sisällä. Osa tiimeistä pyörii todella hyvin, osalla on ongelmia esimerkiksi sisäisessä viestinnässä ja tiimin jäsenten yhteisöllisyys-

dessä. Tiimien johtajien kouluttamiseen kannattaisi panostaa ainakin omassa seurakunnassani enemmän.

- Palvelutehtäviin kouluttaminen, innostaminen ja menttorointi ovat mielestäni tärkeitä asioita. Monessa seurakunnassa niihin ei kuitenkaan panosteta. Itse olen ollut tässä suhteessa onnekas!
- Tärkeintä on korostaa, että Jeesus rakastaa jokaista palveli hän sitten tai ei. Arvomme kristittyinä ei riipu tehtävistämme vaan saamme palvelulla rakkaudesta, levosta ja armosta käsin.
- Mielestäni vapaaehtoistoimintaan voitaisiin kannustaa enemmän. Ei siitä niin paljon puhuta seurakunnassa. Ei minulle ainakaan ole useinkaan ollut selvää, mitä tehtäviä ylipäättään on tarjolla ja miten niihin pääsee. Mielestäni tietyt toiminnot ei arvosteta yhtä paljon kuin toisia. Esimerkiksi ylistyksen vetäjät tuntuvat olevan enemmän arvostettuja ja ohjeistettuja kuin vaikka Ristiaallon lastenhoidosta vastaavat henkilöt. Seurakunnalla saataisiin tehdä paljon "näkömätöntä" vapaaehtoistyötä, joka ei saa osakseen sellaista arvostusta, jonka sille soisi.
- Vapaaehtoisia ei mielestäni arvosteta riittävästi, eikä huomioida. Työntekijöiden on joskus vaikea luopua asemistaan ja pyytää vapaaehtoisina tekemään. Vastuuta voisi jakaa paljon enemmän ja hyödyntää seurakuntalaisten lahjoja.
- Kuten tuossa noita pallukoita paikalleen laittaessa huomasi taas kerran, niin muuten on kyllä kaikki ainakin oman tiimini kohdalla kohtuullisen hyvin, mutta kun kysyn henkilökunnalta että olisiko heillä jotain näkemystä omiin suunnitelmiini, niin mitään vastausta ei koskaan tahdo saada.. Toinen on se, että tiedon kulku on surkeaa tai oikeastaan sitä ei ole - esimerkiksi tiedotus vapaaehtoisgaalan pitämisestä tuli sähköpostiini tilaisuutta edeltävänä päivänä.. Monesti käy kanssa niin, että jos tiimin odotetaan hoitavan jokin asia, niin tietoa ei tule ajoissa, vaan samalla kun kysytään että voisiko tehdä, niin kerrotaan että piti olla eilen valmista..
- Kysely on hyvä. itse en ole vapaaehtoistoiminnassa enää aktiivisesti mukana oman elämäntilanteeni johdosta. Suunnitteilla kuitenkin on mennä uudelleen mukaan kunhan tilanteeni vakiintuu.
- Seurakunta ei voisi toimia niin upealla tavalla jos ei olisi vapaaehtoisia. Monet tehtävät jäisivät hoitamatta, koska palkatut työntekijät eivät millään ehdi joka paikkaan. Esim. palveleminen keittiössä, vahtimestareina, kirjamyynnissä, sielunhoidossa, lapsi- ja nuorisotyössä, diakoniatyössä, musiikissa, miksauksessa, siivouksessa, esirukouspalvelussa. Kuitenkin tänä päivänä on havaittavissa sellainen seikka, ettei ole kovin helppoa saada kaikkiin eri tehtäviin sitoutuneita vapaaehtoisia. tähän kyselyyn minun oli helppo vastata.
- Ev.lut kirkossa ei mielestäni selkeästi ja säännöllisesti rohkaista ihmisiä elämään uskoon Jeesukseen todeksi ja viemään evankeliumia eteenpäin eri tavoin. Sama koskee seurakunnan yhteistä jalkautumista ulos rakennuksista ja yksilöinä arjessamme. Toivon rohkeampaa ja selkeämpää evankeliumin julistusta kirkkoihin ja tilaisuuksia rakennusten ulkopuolelle missä ihmiset liikkuvat.
- Vapaaehtoistyö painottuu yhdessä tekemiseen mikä on hyvä. Mutta ehkä kaivattaisiin systemaattisempaa arviointia ja kehitystyötä. Nyt hommaa ei juurikaan arvioida jälkikäteen ainakaan vapaaehtoisten kanssa. Välillä organisointi on myös sekavaa. Kukaan ei kannu päävastuuta ellei joku sitä ota ja välillä vaan katsellaan ja mietitään eikä hoideta työnjakoa napakasti. Vapaaehtoistyö on tärkeää ja tosi antoisaa, mutta sekin kaipaa selvää organisointia ja kehittämistä.
- Vapaaehtoisten perehdyttäminen ainakin omalta osalta on ollut lähes olematonta, osin puuttunut täysin. Työntekijät eivät vastaa soittoihin eivätkä viesteihin, mikä myös hankaloittaa asioiden hoitamista; vapaaehtoisena joutuu kantamaan vastuuta, johon valtuudet eivät riitä.
- Ihanne vapaaehtoinen henkilö, on henkilö joka arvostaa ja rakastaa mitä tekee ja ajattelee, että pitää sitä tehtävänä ikään kuin oma työpaikka ainakin kun on kerran luvannut hoitaa. Kun henkilö jättää oma tehtävä, olisi hyvä löytää toinen henkilö eikä jättää paikka tyhjäksi.
- Koen, että seurakunnassani on helppoa päästä mukaan vapaaehtoistoimintaan, jos jokin olemassa oleva työmuoto kiinnostaa. Kuitenkin aivan uusien ideoiden toteuttamiseen tai oman näköiseen palveluun ei kannusteta tai tarjota riittävästi mahdollisuuksia. Vapaaehtoistoiminnassa on siis aika vahvat "ylhäältä päin" annetut raamit, joihin seurakuntalaisen on istuttava. Pitkällä tähtäimellä motivaatio alkaa kärsiä, jos ei saa vaikuttaa asioihin, vaan on vain toteuttamassa toisten näkyä/pyörittämässä valmiiksi luotua järjestelmää. Tämä kokemus on tuttu muistakin seurakunnista. Mielestäni mielekkäämpi malli olisi Paavaliin kuvaama seurakuntaruumis, jossa palvelutehtäviä eivät ohjaa valmiit rakenteet

- vaan seurakuntalaisten armoitukset.
- Kiitos että vapaaehtoistoimintaakin tutkitaan. Usein hiljaiset puurtajat jäävät liian vähälle huomiolle vaikka he ovat monesti koko seurakunnan tukipylväitä. Ilman vapaaehtoistyöntekijöitä seurakunnan toiminta olisi vain varjo nykyisestä. Joskus vapaaehtoistyö voi olla tylsää, väsyttävää tai epämiellyttävää mutta ahkeruus ja pitkäjänteisyys tuo tulosta ja sisältöä elämään.
 - Kysymyksiin haasteellista vastata, koska sellaista vaihtoehtoa ei ollut johon olisin voinut ruksin laittaa. Seurakunnassamme tuodaan liiaksi esille vapaaehtoistoimintaa, joka alkaa tökkimään. Trendi joka näkyy tänä päivänä seurakunnassamme on itselleni hyvin vastenmielinen. Vapaaehtoisuus on jotain sellaista, jota minusta ei kannata markkinoida. Se tulee uskavaisesta henkilöstä itsestään ja Jumala vaikuttaa tahtomista ja tekemistä, kuten raamatussa sanotaan, ei niinkään puheet ja vetoaminen siihen. Tänä päivänä en koe kuuluvani osaksi seurakuntaa, koen toiminnan hyvin vieraaksi itselleni. Toiminta on suunnattu vain nuorisolle!
Siunausta sinulle tähän tutkimukseen!!
 - koen jääneeni ehkä enemmänkin "vain talkoolaiseksi" enkä ole päässyt lähellekään nk sisäpiiriä vaikkei se olekaan vapaaehtoistyön tekemiseni motiivi
 - Tukiryhmiä tarvitaan uupuneiden vapaaehtoisten tueksi, mielenterveysongelmaiset kuormittavat rukouspalvelua ja vievät toisinaan voimat-
 - Havaintojeni mukaan seurakuntakulttuurissa on yleistä se, että ne, jotka palvelevat, palvelevat paljon. Ehkä tällaisiin (varsinkin pienten seurakuntien kasvattien) ylikuormittumiseen herkistyviin kannattaisi kiinnittää enemmän huomiota ja kannustaa esimerkiksi lyhytaikaisiin vastuisiin tai siihen, että jokaisella olisi yksi tai korkeintaan kaksi vastuutehtävää. On helppo ylikuormittaa, kun tuntuu siltä, että jos minä en tee niin kukaan ei tee ja koko työmuoto kuolee. Itse ainakin koen painetta osallistua lähestulkoon kaikkeen mihin pyydetään ja "ei" on vaikea sanoa, kun tietää työn olevan tärkeää "Jumalan valtakunnan työtä". Uskon, että tällaista kahtiajakautumista on paljonkin: toiset eivät palvele ollenkaan, toiset taas liikaakin jopa loppuunpalamiseen asti.
 - Fida-lähetystorilla (Hakaniemen) on tosi kiireistä. Torin toimintaa on kehitetty positiiviseen suuntaan, ja uudistettu myymälää. Osa työntekijöistä on ihan loppuunpalanut liian suuren työtaakan vuoksi. Oma työni on ollut lähinnä siivousta ja järjestelyä 1-2 kertaa kk. Välillä työ tuntuu raskaalta. Kuvittelin alussa, että saisin monipuolisempia tehtäviä ja tehtävä kehittyisi, mutta meille Saalemin talkoolaisille teetetään vain tiettyjä töitä. Hels. Saalemin seurakunta on niin iso, että siellä ei oikein ehditä huomioida tarpeeksi. En ole oikein päässyt mukaan, eikä syntynyt ystävyysuhteita eikä sellaista vuorovaikutusta mitä haluaisin, mutta se varmaan johtuu juuri siitä että on niin iso seurakunta.
 - ennakkon rukoilen paljon kotona seurakunnan puolesta ja vuosien jlkkeen huomaan monien asioiden tapahtuneen joten Yläkerran kautta asiat hoituu hienosti ja kaikki järjestyy ajallaan. Kiva kun sain olla mukana tässä ja toivottavasti tästäkin on hyötyä .
 - Eri palvelutiimien johtajat joutuvat kantamaan järjestään liian suurta vastuuta ja painetta omalla tunnollaan. Jokainen tiimi kärsii tekijöiden vähyydestä suhteessa "tarpeeseen". Kun johonkin tilaisuuteen ei jollekin paikalle löydy palvelijaa, on tiimin johtajalla sisäinen (ja ehkä ulkoinenkin) paine hoitaa tehtävä. Näin ei missään nimessä pitäisi olla. Mielestäni yksi järkevä vaihtoehto voisi olla, että tiimeillä olisi erillinen, tiimin ulkopuolinen palveluvuorolistojen laatija. Tämä kartoittaisi tiimiläisten aikataulut (esim. kuukausittain), laatisi niiden pohjalta vuorot ja niillä mentäisiin. Ainakin meidän srk:ssa on totuttu korkeaan palvelutasoon; mitä jos joku kerta tilaisuudessa ei olekaan lainkaan esim. musiikkia, miksaajaa, welcome-tiimiä tai kahvitusta? Tekisi varmasti hyvää.
 - :)
 - Vapaaehtoistoimintaan tulisi rohkaista mukaan enemmän uusia ihmisiä ja järkätä tekemistä varsinkin uusille uskoville, ettei kukaan koe jäävänsä ulkopuolelle. Usein tehtäviä kasataan aina samoille ja siinä voi taakoittaa
 - Sitoutuminen toimintaan vuosien kuluessa heikentynyt.
 - -
 - srkunnan nuoret ovat ahkeria ja lahjakkaita. Vapaaehtoisia tarvitaan lisää. Netissä vapaaehtoistoimintaan ilmoittautuminen on helppoa, ehkä vielä lisää esim, vertaistukiryhmien esittelyä voisi olla.
 - Olen tehnyt nykyisessä srk:ssa vap.eht.työtä alle vuoden, helluntaisrkssa ja ev.lut. Vuodesta -97 eri aikoina eripituisia jaksoja.
 - Yli kymmenen vuoden kokemuksella vapaaehtoisille annetaan runsaasti työsarkaa ja vapautta toteuttaa asioita. Vapaaehtoistyön pahin pullonkaula on ylikuormittuneet pastorit, joiden edellytetään valvovan ainakin kaikkein laajimpia vapaaehtoistyömuotoja. Toi-

mintojen johtaminen vapaaehtoispuolelta on pääsääntöisesti toimivaa, mutta käsiksi pääseminen sisäiseen viestintään, johtotason tiedonkulkuun sekä resursseihin (erityisesti tilavaraukset, srk yhteiseen kalenteriin vaikuttaminen) on ongelmallista. Vapaaehtoisen motivaatiota syö auktoriteetin puute omaan toimintaan nähden, fikset joutuvat lainaamaan pastoreiden auktoriteettia mikä työllistää turhaan pastoreita. Naisena en ole voinut saada vanhimman nimitystä, mikä osaltaan olisi yksi tapa saada auktoriteettia omaan johtamistehtävään.

- Mielestäni srk:ssa vapaaehtoiset pyritään huomioimaan hienosti ja he saavat tunnustusta, joka on tärkeää siitäkin huolimatta, että srk:n kulttuuriin kuuluu nöyryys ja ikäänkuin "kunnian antaminen Jumalalle".

Vapaaehtoistyössäkin voi uupua ja siitä voi tulla suoritus. Tätä pidetään ja on hyvä pitää jatkuvasti esillä, sillä jos niin käy, vapaaehtoistyö ei enää palvele tarkoitustaan. Mielestäni eräs ennaltaehkäisevä keino on kohtaaminen. Vapaaehtoistyön ytimessä pitäisi aina olla yhteys, kohtaaminen ja suhteet. Siitä myös Jumalan valtakunnassa on kyse.

- Mielestäni vapaaehtoisen vetämänä (ryhmät) vievät työpaikan. Jos niitä ei olisi niin silloin ei olisi myös ryhmiä. Tai sitten pitää pystyä maksamaan palkkio ryhmän vetämisestä. Seurakunta ei saa pyöriä vapaaehtoisten voimin :)
- Luulen, että tekijöitä voisi olla enemmänkin, jos osattaisiin kysyä mukaan. Koulutustakin voisi olla pienempiinkin tehtäviin: työntekijät eivät arvaa, miten maallikkoa voi jännittää jokin yksinkertaiselta tuntuva juttu. Yksittäisten vapaaehtoisten lisäksi voisi koota ryhmiä ja antaa vastuutehtäviä.
- Hei! Kiitos hyvin toteutetusta kyselystä! Kyselyyn oli ilo vastata! :) Toivottavasti myös vastauksista on hyötyä jatkossa! Iloisia ja raikkaita kevätpäiviä! Taivaan Isän armollista Siunausta! :)
- Osaan kysymyksistä oli vaikea vastata. Joissain tehtävissä olen saanut paljon rohkaisua ja saanut vaikuttaa paljon. Kun on srkn ydintehtävissä mukana, asiat sujuvat hyvin ja kokee arvostusta. Kun taas olen ollut mukana tehtävissä jotka eivät taas ole olleet srkn prioriteeteissa korkealla, en ole saanut rohkaisua, asioihin on ollut todella vaikea vaikuttaa jne. Silloin kannustusta on saanut niiltä ihmisiltä joiden kanssa tekee työtä ja Jumala on kuitenkin vaikuttanut niin että on jaksanut jatkaa eteenpäin.
- Koen että enemmän pitäisi huomioida kutsumus vapaaehtoistoiminnassa, koska alussa kun seurakuntaan tulee uusi voidaan tehdä se virhe että liikaa viedään eri juttuihin mukaan, vaan että olisi näkökykyä nähdä oikea palvelupaikka. Sillä ehkäistävissä olisi uupumus. Jokaiselle varmasti löytyisi palvelupaikka.
- Toiminnan huippuhieno suunnitelmallisuus mitään tilaisuutta ei "huitaista" vaan se käydään tarkasti läpi. Tiimillä iso rooli ja sitä arvostetaan, tilaisuutta ennen pastorit ym. Pitävät yhteisen priiiffin, ne ovat olleet innostavia, yleensäkin ihmisten sitoutuminen palvelemiseen. Ja se että voi allekirjoittaa kaiken ylpeydellä mitä seurakunnassa tapahtuu:). Kiitos.
- Vapaaehtoistoiminnan liiderit ovat usein liian työllistettyjä. Liian paljon kasaantuu yhden ihmisen hartioille josta seurauksena on uupuminen ja mielekkyyden menettäminen.

Vapaaehtoistoiminta on kuitenkin seurakunnan perusta ja omassa seurakunnassani kiitosta sekä arvostusta painotetaan eniten vapaaehtoisin.

- Suuressa seurakunnassa toimintaa ja vapaaehtoisia on paljon. Koordinointi, rekrytointi ja kannustaminen ovat isoja työalueita. Joskus eri työmuodot näyttävät eri arvoisina tuen suhteen. Tarvitaan kokonaisuuden näkemistä. Suuressa seurakunnassa on myös vaikea nähdä kaikkea potentiaalia ja kutsua ihmisiä mukaan. Kehitettävää riittää, vaikka asiat ovat jo aika hyvin. Tiedonkulku on yksi kesto-ongelma.
- Pidempi vapaaehtoistyön jakso oli toisesta seurakunnasta kuin Jyväskylän. Vastasin kuitenkin kysymyksiin Jyväskylän helluntaiseurakuntaa ajatellen, sillä se on tämän hetken seurakuntani. Vapaaehtoistyöstä jäin pois omien kiireiden takia, jotka eivät menneet yksiin vapaaehtoistyön vaativuuden kanssa. Jos yhden kehityskohteen voisin antaa, niin tiimien toiminnan uudistaminen aktiivisesti. Esim. vaikkapa jotkut käytänteet eivät sovi tähän päivään, mutta niistä pidetään kiinni koska "niin on ennenkin tehty" (esimerkkinä tarkoissa welcome-tiimiläisten kättely ei ole mielestäni luontevaa, vaan ihmisen kohtaamiselle pitäisi löytyä jokin luonnollisemmalta tuntuva keino. Tätä ei ole kuitenkaan muutettu, vaikka siitä on tietääkseni annettu palautetta).
- Vapaaehtoistoiminnassa kaivattaisiin ammatti-ihmisiä (esim. lastenhoito, musiikki, kerhot ym.). Kuitenkin ammatti-ihmisiä on vaikea saada mukaan, sillä heidän esteenä on am-

mattimaisen toiminnan puute seurakunnassa. Tällä tarkoitan sitä, että ymmärrettävästi ammatti-ihmiset haluaisivat toimia formaalisti kuten toimivat omilla työpaikoilla. Kuitenkin seurakunnan vapaaehtoistyöt eivät ole työpaikkoja eli siellä "kelpaa" vähempikin kuin varsinaisen ammattitaito. Siten joskus voi olla vaikeuksia löytää ymmärrystä ja kärsivällisyyttä ammatti-ihmisten ja vapaaehtoistyöntekijöiden välille ja näkökulmiin asioista. Mikäli asianosaiset kuitenkin näkökulmien eron ymmärtävät ja keskittyvät toiminnan hengellisen tarkoituksen tai kutsumukseen, on mahdollisuus hedelmälliseen yhteistyöhön.

- Olen kokenut jääväni tiimivetäjä yksin. Ilman tukea ja sitä, että joku tietäisi miten menee. Tilanne on onneksi parantunut, mutta tiedän monen kokeneen samaa. Kaikkien johtajien tulisi saada riittävästi tukea, eikä joutua olevansa yksin tehtävässään tai tuntemaan, ettei ketään kiinnosta.
- -
- Vapaaehtoistyön koordinointi on haastavaa koska sekin on vapaaehtoistoimintaa ja aikaresurssit vaikkapa työn ohessa haastavat. Myös vapaaehtoisten jaksamiseen tulee kiinnittää entistä enemmän huomiota.
- Tukea, kuulumisten kyselyä, paperille plussat ja miinukset, kiitos, juttelua, kahvittelua. Jaksaminen, kysytään ja seurataan hyvinvointia. Loppuunpalanut vapaaehtoinen on menetys kaikille. Ei jätetä yksin puurtamaan. ARVOSTUSTA ja kiinnostusta. Ihmisen kohtaaminen.
- Kiitos!
- Seurakunnassa on paljon erilaisia työmuotoja ja paljon tehtävää vapaaehtoisille. Vähän joka työmuodon ongelmana taitaa olla että tekijöitä tarvittaisiin lisää. Väkisinkin tässä tilanteessa käy niin että samat aktiiviset tekijät ovat osallisina useissa eri työmuodoissa ja näin väsyttävät itsensä.

Liite 3. Jyväskylän helluntaiseurakunnan nuorisopastorin haastattelu

Kauanko olet ollut palkallisena seurakunnassa?

“Aloitin elokuussa 2011 eli 5 vuotta ja 10 kk, josta yhden lukuvuoden opintopaalla mutta seurakunnan kirjoilla.”

Oletko ollut työllistettynä muissa seurakunnissa?

“En ole kokopäiväisesti mutta vetänyt lyhytaikaisia leirejä.”

Kuinka kauan olet ollut seurakunnan vapaaehtoistoiminnassa, ennen kuin sinut palkattiin?

”Ensimmäinen tehtävä on ollut toisella kymmenellä, kun aloin soittamaan lapsikuorossa rumpuja, siitä lähtien 25-vuotta.”

Minkälaisia erilaisia tehtäviä tämä 25-vuotta on pitänyt sisällään?

“Laidasta laitaan. Musiikkitoimintaa, pyhäkoulun pitämistä, siivoamista, talonmiehen hommia, leiritoimintaa, urheilutoimintaa, ollut keittiöllä, tapahtumien järjestämistä. Vähän ennen kuin aloitin pastorin työn, aloitin juontamaan tilaisuuksia ja opettamaan. Organisointia on ollut pitkin matkaa. Kaikkea mitä seurakunnassa voi tehdä.”

Mitä on vapaaehtoistoiminta seurakunnassa? Miten vapaaehtoistoiminta seurakunnassa eroaa, vapaaehtoistoiminnasta muualla?

”Jos sitä ajattelee inhimillisenä toimintana, niin ei siinä ole eroa. Ihminen tekee jotain tehtävää, jonka kokee mielekkääksi, että voi tehdä sitä ilman palkkaa. Se on ajatus vapaaehtoistyöstä. Uskon, että seurakunnan vapaaehtoistyö eroaa muista siinä, että sillä koetaan olevan hengellinen merkitys. Se ei ole pelkästään sitä, että minulle tulee hyvä mieli, kun teen jotain toisen ihmisen hyväksi tai hänelle tulee hyvä mieli, kun minä autan häntä. Siinä on hengellinen merkitys, joka kumpuaa Raamatusta, kuten siellä sanotaan: ”seurakunnan tehtävä on tehdä pyhät valmiiksi palveluksen työhön, Kristuksen ruumiin rakentamiseen.” Suurin ero on, että sillä nähdään iänkaikkisuusmerkitystä. Vaikka tekisi mitä seurakunnassa, sillä on sellainen salattu siunaus, mitä ei aina inhimillisesti voida ymmärtää, mutta minkä voi pitkässä juoksussa käsittää. Sitten ajatus siitä, että jokaisella ihmisellä on henkilökohtainen kutsumus. Jumala on tarkoittanut jokaisen ihmisen olemaan tarkoitusta varten maan päällä. Ihminen ei vain ole täällä ja tee mitä huvittaa, vaan Jumala on valmistanut ja tarkoittanut jonkin tehtävän, jota hän voi toteuttaa esimerkiksi seurakunnan vapaaehtoistyön kautta.”

Millaista vapaaehtoistoiminta oli, kun tulit siihen mukaan Jkl helluntaiseurakunnassa? Onko jotain eroja tapahtunut? Kauanko olet ollut Jyväskylän helluntaiseurakunnalla?

”Olen ollut kohta 13-vuotta Jyväskylässä. Paljon vaikuttaa se, että näkökulma on muuttunut täysin. Kun tulin tänne, kaikki oli vierasta, nyt olen tavallaan seurakunnan ytimessä. En usko, että vapaaehtoistoiminta on hirveästi muuttunut. Vapaaehtoisia huomioidaan nykyään paremmin. Viime vuosina on järjestetty kiitos-juhlia. Rakenteet myös nykyään suojelevat enemmän ihmisiä, eikä vain rakenteita rakenteiden vuoksi.”

Onko rakenteet olleet samanlaisia?

”Seurakunnassa perusrakenteet ovat olleet samat eli vanhimmisto johtaa seurakuntaa, hallitus vastaa byrokratiasta, taloudesta ja että kaikki on laillista. Pastoriitiimi on enemmän operatiivisen työn johtaja. Nuorisotyössä aika sama asia. Yksi vaihe oli, kun tiimit olivat kevyemmät, eikä ollut niin paljon vapaaehtoisjohtajia. Nyt ollaan palattu samaan tilanteeseen, joka oli vuonna 2004, kun tulin seurakuntaan. Johtajuutta on laajennettu, eikä ole niin pastorikeskeistä, niin kuin oli tässä välillä.”

Millaisena koet seurakunnan vapaaehtoistoiminnan tällä hetkellä?

Nuorisotyön vapaaehtoistoiminnan tällä hetkellä?

“Koen, että vapaaehtoistoiminnan kautta tapahtuu hyviä asioita. Ihmiset kasvaa ihmisinä ja uskossa. Ne jotka ovat sitoutuneet ja mukana seurakunnan arjessa, tekevät tavallaan kotitöitä. Hedelmän näkee näiden ihmisten elämästä. Se ei ole pelkästään sitä, että ne raataa siellä, vaan hengellisen hedelmän näkee siinä, että he ovat sitoutuneet seurakuntaan ja siunaus on nähtävissä heidän elämässään. Osa kokee olevansa enemmän taakoitettuja tehtävässään kuin toiset. Siihen mielestäni tulisi panostaa, että voitaisiin organisoida ja rakentaa asioita siten, ettei kukaan taakoittuisi liikaa. Se on vapaaehtoistoiminnan yksi isoin haaste. Tietyt asiat tuppaa kasaantumaan joillekin ihmisille. Sitten se, miten saataisiin rekrytoitua lisää väkeä, jotta vastuu jakaantuisi laajemmalle porukalle. Koen, ettei meidän seurakunta toimisi päivääkään ilman vapaaehtoistoimintaa.”

Mitkä asiat mahdollistavat toimivan vapaaehtoistoiminnan?

“Läheiset ihmissuhteet. Kaikki perustuu luottamukseen, kunnioitukseen ja johtajuuteen. On selkeä visio, mitä kohti ollaan menossa. Vapaaehtoistojilla on kirkkaana mielessä tarkoitus, miksi sitä tekee. Jos se häviää, niin se ei ole enää toimiva.”

Jos mietitään tämän hetkistä vapaaehtoistoimintaa Jyväskylän helluntaiseurakunnassa, niin mikä takaa, että hommat toimivat?

“Se, että johtajuutta on monella eri tasolla. Meilläkin on niin iso vapaaehtoistoiminta, että on tärkeää, ettei vain yhdellä ole kaikkia lankoja käsissään, vaan että on valtuutettu paljon vapaaehtoisjohtajia, joille on annettu vastuuta ja valtaa tehdä päätöksiä ja kehittää työtä. Siinäkin on kyse luottamuksesta. Nuorisotyössä on tärkeää, että sitä tekee joku päätoimisesti, esimerkiksi minä. Roolini on olla mahdollistamassa vapaaehtoistojien mahdollisimman hyvä ja esteetön työympäristö, koska ne tulevat oman arjen, opiskelun ja päätyön keskeltä sinne, joten on tärkeää, että on selvät sävelet toteuttaa vapaaehtoistoimintaa, oli tehtävä sitten mikä tahansa.”

Onko tarpeellista, että vapaaehtoisia johtaa palkattu? Vai voiko vapaaehtoisia johtaa vapaaehtoinen?

“Kyllä voi varmasti, mutta tuollaisessa nuorisotyössä on vaikea kuvitella, että se toimisi pelkästään vapaaehtoisten varassa, jos ajatellaan juuri tällaista nuorisotyötä, mitä meidän seurakunnassa on. En nyt sano, olevani itse niin tärkeä, vaan näen, että on tärkeää jonkun tehdä sitä päätoimisesti, jotta sitä ei tarvitse tehdä oman toimen ohella. Voi se toimia niinkin, mutta siitä saattaa olla huonoja seurauksia, kuten loppuun palaminen. Tärkeää on myös vapaaehtoistoiminnan

toimivuuden kannalta, että ihmiset löytävät palvelupaikan, jonka kokevat kutsu-
muksensa mukaiseksi. Siinä on tärkeää johtajuus, että johtajat löytävät ihmises-
tä potentiaalin ja sen mille sydän palaa. Vapaaehtoistoimija ei aina itsekään
tiedä sitä. Vapaaehtoisjohtaja tai palkattu johtaja voi olla rohkaisemassa, että
"mä näen sussa ton potentiaalin ja että susta on tähän juttuun" ja sitten antaa
rohkeasti tilaa.

Viestintä on toinen, siihen se kaatuu, jos pidetään tietoa piilossa ja se saadaan
vaikeasti, niin se alkaa turhauttamaan, eikä sellaisessa yhteisössä haluta toi-
mia."

Mitkä ovat Jyväskylän helluntaiseurakunnan nuorisotyön vapaaehtoistoiminnassa korostuvat vahvuudet ja kehityksen kohteet?

"Riippuu siitä mihin vertaa, mutta sanoisin että vahvuus on vapaaehtoisten iso volyyymi. Se mahdollistaa paljon. En tiedä vastaavanlaista organisaatiota, jossa olisi näin paljon sitoutuneita ihmisiä. Itsessään vapaaehtoiset on suurin vahvuus. Vahvuus on myös se elämää suurempi missio, minkä mukaan me tehdään. Väitän että, johtajuus on jo vahvuus. Ollaan saatu rakennettua sellaista lähelle tulevaa johtajuutta ja paimenuutta. Viestintä on vahvuus ja heikkous, joissakin asioissa se toimii ihan hyvin, kuten sisäinen viestintä. Mutta kehitettävää on siinä, kuinka me osattaisiin viestiä itsestämme tälle kaupungille. Toinen kehityksen kohde on vapaaehtoisten jaksaminen. Liian usein kuulen, että ihmiset väsyvät."

Minkä takia ne väsyvät?

"Toisella on liikaa tekemistä, inhimillisesti on niin paljon muutakin elämässä ja sitten on ehkä ajatus, että täytyy vain jaksaa, enkä voi lopettaa, velvollisuudentunne. Sitten joku saattaa kadottaa vapaaehtoistoiminnan yhteyden missioon eli ei näe enää, että tämä on juttu joka johtaa missioon mennä kaikkialle maailmaan ja tehdä opetuslapsia. Se on hengellinen syy."

Miten seurakunnan johdon tulee tukea vapaaehtoistoimintaa ja toimijoita?

Miten vanhimmat parhaiten tukee vapaaehtoisia?

"Rohkaisun kulttuuri, jossa ei pidetä ketään vapaaehtoista itsestäänselvyytenä, vaan kaikki ovat kuin lahja. Lähtökohtana, ettei kukaan ole vain työvoimaa, vaan lahjoja, joiden kanssa voidaan rakentaa Jumalan valtakuntaa Jyväskylässä. Se on myös perusedellytys, jota johtajilta odotetaan. Ei voida ajatella, että kun joku väsyä, niin otetaan tilalle seuraava. Pitää ajatella, että jokainen on enemmän ihminen kuin vapaaehtoistoimija. Se on kaikista tärkein. Tärkeää on

myös rakenteiden ja puitteiden luominen. Omaksi vastuukseni koen oikeanlaisen mentoroinnin ja perehdytyksen, myös työkuvaan rajaaminen kuuluu siihen. Jos vaikka pyydän jotain johtamaan ylistystiimiä, niin yhdessä tiiminjohtajan kanssa selkeästi suunnitellaan työkuva ja mitä häneltä odotetaan ja mitä ei odoteta. Sitten se, että kaikki lähtee armosta. Kenenkään ei pidä velvollisuudesta olla missään mukana, vaan aina on vapaus lähteä pois. Nämä tehtävät eivät ole mitään eläkevirkoja, vaan kuten lahja.”

Olet asettanut arvot ohjaamaan nuorisotyötä, mitä ne ovat ja mitä ne tarkoittavat? Muistanko oikein, että ne olivat osallisuus, omistajuus, moninkertaistuminen ja kokonaisvaltaisuus. Haluatko avata näitä lyhyesti?

“Osallisuus on sitä, että jokainen kokee -ei pelkästään- olevansa osallinen, vaan osallistuja. Lähtien missiosta, jatkuen käytännön asioihin, miten me missiota toteutetaan. Eli on osa yhteisöä, oli sitten vapaaehtoistoimija tai ei. Vaikka et antaisi mitään siihen, niin halutaan, että voit kokea osallisuutta, mutta ehkä se sitten näyttäytyy käytännössä, että haluaa laittaa jotain peliin.

Omistajuus taas on voimakkaampi termi kuin osallisuus. Se on kokemus siitä, että tämä on oma juttu. Se ei ole vain jotain missä on mukana tai osallisena, vaan omistamassa, kuten s-etukortti kertoo, että olet osakas. Se ei ole vaan asia josta on osallinen ja kohta ei enää ole, vaan että on adoptoitu tähän perheeseen ja on osa sitä joka tapauksessa. Olen kuvannu sitä sillä, että jos vaikka on roska eteisaulan lattialla, niin se joka kokee omistajuutta, ottaa roskan lattialta ja laittaa roskikseen. Se taas joka ei koe omistajuutta ajattelee: “No täälähän on siivoojat ja ne hoitavat sen”.

Kokonaisvaltaisuus tarkoittaa, että vaikka ollaan hengellinen yhteisö, niin Jeesuksen esimerkki on, että me kohdataan ihminen kokonaisvaltaisesti, olipa tarve mikä tahansa. Seurakuntana halutaan olla vastaamassa niihin resurssien mukaan. Tällä hetkellä ei ihan kaikkiin tarpeisiin pystytä vastaamaan, mutta se on kuitenkin arvo, jota kohti halutaan olla menossa ja johon kannustetaan muitakin. Sitten myös se, ettei hengellisyyden kustannuksella laiminlyödä ihmisyyden muita osa-alueita.

Moninkertaistumisessa on ajatus, että Jumalan valtakunta on kuin sinapinsiemen, joka on kaikista pienin, mutta kun se kasvaa, siitä tulee suurin puu. Se

liittyy Jumalan työhön ja Jumala on se joka saa aikaan moninkertaistumisen. Me saadaan olla mukana todentamassa sitä.”

Lisäkysymys: Miten näille arvoille saadaan jatkuvuutta ja että vapaaehtoiset ja vapaaehtoisjohtajat sisäistävät ne ja se näkyy niiden konkreettisen tekemisessä?

“Tähän liittyy tarina, joka on Risto Dufvalta eli Lukko:n päävalmentaja. Hän puhuu paljon siitä, että jos halutaan että jokin asia muuttuu tai menee perille, niin siitä tarvitsee puhua paljon, kyllästymiseen saakka. Tuoda arvoja esille eri tilanteissa ja pitää niitä näkyvillä ja kun tuntuu että on puhunut niistä jo liikaa ja kaikki alkaa olla kyllästyneitä, niin voi ajatella, että nyt on päästy alkuun. Mitä tämänkaltaisen puhe saa aikaan, niin se alkaa muuttamaan ihmisten ajattelua siten, että ne alkavat ajattelemaan arvoja, kuten osallisuus ja miten sitä voisi näyttää tai elää todeksi omassa palvelutehtävässä ja pikkuhiljaa ajattelu alkaa muuttumaan toiminnaksi ja kun arvojen mukaista toimintaa alkaa toistamaan omassa toiminnassa, siitä syntyy toimintakulttuuri yhteisöön. Eli paljon puhumista ja että halutaan olla kokonaisvaltaisia, ei pelkästään hengellisiä, vaan nähdä ihmisten tarpeet.”

Millainen Jyväskylän helluntaiseurakunnan nuorisotyön strategia on? Onko esimerkiksi jotain tavoitteita, 5-vuoden suunnitelmia...?

“Haluamme seurata koko seurakunnan strategiaa, se on myös tavallaan nuorisotyön strategia. On kyllä mietitty, että syksyllä aloitetaan oma strategia nuorisotyölle, jos nähdään tarpeelliseksi. Sinä aikana jolloin olen ollut pastorina täällä, se on mennyt vahvasti siten, että haluamme olla läheisesti osa tätä seurakuntaa, osallisia ja kokea omistajuutta Jyväskylän helluntaiseurakunnasta, eikä olla erillinen saareke. Erillistä strategiaa ei olla kirjattu mutta visio on, että halutaan olla helposti saavutettava yhteisö ulkopuolisten näkökulmasta.”